

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

★ SİYASİ DERGİ

★ AĞUSTOS - EKİM 2012

★ SAYI:37

★ FİYATI:5 TL

EMPERYALİZM ORTADOĞU'DA KATLIAMLARINI SÜRDÜRÜYOR!

EMPERYALİZM YENİLECEK

DİRENEN HALKLAR

KAZANACAK!

DEVİRİMCİ HAREKET'TEN

Kapitalizmin insanı kimliksizleştirdiği, egemen yönlendirmelerin etkisinin hiç olmadığı kadar boyutlandığı bir dönemden geçiyoruz. Sistemin krizinin etkisiyle saldırıda dozu arttıran egemenler, sömürü, katliam ve rekabet çıtasını yükselttikçe halkların acı ve gözyaşları büyüyor. Halkı kendi içinden çıkardığı işbirlikçilere katlettiren, bunu da "bahar" edebiyatıyla soslayan emperyalizm hala katliamlardaki payımı gizleyebiliyor. Tabii ki bunda yaşanan gelişmeleri doğru/sınıfsal bakış açısıyla değerlendiremeyen solun da rolü var.

Önümüzdeki dönem özellikle Suriye üzerindeki baskı, kuşatma ve saldırıların arttığı, yoğunlaştığı bir dönem olacak. Suriye halkının emperyalizme karşı haklı kavgasının da artan baskıyla büyüyeceği görünen bir durumdur. Emperyalizme karşı direnen halkların yanında olmak bizler için bir tercihten öte zorunluluktur.

Önümüzdeki dönem Suriye'ye dönük sürecin emperyalizmin aktif taşeronluğunu üstlenen Türkiye üzerinden örüleceği açıkça görülüyor. Bu nedenle "uçak krizi" vb. süreçlerle ne yapılmak istendiğini halka iyi anlatmak biz devrimciler açısından bir görevdir. Bilinir ki sıra bedel ödemeye geldiğinde fatura her daim halklara kesilmektedir. Önümüzdeki süreçte Suriye'ye dönük gerilimi yükseltecek birçok argüman devreye sokulacaktır. Türkiye halkının % 95'nin karşı olduğu Suriye'ye dönük müdahale, egemenlerin işbirlikçi karakterini açığa çıkarabileceğimiz bir gündem maddesidir. Emperyalizmin Ortadoğu'ya dönük yönelimlerini ve gelişen süreci tahlil ettiğimiz kapsamlı değerlendirmede sürecin ayrıntıları daha iyi görülecektir.

Dünya ölçeğinde ağırlaşan krizin etkileri, kimi ülkelerde sol bir yükselişi getirirken, kimi ülkelerde faşizmin karanlığını arttırmıştır. Türkiye de faşizmin baskı ve zorunu yaşam biçimi haline getirdiği ülkelerden biridir. Kürtaj yasağı tartışmalarından, ÖYM'lerin yetkilerini arttırarak kalıcılaşmasına, kentsel/rantsal dönüşümden 4 + 4 eğitim sisteminin ucuz iş gücü yaratarak daha da gericileşmesine, grev yasaklarından iş yaşamının esnekleştirilmesi saldırısına, yer altı ve yer üstü kaynaklarının talanından kıdem tazminatının fon adında kaldırılmasına, iş cinayetlerinden kadın cinayetlerine, tutuklama furyasından kürt halkı üzerindeki baskılara kadar bir dizi saldırı egemenlerin krize dönük ihtiyaçları bağlamında karşımıza çıkıyor ve çıkacaktır. Tüm bu saldırılar bir pota etrafında eritildiği oranda güçlü devrimci çıkışlar yakalanabilecektir.

Bugün yaşanan gelişmelere solun cevap olabilmesi ise gündem olmayan gündemlerden sıyrılıp enerjisini doğru noktada yoğunlaştırmasıyla söz konusu olacaktır. Bu gerçekleştirilemediği oranda sorunun kaynağına inilmeden sürekli biçimsel değişikliklere gidilecek. Kaynağına inilmeyen sorunlar başka biçimde bumerang etkisiyle geri gelecek ve gittikçe özgüven yitimine sebep olacaktır. Bu nedenle marksizmin temel kavramlarını kaynağından/pınarından içmek engebeli yolların yolcuları için bir gerekliliktir. Umudunu avcunun içindeki bebek gibi büyüten sadeliktir devrimcilik. Her karesinde emek vardır. Günü tahlil edip geleceği kazanma cüretidir. Bu nedenle "en güzel günlerimiz henüz yaşamadıklarımız" diyen bir pencereden bakar devrimciler yaşama. Devrimci mütevaziliğin, sabrın, disiplinin ve sevginin bileşiminden oluşan rafine insandır. Devrimciler toplamı olan hareket de kişi sayısından öte devrimci niteliklerin toplu kimyasıyla büyüyen halkla kucaklaşan mayadır. Kar altında kalan buğday tanesi nasıl ki yine o karın suyuyla büyürse devrimci bir harekette iklim ne kadar sert olursa olsun sert iklimin içinde yaşadığı pratiklere cevap vererek büyüyecektir.

Bu sayımızda solun yaşadığı sorunlara ilişkin değerlendirmelere yer vermeyi, marksizmin temel doğruları üzerinden güncel hatırlatmaları boynumuzun borcu bildik.

Tüm bu gelişmelere belli oranlarda ışık tutmaya çalıştığımız bu sayımızı beğeniyle okuyacağınızı umuyoruz. Eleştiri, öneri, katkı ve yazılarınızı bekliyoruz.

Sevgiyle Kalın...

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

1-7

Uçak Krizi

8-11

Kürtaj Yasağı ve Arkaplanı

12-15

Kentsel Dönüşüm Saldırısı

16-22

ÖYM'ler Kalkıyor mu?

23-27

Slogan Üzerine

28-31

Popülizm Üzerine

32-34

1 Mayıs 77 Tartışmaları

35-36

Doğru Yerden Öğrenelim

37-41

Üreten Biziz

42-45

Ya Barbarlık Ya Sosyalizm

46-48

Haber-Yorum

49-50

Haber

51-53

Devrimci Kişilik

54-56

İzmir Devrimci Hareket

57

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı DEVİRİMCİ HAREKET Dergisi

Sahibi: Adalı Yay. Kül. Faal. Mat. Rek. Org. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Adına Eray Sargın

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Eray Sargın

Yayın Türü: Yaygın

Adres : İstiklal Cad. Mis Sk. No:11/4 Beyoğlu - İST

Tel/Faks: 0 212 249 38 75

Web: <http://www.devrimcihareket.net>

E-posta: devrimcih@yahoo.com

Ege Temsilcilik: 863. Sok. No: 4 D:2 Konak -İzmir

Tel: 0 232 445 70 95

Avrupa İrtibat

Almanya: 0049 176 251 72 451

Belçika: 0032 473 80 65 66

Fransa: 0033 618 93 94 34

Hollanda: 0031 639 61 70 50

İngiltere: 044 781 63 666 35

İsviçre: 0041 764 73 41 01

Baskı Yeri: Berdan Matbaacılık

(Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi C Blok 215-216 Topkapı-İST Tel:0 212 613 12 11)

BÜYÜK ORTADOĞU PROJESİ GENİŞ BİR COĞRAFYADA FARKLI ARAÇ VE YÖNTEMLERLE SÜRDÜRÜLÜYOR

Üzümünden şarap, hayattan şiir damıtır gibi
Olgunun özüne ve en doğru yerine inebilmeli.
Ustaların adıyla, özet tanımlarla, Alıntılar veya aforizmalarla değil; Mücadelenin ihtiyaçlarına denk Karşılıklarla, hergün yeniden doğurmalı,
Tüm zamanların birikimini;
Marks, Engels ve Lenin'in yaşayan öğretisini...

Ortadoğu, geniş bir kapsam içinde değerlendirildiğinde, ortaya pazarlanabilir kaynaklar ve ticaret yolları açısından dünyanın en merkezi/cazip coğrafyası çıkar. Bu alanda tam denetim sağlamak, mevcut imkanları kontrol etmek, uzun yıllar boyunca emperyalistlerin öncelikli hedefleri arasında yer almıştır. Öyle ki, emperyalist aktörlerin tahakküm mücadelesi, ekonomik alanla sınırlı kalmamış, askeri ve politik alanda da sürdürülmüştür. Bir süredir gündemde olan BOP bağlamında bölgenin yeniden düzenlenmesi, sömürünün derinleştirilmesini ve kapsam dışı olan alanların sistemin kapsamına alınmasını amaçlıyor. **Bugün artık bu amaçlara, (genelde dünya, özelde bölge için) bir yenisinin daha eklendiği görülüyor. Bu da "bölgesel güçleri zayıflatmak, parçalamak ve kolay yönetilebilir hale getirerek, bölgelerinde etkili olmalarını önlemek"tir.**

Dikkat edilirse, son 15-20 yılda kapitalizmin eşitsiz gelişiminden kaynaklı, bazı zayıf ülkeler konjonktürel koşulların elvermesiyle gelişip güçlendi. Örneğin Çin, Güney Afrika, Brezilya, Hindistan, Rusya gibi

ülkeler, 15-20 yıl önce yoksul ve zayıf ülkelerdi. Bugün bölgelerinde etkili olabilen birer güç haline gelmiş durumdadır. Bunlar, emperyalist ülkelerle doğrudan çatışmaya girmeseler de, buldukları bölgeye dair planları geciktirici veya engelleyici rol oynayabiliyor. Chavez'in Latin Amerikada veya İran'ın Hürmüz Boğazı ve çevresinde etkili olması, olup-bitene müdahale etmesi gibi. Hele de İran'ın Şiilik eksenindeki rolü, hemen tüm bölgede ciddi sonuçlar doğurmaktadır.

ABD, Afganistan ve Irak pratiğinden sonra bölgede yeni bir strateji izlemeye başladı. **Halkların baskıcı rejimlere karşı birikmiş öfkesinin istismarını içeren ve Arap Baharı olarak adlandırılan yeni süreçte ABD, kendisi öne çıkmadan 'işgal' görüntüsü vermeden daha 'meşru' görünümlü araç ve yöntemlerle amaca ulaşmaya çalışıyor.**

Emperyalist krizle beraber, çok büyük altüst oluşların yaşandığı ve sürecin en az onbeş yıl bu doğrultuda devam edeceği düşünülürse; bölgeye dair adımların bu hesaplar çerçevesinde atıldığı görülür. ABD'nin İran'la geriliminin bir boyutu, çatışır gibi yaparak, bölgeyi silahlandırmak iken, diğer boyutuyla, onbeş yıl sonrasında bölgede güçlü bir İran istememesidir. Geriye bu amaca varmak için hangi ara evrelerden geçileceğinin planlanması kalıyor. Bunun için çatışır gibi yapmak da, kazan-kazan yöntemi de, iç muhalefeti kamçulamak veya kısmi saldırılar da gündeme gelebilir.

Bizler, "Suriye artık yalnızca Suriye değildir", derken bölgenin bir-

birini tetikleme ve ortak reflekse dönüşme ihtimali taşıyan potansiyeline işaret ediyorduk. Kaldı ki ABD'nin, Hizbullah-Suriye-İran ve Irak'taki Şiiler karşısında bölgede bu etkiyi kırmak ve bu çerçevede oluşumu engellemek için, "Arap Baharı" rüzgarını da arkasına alarak, çeşitli ülkelerde sünnilik eksenli "yenilenme" atraksiyonlarını kullanmaya çalıştığı bilinmektedir. Geriye, bu sürecin nasıl işleyeceği kalıyor.

Kısa bir süre önce, bir ABD yetkilisinin verdiği ve "İran'ın nükleer silah yapımına engel olabilecek askeri bir olanağımız yok" olarak özetlenebilecek demeci, "ABD'nin İran'ı işgal edebilecek askeri bir gücü yok" biçiminde de okunabilir. Sesli olarak dillendirilebilir hale gelen bu gerçeklik, ABD'nin İran'a karşı nasıl bir süreç geliştireceğinin de ipuçlarını veriyor. Zaten ambargo silahı sürekli gündemde tutuluyor. Bunun yanında, muhalif kesimlerin daha radikal adım atmalarını sağlayacak cesaretlendirici destek ve adımlar gündeme gelecektir.

Başlangıçta ABD'nin amacı, bölgedeki sorunları (önündeki engelleri) tespih tanesi gibi adım adım çözmektir. Ancak İran, karşı bir hamleyle süreci bütünleştirdi. Irak Başbakanı Maliki, mezhep eksenli bir çatışmada, Suriye'ye destek vereceklerini açıkça söyledi. Ve Maliki'nin bu sözü, Irak'ta fitili ateşledi. Suriye'de Şiiler, Irak'ta ise sünniler azınlıktadır. Bölgede mezhep içerikli bir kıvılcımda tüm ülkeler arasında etkilenebiliyor. Bu eksendeki çatışmalar, zamana yayılarak keskinleşecektir. Özellikle Irak'ta

Çin, Güney Afrika, Brezilya, Hindistan, Rusya gibi ülkeler, 15-20 yıl önce yoksul ve zayıf ülkelerdi. Bugün bölgelerinde etkili olabilen birer güç haline gelmiş durumdadır. Bunlar, emperyalist ülkelerle doğrudan çatışmaya girmeseler de, buldukları bölgeye dair planları geciktirici veya engelleyici rol oynayabiliyor

sünnilerin işgale karşı direniş zamanında oluşturduğu mevziler, bugün şünelere karşı mücadelenin araçları olarak kullanılıyor. Bunun Irak'taki süreci giderek daha da ısıtacağı açıktır. Bu durum, Suriye'de muhtemel radikal adımlar için aday ülke Türkiye'nin işini güçleştiriyor.

Planlanan işin boyutları, sanıldığından da büyüktür. Uçak Krizi'ni önceleyen süreçte, Türkiye'nin sesinin ilk etaptaki gibi yüksek perdeden çıkmaz hale gelmesinin sebeplerinden biri de, bunu anlamış olmasıdır. AKP, sürecin Mısır, Tunus veya Libya gibi olacağını, kısa sürede sonuçlanacağını varsayarak hareket etmişti. Sürecin uzamasından, ciddi boyutlarda rahatsız oldu. Çünkü, ekonomik olarak en çok etkilenen ülke durumunda. Suriye üzerinden yapılan ticaret, bütün Arap ülkelerini kapsıyordu. Bu nedenle, Suriye'ye karşı alınan ticari yaptırım kararı, öncelikle bölgede iş yapan kesimlerden tepki aldı. Benzer bir durum, Irak'la ilişkilerde de geçerli. Irak'ta artan çatışmalar, bu bölge ile süren ekonomik ilişkileri sekteye uğratmaya başladı.

İşte "Uçak Krizi", böyle bir dönemde, Suriye'ye müdahalenin AKP tabanında bile büyük oranda istenmediğinin anketlerde açıkça dışa vurduğu süreçte gündeme geldi. Bu nedenle, ne olup bittiğini doğru değerlendirebilmek için deyim yerindeyse "söz"e değil "öz"e bakmak ve saldırıyı önleyen günlerin barındırdığı potansiyelleri dikkate alarak değerlendirme

yapmak gerekiyor.

SİSTEMİN KÜRESEL KRİZİ VE ORTADOĞU

Yukarıda özetlediğimiz toplu görünümün içerdiği çelişmelere ve genel boyutuyla krize, görünür vadede çözüm üretilmediği oranda, an'a ve (bütün içinde) "parça"ya dair geçici çözümler öne çıkabiliyor. Bugün, krize "çözüm" dahil, küresel güçlerin hemen her konuda önceliği Ortadoğu'ya vermiş olması bu nedenledir.

Kimi ülkeler, çözüm üretmediği krizi, bankacılık sistemini rahatlatma gibi yöntemlerle geçiştiriyor. Bir süredir Avrupa üzerinden yayılan zincirleme sarsıntılara, artık talep yetersizliği de eklenmiş ve hemen tüm ülkeleri kapsamış durumdadır. Batıda, artan işsizlik alım gücünü düşürürken; Çin, Hindistan, Brezilya gibi ülkelerde talep olmaması, büyümeleri yavaşlatıyor. **Bir süre için, gelişmekte olan ülkelerin hammadde ihtiyacından kaynaklı olarak dünyada geçici bir hareketlilik yaşandı. Ancak, bugün bu da zayıflamış ve olumsuz etkileri açık biçimde gözlenir hale gelmiştir.**

2008'de ABD, krizden en çok etkilenen ülke durumundayken, son iki yıldır Avrupa, yaşadığı sarsıntılarla öne çıktı. Ancak içinden geçilmekte olan yaz aylarıyla beraber, tüm dünyada bir daralma bekleniyor. Bu durum, G-20 zirvesinde de tartışıldı ve ulusal çitler örerek krizden korunmanın doğru olmadığına (bunun kabul edilmeyeceğinin)

altı çizildi.

Bugün artık dikkat çeken ve özellikle üzerinde durulması gereken olgulardan biri de, krizin yalnızca ekonomik olarak değil, siyasal olarak da yaygınlaştığıdır. İşsizlik, açlık, yoksulluk üzerinden siyasallaşan kriz, iktisadi göstergelerin çeşitli nedenlerle "normal"miş gibi ölçüldüğü ülkelerde de çap ve derinliğini büyütüyor.

Yunanistan'daki seçimlerde, sol partilerin toplam oyunun %50'yi bulması; Fransa'da cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sonucu; Almanya'da Merkel'in yenilgisi; İngiltere'de İşçi Partisi'nin içinde sol eğilimin/radikalleşmenin belirginleşmesi, krizin siyasallaştığının altı çizilmesi gereken göstergeleridir. **Bütün bunların sonucunda öncelikle Avrupa'da, giderek de krizin sonuçlarını emekçilerin sırtına yıkma, kazanımlarını ve yaşam standartlarını geriletme yönünde saldırıların gerçekleştiği hemen her coğrafyada muhalefet eğilimleri ve tepkiler artacaktır.** Bunun örgütlü veya örgütsüz olması; radikalleşip nitelikli sonuç ve kazanımlar doğurması veya güncel salınımlarda tüketilmesi, ülkelerin mücadele açısından sahip olduğu farklara göre değişecektir. Öyle ki, direnme eğilimlerinin, mevcut örgütlülüklerin tanım ve sınırlarını zorladığı/aştığı anlar da olacaktır. Yine de her ülkede aynı sonuçlar beklenmemelidir. Örneğin Türkiye, Yunanistan değildir; HDK veya ÖDP de Syriza değildir.

Süreç, hemen her açıdan çok hızlı ilerliyor. Yapılan bir tasarı henüz hayata geçmeden, bir başka tasarıyı ihtiyaç haline getiriyor. Yapılan bir düzenleme, ancak bir kaç ay için geçerli oluyor ve devamında ortalığa yine belirsizlik hakim oluyor. **Kriz, bu şekilde dikiş tutmazken ve ülkelerin yönetimlerini sarsarken, halkları ikna etmek daha da zorlaşacak, olanaksız hale gelecektir.**

Daha önce de söylediğimiz gibi

Ortadoğu, dünyanın kalbidir. Emperyalistlerin siyasal ve ekonomik olarak krizi aşma çabaları, Ortadoğu'ya odaklanmış (hatta Ortadoğu'da kilitlenmiş) durumdadır. Kriz karşısında rahatlamaları, bir yanıyla da Ortadoğu'daki gelişmelere bağlı. Ortadoğu'daki gelişmeler de büyük oranda, Suriyede neler olup biteceği ile ilgili.

Suriye'ye yapılan emperyalist müdahale karşısında "Şii hilali"nden, kimi çıkar kesişmelerinin belirlediği ortaklaşmalara kadar çeşitli direnç kümelenmeleri söz konusu. Öyle ki bu, yer yer, bir düğümü çözüldüğünde bir başka yeri düğümlenen bir ağ'a benziyor. Buna rağmen **elindeki imkanları yaygın bir çeşitlilikte kullanan ABD'nin, Suriye etrafında oluşmuş direnç bloğunun geriletilmesi ve giderek parçalanması yönünde, yavaş yavaş da olsa mesafe almakta olduğu söylenebilir.** Bilinir ki, bir ortaklaşma ne denli güçlü görünürse görünsün, aradaki bağlar, sınıfsal değilse, çözülme olasılığı her zaman vardır. "Şii hilali" içerisinde en önemli direnç noktalarından biri olarak bilinen Lübnan Hizbullah'ı, daha şimdiden (sünniler ile bir çatışma içerisine sürüklenme olasılığına bağlı olarak) varlık kaygısına düşürülmüş durumda. Örneğin Lübnan'lı hacıların halen Suriye'li muhaliflerin elinde olması meselesi çözülebilmemiş değildir. Bir başka şii halka, Irak'ta, Maliki hükümeti adeta uzatmaları oynuyor veya pamuk ipliğine bağlı. Yazının giriş bölümünde de belirttiğimiz gibi Maliki ilkin, Suriye için savaşa girebilecek bir kararlılık göstermişti. Bugün artık aynı oranda bir kararlılıktan/netlikten söz etmek zor. Bu da, Suriye eksenli bir başka direnç noktasının geriletilmekte olduğuna işarettir. Irak, İran'ın Suriye'ye yardım edebilmesi açısından da tayin edici niteliktedir.

Rusya'ya gelince, Suriye'nin Akdeniz'deki konumundan Tartus Limanı'na, aradaki tarihsel ilişki-

lerden silah vb. satışına kadar çeşitli nedenlerle, Suriye'nin mevcut denklemden çekilip çıkarılmasını istemez. Ne var ki, diğer ülkelerden farklı olarak eli güçlü olmasına rağmen, Rusya da belirli oranlarda geriletilebiliyor. Bunun ilk belirtisi, tamir edilip Suriye'ye geri götürülmekte olan uçakları taşıyan gemisinin Baltık Denizi'nde İngilizler tarafından engellenmesiyle ortaya çıktı. Gemi, Rusya'ya geri dönmek zorunda kaldı. Bu olayla beraber Rusya'nın Batı karşısındaki üstünlüğünün de bir oranda sarsıldığı söylenebilir. Hatırlanacak olursa, gemi krizi öncesi Lavrov, çok sert bir açıklama yapmış, Batı'nın Suriye'ye koyacağı ambargoyu tanımayacağını ve askeri yardım meselesini tartıştırmayacağını söylemişti. Gelişen aşamada, süreç içinde de olsa, Rusya'nın duruşunun geriletilmekte olduğu ve belirli ara çözümlere doğru zorlanacağı görülüyor.

HIZLI, ZORLU VE ÇOK BİLEŞENLİ BİR SÜREÇ

Hızlı, zorlu ve çok bileşenli gelişen süreçte ABD, aynı anda birden çok araç kullanmakta, önündeki engelleri, uzun erimli hesaplarını riske sokmayan yöntemlerle aşmak için çeşitli taktikler denemektedir. Zamana yayıyor gibi görünse de gerçekte, ivedilikle aşmak ve planlanan yolda daha büyük hedeflere doğru ilerlemek istiyor.

Öne çıkarılan halkada Rusya, Çin, İran vb. ülkeler karşı duruyor olsa da, toplamda bakıldığında, so-

runların büyük oranda emperyalist aktörlerin gündemleştirdiği biçim ve içerikte ele alındığı görülür. Örneğin Suriye, insan hakları açısından eleştirilip boy hedefi yapılırken tam da uçak krizinin yaşandığı süreçte İsrail'in Filistin'i on gündür durmadan bombalamakta olması, gündeme bile gelmiyor. Öyle ki, bu konuda soru sormak, AKP'yi Suriye politikası konusunda eleştiren CHP'nin bile aklına gelmiyor. Veya özellikle tercih etmiyor. **Ve sonuçta, tarihin en zorba gücü ABD, ülkeleri fethetme çıkarımparatorluklarından öz itibarıyla pek de farklı davranmadığı halde, bu hamlelerini, eşitlik-özgürlük-adalet eşliğinde gerçekleştirebiliyor.** Obama'nın, Erdoğan'ın veya işbirlikçi Körfez şeyhlerinin zulmü değil, Esad'ın zulmü konuşuluyor. Bu nedenle, planlamanın sanıldığından da büyük, kapsamlı yapıldığını ve konjonktürün küresel aktörler lehine bir görüntü arz ettiğini söylemek mümkün.

Bugün Ortadoğu'da yaşananlar, emperyalistlerin krizi, enerji yönünden bu bölgeye bağlı olan ülkelerin üzerine yıkarak süreçten en az hasarla çıkacak şekilde planlama yaptığını gösteriyor. **Bu bağlamda, önümüzdeki yakın vadede süreci belirleyecek olan, Ortadoğu'dur.**

T.Erdoğan'ın ABD'de yaptığı görüşmelere ve devamında yaşanan trafiğe bakılırsa; İran'ı, Suriye meselesinde ortak bir çözüm bulma konusunda ikna etme işi Türkiye'ye

ABD, Afganistan ve Irak pratiğinden sonra bölgede yeni bir strateji izlemeye başladı. Halkların baskıcı rejimlere karşı birikmiş öfkesinin istismarını içeren ve Arap Baharı olarak adlandırılan yeni süreçte ABD, kendisi öne çıkmadan 'işgal' görüntüsü vermeden daha 'meşru' görünümlü araç ve yöntemlerle amaca ulaşmaya çalışıyor.

verilmişti. Deyim yerindeyse, (Rusya dahil) aktörler, kapsamlı çatışmalar öncesinde denenebilecek yolların olduğunu gösterme çabasında.

Bu süreçte, açıkça telaffuz edilmese de, bölgenin en etkili dinamiklerinden biri olan Kürt Sorunu konusunda da, kaygan/değişken bir hat izleniyor. ABD ilkin, tüm parçaları kapsayan bir "Kürdistan" oluşturma eğilimi içindeydi ve Irak'tan çekilirken, güçlerin bir kısmını Kürt bölgesine kaydırma yönünde bir planlama yapmıştı. Bölge ülkeleriyle ters düşme nedenlerinden biri de buydu. Son zamanlarda bu projeden vazgeçmiş (veya ertelemiş) görünüyor. Irak'ın parçalanması yerine, bütünlüğünün gözetilmesi ve Kürt Sorunu'nun ülkelerin ulusal sınırları için

de çözülmesi planı, başta Türkiye olmak üzere, bölge ülkelerinden destek gördü. Bu bağlamda, Irak'ın parçalanmaması için Şiiilerin (Sadr yanlılarının) rol alması da, Türkiye'de Kürt Sorunu konusunda hemen her 'çözüm'e mesafeli duran CHP'nin bir anda öne çıkması da ABD'nin söz konusu planından bağımsız düşünülmemelidir. İran da, Suriye de, çok köklü değişimler olmadığı sürece, böyle bir plana destek verme eğilimi taşıyor. Dikkat edilirse, BDP'nin ABD ziyareti de Leyla Zana'nın çıkışı da bu sürece rast geldi. Tek tek duruş ve niyetleri tartışacak değiliz. **Ancak bu süreçte, çözümün nerede, kimlerle, nasıl ve hangi ölçülerle geliştirileceğinin; araç-amaç bütünlüğü ile doğrudan ilintili olduğunu, emperyalizmin hiçbir coğrafyada özgürlüğün doğumunda olumlu rol oynamadığını (emperyalist çözüm olmadığını); bugün de gerek ABD'nin gerekse AKP'nin amacı-**

nın çözüm değil tasfiye olduğunu, bir kez daha hatırlatma ihtiyacı duyuyoruz.

KÜRESEL KRİZ VE TÜRKİYE

General Elektrik, yaklaşık üç aydır Türkiye'yi inceliyor. Yaptığı araştırmaların sonucunda, Türkiye'yi yeniden "yatırım yapılabilir" bir ülke olarak gördüğünü açıkladı. Ve yatırım yapma kararı aldı. İşte alınan bu kararın ardında yatan nedenler, emperyalizmin Türkiye'ye, bu kriz koşullarında nasıl bir rol biçtiğinin ayrıntılarını içeriyor.

AKP, bugüne dek yaptığı yasa değişiklikleri ile tekellerin ülkedeki gelişiminin önündeki hemen her engeli kaldırdı. Ucuz işgücü temini ve ucuz yatırım yapılacak alan

İşte "Uçak Krizi", böyle bir dönemde, Suriye'ye müdahalenin AKP tabanında bile büyük oranda istenmediğinin anketlerde açıkça dışa vurduğu bir süreçte gündeme geldi. Bu nedenle, ne olup bittiğini doğru değerlendirebilmek için deyim yerindeyse "söz"e değil "öz"e bakmak ve saldırıyı önleyen günlerin barındırdığı potansiyelleri dikkate alarak değerlendirme yapmak gerekiyor.

sorununu çözdü. Artık kamu arazileri tekellere verilebilecek. Bunun yanında kıdem tazminatının oluşturulacak fonlara aktarılması, tekelleri önemli bir sorundan kurtarıyor. İşçi sayısına (istihdama) göre yapılacak teşvikler, vergi kolaylıkları, grev yasakları, sendikalara yönelik yaptırımlar ve sınırlayıcı önlemler; Türkiye'yi yatırım için cazip bir merkez haline getirmenin adımlarıdır. **Bu, öyle bir düzenlemedir ki, yalnızca emeği cazip hale getirmekle kalmamış, deyim yerindeyse, sermayenin Türkiye'de yatırım ve üretim yaparken karşılaşılabileceği tüm "dikenler" ayıklanmıştır.**

Özel yasayla korunan tüm kamu kaynaklarının satışı kolaylaştırıldı;

kıyılar, akarsular, sulak araziler, SİT alanları, Boğaziçi dahil İstanbul'un hiçbir alanı, artık koruma kalkını altında değil. Suudi Kralı'na verilen arazi gibi hemen her yer, kolaylıkla satılabilir hale getirildi. Ülkenin ve değerlerinin nasıl satışa çıkarıldığına ve bunun ekonomiye nasıl yansıtıldığına dair, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın söyledikleri, anlamak isteyenler için yeterince açıklayıcıdır. Bakan, Kral Abdullah'a "Sevda Tepesi"ne imar izni çıkarılmasını şöyle gerekçeliyor: "Adam 20 küsur yıl önce satın almış, yazıktır. İmarı da çok verilmedi. Arazisi 57 dönüm, imar 3400 metrekareye verildi. Kral ailesi Türkiye'ye yardımcı oluyor. 10 milyar dolar tutarında bir yardım

oldu. Dünya piyasaları krizde ve nakit darlığı var. Şimdi Suudi Devleti yeni bir yardım yapabilecek" (Star Gazetesi, 23 Haziran 2012) Bu durum, yakın süreçte talanı arttırırken; hem Avrupa'dakine benzer bir kri-

zin yaşanmasını önleyecek, hem de Türkiye'yi emperyalist tekeller için önemli bir üs haline getirecektir. Atılan hemen her adım ve yapılan her düzenleme buna hizmet ediyor. Bu durumda, iktisadi boyutta ciddi bir tıkanma olmayacağına göre, **AKP'nin en büyük handikapı Suriye'dir; olabilecek bir askeri müdahalede ne yapacağıdır ve devamındaki belirsizliklerdir.** Üstelik bugüne kadar yürüttüğü kahya-taşeron rolünü kendi tabanına bile anlatamamış; buna Kürt Sorunu'ndaki bocalamaları da eklenince, sahip olduğu milliyetçi oylarda da bir kayma gözlenmiştir. İşte Türkiye'ye ait uçağın Suriye sınırında vurulması, böyle bir döneme rast geldi.

UÇAK KRİZİ, NEDENLER VE MUHTEMEL GELİŞMELER

Biz bu olayda da, "kaç metreden ne ile ateş edildi?" gibi teknik meselelerden çok, olayın süreçteki rolünü ve sonuçlarını değerlendirme konusu yapmayı daha uygun görüyoruz. Dikkat edilirse T.Erdoğan, bu konuda yapacağı konuşmayı, Cuma'dan Salı'ya dek sarkıtmış, kamuoyuna seslenmek için daha uygun bir zemin olarak gördüğü grup toplantısını beklemiştir. Suriye'de ne olup biteceğine, bırakalım karar vermeyi, söz hakkı bile olmadığı halde, savaş ilan eder edalarda milliyetçi şiir ve marşlardan alıntılar yapmış, bir gün sonra da hızını alamayarak "Hürkuş"un kokpitinde pilot kıyafetiyle basına poz vermiştir. Bunlar, işin özünü ele veren dışavurumlardır; olguya kimin nasıl baktığının, nereye oturduğunun ve ondan nasıl yararlanmayı tasarladığının göstergeleridir.

Ortada elbette Türkiye ile Suriye arasında büyük oranda Türkiye'nin sebep olduğu ve organize ettiği dolaylı ve örtük araçlar üzerinden yürüyen bir çatışma (hatta savaş) var. Ancak ne bu ana kadar ki sürece, ne uçak krizi sonrasında yaşanacak tayin edici gelişmelere karar veren Türkiye değildir.

Artık günlük herhangi bir gazetede bile "Suriye sadece Suriye değil..." manşetine rastlanabiliyor; "Rusya'nın bölgesel çıkarlarının devrede olduğu" yazıyor. Veya Tür-

kiye-Suriye arasındaki uçak düşürme geriliminden sonra Cenevre'de toplanan geniş katılımlı zirve için, ABD Dışişleri Bakanı Clinton, "Çığır açıcı sonuç" beklenmemesi yönünde peşin peşin uyardı. Nitekim zirveden de tanımı bile net olmayan bir "Geçiş hükümeti", dolayısıyla da sorunu sürece yayma eğilimi çıktı. Yani mesele, sanıldığından da kapsamlı ve uzun erimli bir süreci işaret ediyor. Böyle bir süreçte ne olup bittiğine Türkiye'nin karar verdiğine inanmak için, adeta aklın ve geniş ufuklu bakabilmenin ışıklarını kapatmış ve bütünüyle, önüne uzatılan fikir ve bilgi kırıntılarıyla yetiniyor olmak gerekiyor. Türkiye'yi, "Allah Allah" nidaları eşliğinde Suriye'ye saldıracakmış gibi gösteren değerlendirme ve haberler, ya bu kapsamda, ya da iliştilenmiş kimliklerin hezeyanı olarak değerlendirilmelidir.

Elbette, emperyalist aktörlerin ihtiyaç duyduğu an ve biçimde

Suriye'ye, savunma sistemlerini hedef alan bir hava saldırısı da, başka türden fiili askeri müdahale de beklenmelidir. Türkiye'nin silah yığınağı da bu kapsamda bir hazırlıktır. Süreç devam ediyor. Bugün öncelikle bilinmesi gereken, böyle bir sürecin, taşeron bir gücün milliyetçi soslarla makyajlanmış iç kamuoyuna dönük ihtiyaç ve söylemlerini çokça aşan proje(ler) bağlamında planlandığıdır. Bu plânlar, büyük oranda yapılmış durumda "zirve"ler de, anlık gelişmelerin tutuşturduğu heyecanlar da o planların uygulanmasında daha çok kamuoyu oluşturma işlevi görüyor.

O halde planlamanın en yakın/görünür halkası nedir?

Bu soruyu uçak krizini neden-sonuç ilişkileri içerisinde değerlendirek yanıtlamak gerekiyor.

UÇAK KRİZİ, SURIYE'YE DÖNÜK PLANLAMADA YENİ BİR AŞAMADIR

Sürecin güçlüğüne, bölgenin hassasiyetine ve bileşenlerin çokluğuna rağmen, uçak krizini tesadüf; peşinden atılan adımları da refleks olarak veya Türkiye'nin saldırıya uğramış olmaktan kaynaklı haklarını kullanması sınırlılığında değerlendirmek eksik (dolayısıyla da yanlış) olur ve gelişmelerin anlaşılmasını güçleştirir.

Evet, yukarıda da belirttiğimiz gibi T.Erdoğan, Türkiye'nin uça-

Bugün artık dikkat çeken ve özellikle üzerinde durulması gereken olgulardan biri de, krizin yalnızca ekonomik olarak değil, siyasal olarak da yaygınlaştığıdır. İşsizlik, açlık, yoksulluk üzerinden siyasallaşan kriz, iktisadi göstergelerin çeşitli nedenlerle "normal"miş gibi ölçüldüğü ülkelerde de çap ve derinliğini büyütüyor.

Bugün Ortadoğu'da yaşananlar, emperyalistlerin krizi, enerji yönünden bu bölgeye bağlı olan ülkelerin üzerine yıkarak süreçten en az hasarla çıkacak şekilde planlama yaptığını gösteriyor. Bu bağlamda, önümüzdeki yakın vadede süreci belirleyecek olan, Ortadoğu'dur.

ğının düşürülmesini, iç kamuoyu için azami biçimde kullanmaya çalıştı. Ancak gelişmelerin hangi mecrada akacağına Türkiye karar vermeyeceğine göre, Suriye'ye müdahale yönünde bir kamuoyu oluşturma gayretinin Türkiye'den beklenen yol haritası ile iç içe geçtiğini söyleyebiliriz. Görünen o ki, Türkiye azami biçimde öne çıkarılmaya ve sorun, Türkiye'nin sorunuymuş gibi gösterilmeye çalışılıyor.

Silah yığınağı ve tehditlerle başlayan süreç, ABD'nin öngörülerini çerçevesinde adım adım işletecektir. Bunun için ilkin, silah yığınağı meşrulaştırılacak, sonra da sınırlı çatışmalar, sürtüşme ve gerilimler meşru/olağan hale getirilecek ve koşullar, askersiz bölge statüsünün fiilen sağlanması yönünde zorlanacaktır. Böyle bir statüye bir anda, aşırı güç kullanılarak geçilmeye kalkılırsa, büyük çatışmalar kaçınılmaz olurdu. Şimdi aynı amaçla, aşındıra aşındıra ulaşılmaya çalışılacaktır. Süreç, ABD'deki seçimlere kadar bu şekilde gidecek, seçim sonrasında ise, bu durum tırmandırılacaktır. Mevcut veriler, sonbaharda ciddi boyutta çatışmaların yaşanacağını gösteriyor. Bu süreçte içinde Esad'ın olmadığı bir geçiş hükümeti fikri dillendiriliyor. Hatta böyle bir formüle Rusya'nın da sıcak baktığı haberleri yayıldı. Ne var ki Suriye gerçekliğini bilen Rusya bu iddiayı yalanladı.

Tam da bu noktada, öngörülen adımların Suriye gerçekliğine ne

denli uygun düştüğüne bakmak gerekiyor. Suriye'de köklü bir yapı ve işleyiş söz konusu. Bu yapı içerisinde Esad, kaldırılıp kenara konulacak bir "kişi" değildir. Aksine, sistemle iç içe geçmiştir. Dolayısıyla böyle bir değişim, Esad'ın gitmesiyle sınırlı kalmaz, sistemin bir bütün halinde parçalanmasını beraberinde getirir. Ordu ve siyasi güçlerin, böyle bir öneriye bu nedenle sıcak bakmadığını Rusya çok iyi biliyor. Muhaliflerin güçlenmesi halinde, Esad'ın bölgeyi de içine alacak şekilde bir savaşı provoke etmesi, tam da bu nedenle, zayıf bir olasılık değildir. Mevcut askeri/siyasal yapı, yavaş yavaş yok olmaktansa, bölgeyi ateşe sürüklemeyi tercih edebilir. Bugün bile, Esad'ın böyle bir savaşı kışkırtıp, savaş sonrasında güçlü bir şekilde masaya oturmasından söz ediliyor.

Türkiye'nin ise eli hiç de rahat değil ve kaybedecek çok şeyi var. ABD'nin dayatmaları ve kendi zorunlulukları iç içe geçmiş ve Türkiye'yi kaçınmayacağı bir taşeronluk rolü ile öne çıkarmıştır. Bu süreçte ABD, Türkiye'nin hareketine yön veren ağırlıklı nedendir. İkinci neden ise, ekonomiye dair hesaplar ve beklentilerdir.

Bilindiği gibi Türkiye, uzun vadede sağlıksız sonuçlar verecek çarpık nedenlere dayalı olsa da, hala Avrupa'da en büyük oranda gelişme sağlayan ülke konumunda. Buna Ortadoğu'daki ticari çıkarlar, rant alanları ve bölgede etkili güç olma isteği de eklenince, Türkiye oligarşisinin beklentileri çerçevesin-

de tüm handikap ve çekincelere rağmen, taşeronluk, gönüllü bir role dönüşüyor. İktisadi veriler, bu durumu daha net biçimde ortaya koyuyor. Savaş koşullarına rağmen Türkiye'nin bölgedeki ticari rolü, şu veya bu şekilde devam etmiştir. İşin en dikkat çekici yanı ise, İran ile olan ticaretin bu arada dört kat artmış olmasıdır. Önemli bir kısmını altın, gümüş gibi madenler oluştursa da ilişkiyi tümüyle bununla açıklamamak gerekiyor. Türkiye ile Suriye arasında azalan ticaret, İran ve Irak üzerinden telafi edilmeye çalışılıyor. İrandaki artışta bunun etkisi olmuştur.

Dünyada ticaretin daraldığı bir dönemde Ortadoğu pazarı, Türkiye burjuvazisi açısından vazgeçilmez bir alandır. Türkiye'yi savaşın eşğine getiren nedenlerden biri de budur. Buna karar veren T. Erdoğan değil, onun iktidarına destek veren burjuvazidir. Tabii bunu, bir taşeronun inisiyatif ve nemalanma sınırları içerisinde düşünmek gerekiyor. Yoksa alınmakta olan rolde birincil (ana) neden, ABD'nin zorlamasıdır. Bu zorlayıcı faktör içerisinde cemaati de saymak gerekiyor. Bölgede ABD karşıtlığının bu konjonktürde şiilikle örtüşmesi, şiiğin salt dini olarak değil, siyasi olarak da önemli bir güç haline gelmesi, cemaatin istemediği, karşı duracağı bir durumdur. Bu bağlamda, cemaatin eğilimiyle ABD'nin planları örtüşüyor.

AKP, kaçınmayacağı bir rolü oynarken, kamuoyu desteğini arttırmak için hemen her yola başvuruyor. Cemaatle yaşanan gerilimli-çatışmalı süreç, T. Erdoğan'ı yeni arayışlara itti. Bir taraftan milliyetçi kesimlere yönelirken, diğer taraftan, yaklaşık %10 oy potansiyeline sahip "milli görüş" tabanı ve kadrolarının desteğini alabilmenin arayışları gözleniyor. Bu durum basına, "Numan Kurtulmuş AKP'ye katılacak" biçiminde yansıdı.

Bu süreç, kısa vadede (ABD seçimlerine kadar) AKP'nin kendi-

sine dayatıldığı biçimde, Suriye'ye muhtemel müdahale(ler) için siyasi ve askeri zemin oluşturmak biçiminde gelişecektir. Orta vadede ise, özellikle ABD Kongresi sonrasında, sürecin tırmandırılması kararı çıkarsa, "Suriye'nin yalnızca Suriye olmadığı" daha somut biçimde ortaya çıkacak; taraflar, daha geniş bileşenler eşliğinde sahnedeki yerini alacak, rolünü oynayacaktır. Gelişmelerin kısmen veya kapsamlı bir savaşa evrilmesi halinde, özellikle Rusya'nın Suriye'den vazgeçmeyeceğine ve aktif rol alacağına dair güçlü belirtiler var. Böyle bir olasılık da, istenmeyen ve hatta hesaplanamayan boyutta çatışmaları tetikleyebilir. Bu noktada, Rusya'nın durumu/rolünü biraz daha açmakta yarar görüyoruz.

Hatırlanacak olursa Lavrov, Cenevre'de yapılan zirve sonrasında düzenlediği basın toplantısında, Suriye'ye hava saldırılarında kullanılacak, kendini koruyabileceği silahlar sattıklarını söyledi. Bu açıklama, Rusya'nın NATO'ya üstü kapalı mesajı olarak değerlendirildi. Öyle görünüyor ki, Rusya, son zamanlarda ABD'nin (Afganistan, Irak, Libya dahil) geliştirdiği stratejileri yakından incelemiş. NATO/ABD, saldırının başladığı ilk birkaç saat içinde, komuta kontrol merkezlerini, hava savunma alanlarını ve önemli gördüğü daha başka hedefleri hava saldırısı ile vurup, sonra da askeri alanlara yönelerek 48 saat içinde sonuç almaya çalışıyor. İşte ABD'nin bu yöntemi ve özellikle hava saldırı sistemleri, Rusya tarafından çözüldü. Ve bu stratejiye alternatif, onu etkisiz kılacak bir teknoloji geliştirildi. Eğer, Suriye'de (içinde

TSK'nın da olduğu) ciddi bir çatışma yaşanırsa, Rusya geliştirdiği bu teknolojiyi deneyecektir. Belki Rusya ile ABD, doğrudan savaşmayacak, ama geliştirilen saldırı ve savunma sistemleri, bir anlamda yarıştıracaktır. Çünkü Rusya'nın son birkaç ay içinde Suriye'ye daha gelişmiş hava savunma sistemleri yerleştirdiği biliniyor. Ve büyük olasılıkla, Türkiye'nin düşürülen uçağı, bu sistemi denetlemek üzere bölgeye gönderilmişti. Bu veriler, neyin neden ve nasıl olduğuna (yani tesadüf olmadığına) dair yeterli ipucu veriyor.

İşte tüm bu nedenlerle ABD, orta vadede sorunu, Türkiye'nin meselesi haline getirip, bu zeminde çöz-

kapsamlı çatışmalara girmek istemediği için, "zamana yayma", "aşındırarak yol alma" taktiklerinin ağırlıkta olduğu bir sürecin yaşanması en güçlü ihtimal olarak görünüyor.

En erken iki yıllık bir zamanda Esad'ın/Baas'ın etkinliği kırılabilir. Esad, varlığını uzun süre devam ettirebilme şans ve koşullarına sahip. Kaldı ki önümüzdeki yıllarda Türkiye'de seçimler süreci başlayacak; bu da dış politikada bu denli aktif olabilmeyi güçleştirecektir. Kriz derinleşirken ve insanlar bu denli etkilenirken Avrupa'nın da diğer ülkelerin de kamuoyuna bu durumu (savaşı veya çatışmayı) anlatabilmesi kolay olmayacaktır.

İşte tam da bu noktada devrimciler büyük görevler düşüyor. Öncelikle, algıları sadece yanıltmaya değil, adeta köreltmeye dair iktidarın çabalarını boşa çıkaran; sahte gündemler yerine, kamuoyu ilgisinin doğru noktalara yönelmesini sağlayan bir rol üstlenilmelidir. Bunun için sadece güç

ve imkanların değil, deneyimlerin de aktarılabilirdiği; süreçten/gidişattan rahatsız tüm halk kesimlerinin enerjisinin ve tepkisinin aynı kullarda akıtılabildiği ortaklaşmalar ve pratik süreçler geliştirilmelidir.

Unutmamak gerekir ki, eylem farklılaştırır, çözüm olasılığıyla ve giderek çözüme giden yolla tanıştırır. Toplumsal kesimleri, "kendi halinde" olma sıradanlığından, "kendisi için" olma bilinç ve iradesine taşır. Bunun için yapılması gerekenler, Yunanistan ile Türkiye arasındaki farkı unutup SYRIZA ile denklikler kurmak değil; kendi gerçekliğine uygun yöntem ve araçlarla sürece yanıt olmaktadır.

Unutmamak gerekir ki, eylem farklılaştırır, çözüm olasılığıyla ve giderek çözüme giden yolla tanıştırır. Toplumsal kesimleri, "kendi halinde" olma sıradanlığından, "kendisi için" olma bilinç ve iradesine taşır. Bunun için yapılması gerekenler, Yunanistan ile Türkiye arasındaki farkı unutup SYRIZA ile denklikler kurmak değil; kendi gerçekliğine uygun yöntem ve araçlarla sürece yanıt olmaktadır.

me eğilimine daha yakın duruyor. Bu bağlamda, Libya'dakine benzer, NATO ve ABD'nin çok aktif rol aldığı bir süreç öngörülüyor. Orta vadedeki böyle bir sürecin/planlanmanın Suriye sorununu kısmen de olsa çözmesi, kapsamlı bir çatışmaya varılmadan bir noktada uzlaşma sağlanması, ABD açısından istenen bir sonuçtur. Gelişmelerin böyle bir seyir izlemesi halinde, BOP hedeflerinin yeniden şekillendirilmesine geçilecektir. Sürecin çatışmalı bir seyir izlemesi halinde ise, taraflar karşıt çelişmeleri tırmandıracaktır. Kürt Sorunu dahil, pek çok mesele, karşılıklı atraksiyonların konusu/zemini olacaktır. Ne var ki bu olasılıklar içinde, hemen hiçbir kesim,

SURİYE'DE DÜŞÜRÜLEN SADECE UÇAK DEĞİL TÜRKİYE'NİN PARLATILAN İMAJIDIR

Suriye karasularında geçtiğimiz günlerde düşürülen Türk savaş uçağı bir anda dünya kamuoyunun bir numaralı gündemi haline geldi ve halen manşetlerden düşmüş değil. Bu olayı bu kadar önemli kılan nedir? Geçmişte sınır ihlali yaptığı için düşürülen hemen hiçbir uçak bu kadar gündemi işgal etmemiştir. O halde bu olayı diğerlerinden farklı kılan neydi?

Suriye son bir yıldır dünyanın başlıca gündemi haline gelmiştir. Emperyalizmin BOP kapsamında geliştirdiği ya da yön verdiği "Arap Baharı"nın gelip dayandığı nokta; kapitalist sisteme tam olarak entegre olmamış ülkelerin yeniden dizayn edilmesidir. Suriye bu anlamda topun ağzındadır. Suriye'nin ardından sıra, başta Hizbullah ve İran olmak üzere diğer ülkelere ve yapılarına gelecektir. Kısaca bu gerçeklik

üzerinden saflar ortaya çıkmaktadır. Son sayımızda "Suriye yalnızca Suriye değildir" derken aslında bu duruma dikkat çekmiştik. Suriye'de yaşanan her gelişmenin dünya çapında yankıları/etkileri olmaktadır.

SURİYE BİR TEK UÇAĞI NİYE DÜŞÜRDÜ?

Suriye hükümeti bugüne kadar çok ağır saldırı altında olmasına rağmen hiç bu kadar sert tepki vermemiştir. Başta Şam, Halep gibi büyük şehirler olmak üzere adeta her yerde bombalar patlatılırken, kadın-çocuk demeden düzinelerce insan öldürülürken hatta komşu ülkeler işbirlikçilere para, silah ve kamp sağlarken bu kadar sert tepki vermemişken neden silah taşımadığı iddia edilen bir casus uçağını düşürdü? Aynı soru hükümeti şaşırtmış olacak ki olayın başlangıcında tam bir şok etkisi yarattı. Hükümet

anlamakta, algılamakta zorlandı. Suriye'yi bu kadar kararlı kılan neydi?

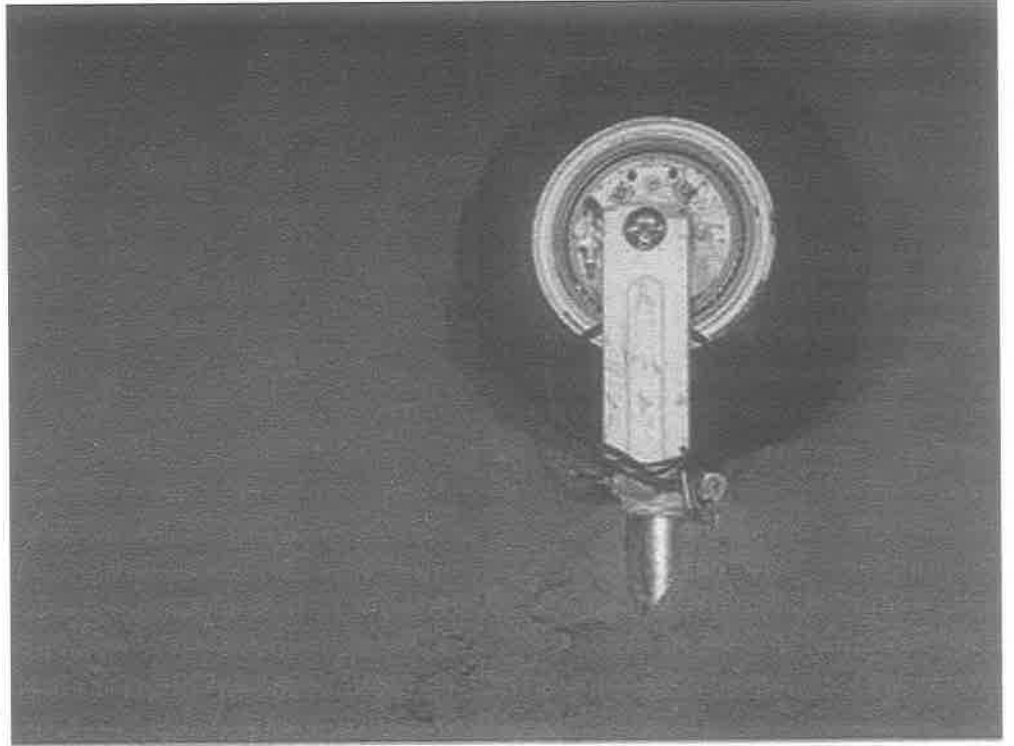
Suriye Hükümeti'nin bu kadar riskli bir kararı almasına yol açan süreci anlamadan, uçağın kaçmaya zorlanmadan düşürülmesinin neden tercih edildiği anlaşılabilir. Uluslararası ve işbirlikçi medyada kafa bulandıran, savaş çığırkanlığı taşıyan manşetleri bir kenara atıp yaşananların gerçek bir analizini yapmak gerekiyor.

Emperyalizmin işbirlikçiler aracılığıyla Suriye'yi iç savaşa sürüklemesinin ardından bir yıldan fazla bir süre geçti. Aralarında, ordudan firar eden asker kaçakları, adli suçlular, paralı askerler, Ortadoğu'dan toplanan İslamcı militanlar, El-Kaide, CIA- MI5-DGSE ve MİT gibi istihbarat örgütü elemanlarının da bulunduğu bu bileşen, geçtiğimiz Mart-Nisan aylarında Suriye Ordusu karşısındaki hemen her yerde bozguna uğradı. Pek çok yabancı unsur yakalandı. Hatta Türkiye'nin 50 civarında MİT elemanının halen Suriye'de tutuklu bulunduğu biliniyor. Suriye Ordusu'nun başarılarının ardından bu kez Annan Planı devreye girdi. Birleşmiş Milletler onayıyla eski BM Başkanı Kofi Annan liderliğinde uluslararası bir güç, çatışmaları durdurmak için görevlendirildi. İşbirlikçiler bu süreci yeniden toparlanmak, güç yığmak için bir fırsat olarak gördü.

"Suriye'nin Dostları" adı altında yapılan toplantılarda çeşitli kararlar alındı ve uygulanmaya başladı. S.Arabistan ve Katar tarafından gündeme getirilen, işbirlikçilerin

maaşa bağlanması önerisi hayata geçirildi. Artık işbirlikçilik, yerini emperyalizmin paralı askerliğine bırakmış durumda. Başta gerici Arap rejimleri olmak üzere paralı askerlere para yağdırılmaya başlandı. Toplantılarda alınan bir başka karar ise işbirlikçilerin ağır silahlarla donatılması idi. Aralarında ağır makineli tüfekler (BKC), roket atarlar, anti-tank silahlar, uçaksavarlar vb.nin olduğu son teknoloji pek çok silah, işbirlikçilerin eline geçmiş durumda. ABD Savunma Bakanı Leon Panetta MANPAD uçaksavar füzelerinin El-Kaide militanlarının eline geçtiğini (verildiğini) söyledi. MANPAD uçaksavar füzeleri omuzdan atılabildiği için hem taşınması hem de kullanması çok kolay. Bu füzeler 10 km menzildeki uçak, helikopter gibi tüm hedefleri başarıyla vurabilme yeteneğine sahip. Bu teknoloji bize Afganistan'da Sovyet uçaklarını düşürmek için ABD'nin hiçbir ülkede olmayan Stinger füzelerini başta El-Kaide olmak üzere İslamcı militanlara dağıttığı dönemi hatırlatıyor. Pannetta, "Libya'dan gelen MANPAD'ların bizi kaygılandırdığını söylemek doğru olur diye düşünüyorum" dedi. (Hürriyet Gazetesi, 22 Haziran 2012) El Kaide lideri Eyman El Zevahiri'nin, sünni isyancıları alevileri öldürmeye çağırması ile emperyalistlerin

Suriye'ye son teknoloji silahların sevkiyatını hızlandırmasının aynı zamana denk gelmesi tesadüf olmasa gerek! Son günlerdeki çatışmalarda Suriye Ordusu'na ait helikopterlerin düşürüldüğüne dair bilgiler basına yansımakta.

Suriye'nin Dostları toplantıları sonrası hayata geçirilen bir başka başlık; paralı askerlerin eğitileceği, koordine edileceği kampların sağlanması idi. Türkiye işbirlikçilere çeşitli kamplar açma konusunda çok fazla imkân sağlamış/mesafe kaydetmiş görünüyor. New York Times gazetesi kısa bir süre önce yap-

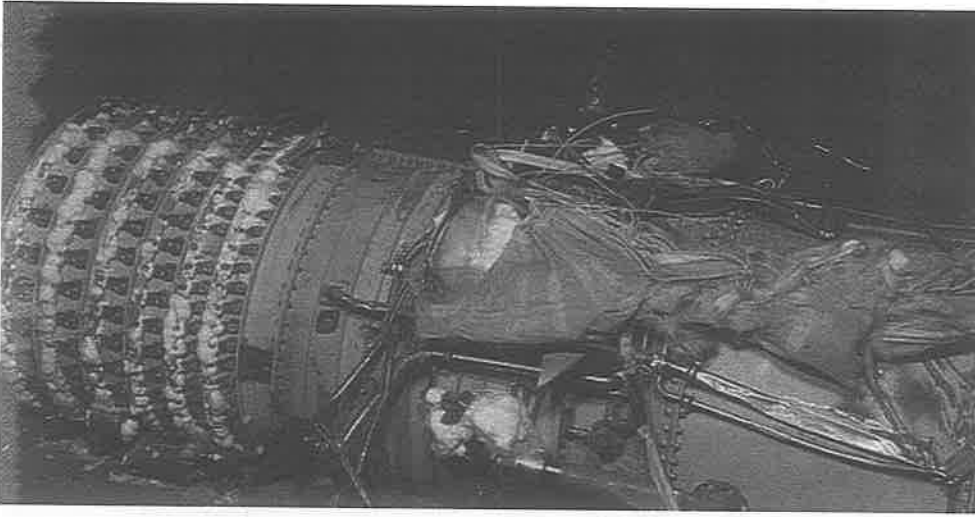
tığı haberle Türkiye'de bulunan bu kamplarda CIA ve MİT tarafından eğitim verildiğini, Suriye'ye silah sevkiyatının yapıldığını ve isyancıların buradan koordine edildiğini ortaya çıkarmıştı.

KATLİAMLARIN HALKTA YARATTIĞI KORKU SURIYE REJİMİNİ ÖNLEM ALMAYA İTTİ

Suriye'de çatışmalara rağmen Mayıs ayında işbirlikçi olmayan muhalif partilerin de yer aldığı seçimlerin ardından halk desteğini arttıran Esad, uluslararası kamuoyuna da gücünden bir şey yitmediği mesajını verdi. Seçim başarısının yarattığı havayı dağıtmak için uğraşan işbirlikçiler çatışmaların hem dozajını arttırdı hem de yönünü değiştirdi.

Suriye'de işbirlikçiler strateji değişikliğine gitmiş gözüküyor. Başlangıçta Suriye Ordusu'na ait hedefleri tercih eden işbirlikçiler şimdi iç savaş yaratmak için her türlü çirkinliğe başvuruyor. İnsanların en kalabalık olduğu yerlerde bomba yüklü araçlarla gerçekleştirilen saldırılarda artık onlarca kişi öldürülürken yüzlercesi ise yaralanıyor. Patlamanın şiddetiyle kraterler oluştuğu görülüyor. Bununla da

Türk savaş uçağının düşürülmesi son derece dikkatli atılmış bir adım gibi gözüküyor. Suriye rejimi Rusya'nın bilgisi ve onayı olmadan böylesine sert bir adımı tek başına atmaz. Suriye rejimi bir mesaj vermek için bundan daha sağlam bir dayanak ve fırsat bulamazdı. Olay sonrası yapılan açıklamalar da son derece basit ve netti. Suriye, hava sahasına tecaviüz edilmiş, alçaktan uçarak meydan okuyan, ben buradayım diyen bir hedefe karşı uluslar arası hukukun kendisine tanıdığı hakkı kullanan bir ülke imajı çizdi.

EMPERYALİST SATRANÇTA PİYON OLMAK KOLAY VAZGEÇİLMEYİ DE GEREKTİRİR

Emperyalistlerin AKP yoluyla Türkiye'yi Ortadoğu'ya 'İlmli İslam' ve 'Model Ülke' imajıyla pazarlama hamlelerinde bir kaza yaşanmışa benziyor. AKP, kuruluşundan itibaren emperyalizmin ihtiyaçları çerçevesinde dizayn edildi. AKP'nin bölgede adeta kâhya gibi hareket etmesi çeşitli riskleri de beraberinde getiriyor. Emperyalist devletlerce özellikle Suriye sorununda Türkiye adeta bir piyon gibi öne itildi. Suriye konusunda yapılan her açıklamanın, alınan her kararın ve uygulamanın önüne hep Türkiye sürüldü. Suriye rejimi tehdit edilmekle kalmadı; işbirlikçilere askeri kamplar, silahlar, lojistik ve istihbarat bilgisi vb. her şey son dönem Türkiye üzerinden yürütüldü. Bunlarla da yetinilmeyip Suriye içlerine Türk savaş araçları sokulmaya başlandı. Uygun bir an kollayan Suriye rejimi sınırlarına tecavüz eden bir uçağı bahane ederek bu saldırılara en haklı ve sağlam bastığı yerden bir cevap vermiş oldu. Yaşanan olay o kadar net ve suçüstüydü ki başlangıçta hükümet üyelerinin tam bir şaşkınlık ve şok yaşadığı görülmüyordu. Devlet kademelerinin yaptığı açıklamaların çelişkisi, tutarsızlığı ve cılızlığı yaşanan karmaşayı gözler önüne seriyordu. Tayyip Erdoğan ilk yaptığı açıklamada "Suriye özür diledi" ve Abdullah Gül "Savaş uçaklarının sürati nedeniyle sınır ihlalleri zaman zaman olmaktadır." dedikten sonra ne oldu da yetkililer yüz seksen derece dönüş yaptı? ABD ve AB'nin devreye girmesiyle medyada yaratılan bilgi kirliliği eşliğinde yavuz hırsız misali üste çıkma, tehdit etme noktasına gelindi. NATO'yu toplantıya çağırma, basın açıklaması yaparak Suriye'yi tehdit etme dışında hiçbir somut gelişmenin yaşanmadığı ve Türkiye'nin bozulan imajıyla baş başa bırakıldığı gözüküyor. Emperyalist devletler o

yetinmeyen işbirlikçiler son dönem sivil halkı, kadın çocuk demeden düzinelerce katletmeye başladı. Öldürülenlerin büyük bir kısmı Alevi ya da Hıristiyan kökenli. Savunmasız insanların katledilmesi için Suriye rejimini desteklemeleri yeterli görülüyor. Yapılan toplu katliamları kimlerin yaptığı medya dezenformasyonu ile karartılmaya çalışılsa da bu durum fazla uzun sürmüyor. Geçtiğimiz ay on bir işçinin kurşuna dizildiği olayda medya, Suriye yönetimini suçlamaya çalıştı ancak El-Kaide olayı üstlendi.

Suriye'de çatışmalar artarken rejimi dolaylı yoldan destekleyen ülkeler de çeşitli adımlar attı. Rusya kısa süre önce Karadeniz donanmasından iki savaş gemisini Tartus Limanı'na gönderdi. Ayrıca Çin ve İran'a ait denizaltılar ve savaş gemilerinin de katılımıyla son derece büyük bir askeri tatbikat planlandığı İran'ın yarı resmi Fars Haber Ajansı tarafından duyuruldu ancak Suriye hükümetince yalanlandı. Suriye rejimine, bahsedilen biçimde açıktan bir destek için henüz erken olsa da sular ısındıkça benzer adımların atılabileceği göz önünde tutulmalıdır. Rusya Tartus Limanı dışında Suriye'nin çeşitli yerlerine kurduğu radar üsleri ile ağırlığını artırmaya başladı. Türkiye sınırına kurduğu üs ile hem Türkiye'deki NATO üslerini hem de bölgedeki diğer hareketlilikleri izleyebilecek.

Türk savaş uçağının düşürülmesi son derece dikkatli atılmış

bir adım gibi gözüküyor. Suriye rejimi Rusya'nın bilgisi ve onayı olmadan böylesine sert bir adımı tek başına atmaz. Suriye rejimi bir mesaj vermek için bundan daha sağlam bir dayanak ve fırsat bulamazdı. Olay sonrası yapılan açıklamalar da son derece basit ve netti. Suriye, hava sahasına tecavüz edilmiş, alçaktan uçarak meydan okuyan, ben buradayım diyen bir hedefe karşı uluslararası hukukun kendisine tanıdığı hakkı kullanan bir ülke imajı çizdi.

Esad rejimi seçimler sayesinde işbirlikçilik temelinde hareket etmeyen muhalif kesimleri kendi yanına çekmişti. Baas Partisi, seçimlere Vatan Cephesi adıyla girmişti. Uçak düşürme olayının ardından Suriye rejimi, dış güçler tarafından saldırıya uğranıldığı propagandasıyla halkın ve muhalif kesimlerin desteğini arkasına almak istiyor. Uzun bir sessizliğin ardından Meclis'in açılışında ortaya çıkan Esad, yaptığı konuşmada "Her açıdan gerçek bir savaşın içindeyiz. Savaş durumunda, bütün politikalar, taraflar ve sektörler bu savaşı kazanmaya odaklanmalı." dedi. Esad, önümüzdeki süreçte halkı rejim etrafında kenetleyip işbirlikçilere karşı çok sert bir mücadeleye hazırlanıyor. Suriye hükümetinin verdiği bir başka mesaj dış güçlere dönüktür. Hiç bir saldırı karşısında sessiz kalmayacağını, savaşı dahi göze alabileceğini göstermek istedi.

kadar faydacı davrandı ki yaşanan olay sonrasında bile "Suriye'yi yenersiniz", "Türkiye Esad'a sert bir cevap vermeli" gibi kendilerini dışarıda bırakan, Türkiye'yi öne süren açıklamalar yapmayı sürdürdüler. Uluslararası medyaya da ya gaz vererek, pohpohlayarak ya da küçük düşmüş, onuru kırılmış bir ülke olarak gösterip savaş kışkırtıcılığı yaptı.

Her olayda yapıldığı gibi düşürülen uçakla ilgili de yaratılan bilgi kirliliği gerçekleri gizleme amaçlıydı. Medya, detaya boğarak, çelişkili/asparagas haberler üreterek olayı sulandırdı. Bir olayın içyüzünü anlamamanın en iyi yolu sadeleştirmektir. Sınır ihlali yapan uçak sayısı, uçağın cinsi, kaç kilometre içeri girdiği, ihlali gerçekleştirdiği süre, kaç fitte seyrettiği, füzeyle mi uçaksavarla mı düşürüldüğü, silahlı olup olmadığı vb. detaydır. Tüm bu bilgiler tepkinin ancak dozajı üzerinde etkili olabilir. **Bir an empati kuralım:** Her yanın-

dan kuşatılmış, iç ve dış tehdit ve saldırı altında bulunan Suriye'nin, bir de bu ülkelerden biri tarafından hava sahası tecavüze uğradığında tepkisinin dozajını tartışmak ne kadar hakkaniyetli olur. Hırsızın hiç mi suçu yok? 22 Haziran tarihinde Suriye MİG-24 tipi uçağının Ürdüne kaçırılmasının ardından kendi uçakları dahil hava sahasını tüm uçuşlara kapatmış ve bunu her ülkeye duyurmuştu. Türk uçağının bu açıklamadan bir gün sonra bu tecavüzü gerçekleştirmesi hiç de iyi niyetli bir uçuş olmadığını gösteriyor.

Uçak düşürülmesi sonrası öne çıkan bir başka nokta burjuva partilerinin koro halinde savaş çığırtkanlığı yapmasıdır. AKP dışında CHP ve MHP'nin tavırları emperyalizmin çıkarları çerçevesinde tam

bir mutabakat sağlandığının göstergesiydi. Demokrat diye bilinen köşe yazarlarının büyük bir bölümünün de yer aldığı milliyetçi histeri, ilerisi için karşımıza çıkacak tehlikeyi göstermesi açısından önemlidir. Pek çok basın mensubu ve yorumcu gazeteci kimliğini bir kenara atıp Suriye'ye ders verme, hükümete yol gösterme telaşına kapılmıştır. Medyada yer alan savunmaların hiçbiri doğru değildir. Halkın kafasını karıştırmak için ortaya atılan iddiaların hiçbirinin doğru olmadığı toz duman kalkıkça ortaya çıkacak. **Hükümet yetkililerinin ve özellikle Başbakan'ın her zaman yaptığı gibi sahte pehlivan gibi ortaya çıkıp peşrev çekmesi ancak iç kamuoyuna dönük bir mesajdır. Yoksa**

Emperyalist işgal ve tehdit karşısında ezilen halkları sahiplenmek bir tercih değil devrimci bir zorunluluktur. Dün Libya'da nasıl Kaddafi'yi değil Libya halkının haklı mücadelesini savunduysak; bugün de Suriye halkının emperyalizme karşı haklı mücadelesini savunmaya devam edeceğiz.

uluslararası hukukta hiçbir değeri yoktur. Haklı olan bir devlet, Birleşmiş Milletler'e gidip oradan karar/yaptırım çıkarmaya çalışır. Madem Suriye rejimi kötü, onu bu yolla yalnızlaştırırsınız. Türkiye madem haklı, neden Suriye Hükümeti'nin birlikte araştırma komisyonu kurma teklifini kabul etmedi? "Suriye rejimini tanımış oluruz" minvalli açıklamalar samimiyetsizliği dışa vuruyor.

SURİYE HALKI YALNIZ DEĞİLDİR

Emperyalist işgal ve tehdit karşısında ezilen halkları sahiplenmek bir tercih değil devrimci bir zorunluluktur. Dün Libya'da nasıl Kaddafi'yi değil Libya halkının haklı mücadelesini savunduysak; bugün de Suriye halkının emperyalizme karşı haklı mücadelesini

savunmaya devam edeceğiz. Emperyalizm, işgal ve talan etmek istediği bir ülkenin halkını önce cahil, yöneticilerini ise zalim göstermekte ustadır. İşgal ettiği her yere 'demokrasi', 'insan hakları' götürmek için girer. Bırakalım emperyalizmin tarihini, son yıllarda yaşanan Irak, Afganistan, Libya vb. işgalleri bile incelendiğinde halklara kan, zulüm ve gözyaşı dışında hiçbir şey vermediği gibi ilgili ülkelerin kaynaklarını acımasızca yağmaladığı görülüyor.

Solcular, devrimciler, halkımız emperyalizmin gönüllü uşaklığını yapanların, Suriye hakkında sürdürdüğü kara propagandaya inamayacaktır. **Emperyalizm ve uşakları kovulmadığı sürece dünyanın hiçbir yerinde gerçek anlamda**

barıştan, demokrasiden ve insan haklarından bahsedilemez. Emperyalizm ve yerli işbirlikçiler Türkiye halklarının savaş istemediğini çok iyi biliyor. Tüm kara propagandaya rağmen yaptıkları anketlerde halkın

en az %95'inin savaşa karşı olduğu gizlenemiyor. Türkiye ve Ortadoğu halkları emperyalizme ve uşaklarına karşı Suriye halkının yanında yer almaya devam etmekle kalmayıp yağma ve talan üzerine kurulu savaş çığırtkanlığının karşısında dimdik durmaya devam edecektir.

**EMPERYALİZM YENİLECEK
DİRENEN HALKLAR
KAZANACAK!**

**KATİL ABD
ORTADOĞU'DAN DEFOL!**

**YAŞASIN HALKLARIN
KARDEŞLİĞİ!**

**28 HAZİRAN 2012
DEVRİMCİ HAREKET**

AKP ORTAÇAĞI MI SERMAYENİN KÜRESEL ÇAĞI MI ?

Ezilenlerin tarihi, bugünü anlatırken;
Emeydanı boş bulup,
Marks ile güreştiğini
zannedenleri değil,
Marksist mayayı ihtiyaç hamuruna
çalabilenleri kontrol edecektir...

Olguların bütünlük içinde değerlendirilmesi, görün-
gülerle yetinmemeyi ve her olgunun ardına da bakmayı
gerektirir. Bu yöntem, yalanda ve yanıltmada imkân ço-
ğaltan iktidarın atraksiyonlarını anlamak ve doğru yere
oturtmak için, özellikle gereklidir. Örneğin AKP'nin
yaptıklarını, salt dinci gericilikle açıklamak ve dolayısı-
yla ve AKP'nin ortaçağı tanımlamaları yapmak sorunu
eksik, dolayısıyla da yanlış kavramaktır.

Evet AKP, muhafazakar tabanı tahkim etmek adına yer
yer kimi hesaplarına söz konusu kesimlerinde beklenti-
lerini içeriyor. Ne var ki sistemin dizaynı ve toplumun
yeniden biçimlendirilmesi, dar anlamda AKP'nin değil
geniş anlamda sermayenin beklentileri anlamında yapılmaktadır.
Hatta diyebiliriz ki, her şeyin (gücün ve rant
imkanlarının) tek elde toplanması da bunun için güçlü
"mitler" yaratmak, vb. pratikler de yeni ve salt AKP'ye
özgü değildir. Bu konuda özellikle Nazi Almanya'sıyla ve
propaganda bakanı Goebbels'in uygulamaları ile önemli
oranda bir benzerlik göze çarpmaktadır.

Bilindiği gibi partisini 1921'de kuran Hitler, ilk etap-
ta çok etkili değildi. Ve yumuşak bir söyleme başvurdu.
Ancak 1932'deki seçimlerden başarıyla çıktıktan sonra,
gücü hızla elinde topladı. İlk cumhurbaşkanlığını lav
edip tek lider oldu. Sonra iktidarını tahkim ettiği oranda
diğer partileri de yasakladı. Uygulanan baskılar sonucu
pek çok yazar ve sanatçı ülkeyi terk etti. Sanat eserlerin-
de tek ölçü Nazi propagandası oldu. Grev yasaklandı.
Alman ırkından olanların çocuk yapması teşvik edildi.
Çingeneler, Yahudiler, komünistler toplama kampına
kapatıldı. Gazeteciler tutuklandı. Muhalif siyasetçiler
kurşuna dizildi. Kamplara toplananlar ya fırınlarda ya-
kıldı ya da kurşuna dizildi. Ve Almanya toplumu tek sesli
hale getirildi. **AKP'nin kurumları ele geçirip gücünü
sağlamlaştırma oranında sertleşen uygulamaları aktardığımız kesitten çok farklı değil. Toplumunu, siyaset
ve değerleri tekleştirme, hemen her açıdan bir tekel
oluşturma, ötekinin kapsamını büyütme, faşizmin
Türkiye'ye özgü AKP eliyle icra edilen versiyonudur.**

Bu denklik için gaz odaları şart değildir. Çünkü AKP,
gazı (şiddeti, denetim ve boğuculuğu) odadan çıkar-
tıp hayatın her alanına taşımış, daha yaygın hale ge-
tirmiştir. Ancak, iktidar, tekleşme ve otorite, nasıl
Nazizm'e yetmediyse, AKP'ye de yetmemektedir. An
geldi Hitler'in her sözü kanun kabul edildi. Hitler'in
yüce ve seçilmiş bir lider olduğu, Goebbels'in geliştirdiği
propaganda araçlarıyla topluma empoze edildi.
Bu diktatöryel sonuca itiraz edene, baskı ve şiddetin
her türü reva görüldü. Tüm devlet imkânları (zor ay-
gıtları) buna göre düzenlendi.

Son zamanlarda Tayyip Erdoğan'ın da ağzından nek-
rofillik, kalleşlik, tasma ve benzeri kavramlar dökülür-
ken; emperyalist sermaye tahakkümde, talan ve işgalde
alan büyümekte; faşizm, toplumsal kılcallara dek nüfuz
etmektedir.

İKTİDARIN, KADINLARIN ÜREME POTANSİYELİNE MÜDAHALESİ "DİN TEMELLİ TOPLUM MÜHENDİSLİĞİ"NDEN ÖTE BİR KAPSAM VE İÇERİKTEDİR

Dünya'da Özellikle Avrupa'da nüfusun yaşlanmasına
bağlı sorunlar yaşanırken, Türkiye'de "kürtajın yasak-
lanması ve daha çok doğum" yönünde atılan adımlar,
belirli oranlarda sağ-muhafazakar kesimlerin değerle-
rini okşama niteliği taşısa da, asıl ve öncelikli olarak,
bu planlamanın; genç nüfus, aşırı istihdam, daha fazla
işsizlik, dolayısıyla da ücretlerin düşmesi demek oldu-
ğu üzerinde durulmalıdır. Bu bağlamda uygulama, dar
anlamda AKP'nin tercihinden çok, emperyalizmin bek-
lentisiyle açıklanmalıdır. Genç nüfus ile ekonomi arasın-
daki ilişki için Çin, çarpıcı bir örnektir. David Harvey,
Sermaye Muamması adlı kitabında, "Çin'de kapitalizmin
şaşkınlık verici performansı istihdam açlığı içinde koca-
man bir genç nüfusu ortaya çıkarmasına bağlı olmuştur."
der.

Türkiye'de "kürtaj yasağı" tartışmalarına grev yasağı-
nın eşlik etmesi bir rastlantı değildir. Ülkenin ucuz emek
cennetine dönüştürülmesi, kriz koşullarında uluslar ara-
sı sermaye için önemli tercih sebeplerinden biridir. Kaldı
ki AKP, uzun süredir sermaye için hemen her açıdan ca-
zip bir merkez oluşturma görevini önüne koymuş ve bu
konuda hem hızlı hem de kararlı adımlar atmaktadır. Bu
arada kamu çalışanlarına yapılan sınırlı miktardaki ücret
artışı ve sürecin Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'nun
tartışmasız kararıyla sonuçlanan işleyişi, bir başka gün-

cel örnektir.

Aslında, işverenlerin bu konudaki hesapları/eğilimleri yeni değildir. TÜSİAD hazırladığı raporlarda "AB ülkelerinde 65 yaş üstü nüfus %17 düzeyine ulaşmış durumda. 65 yaş üstü nüfus oranı 2060 yılında %30'u aşacak." diyerek bu ihtiyaca dikkat çekmişti. Genç nüfusun bir diğer özelliği de tüketim eğrisi açısından canlı-dinamik bir özellik taşıması; modanın, lüksün, markaların, vb. takipçisi olmasıdır. İşte AKP, bu gerçeklerden hareketle, emperyalist sermayenin, beklentileri ile sağ muhafazakâr kesimlerin yaşam standartlarını (değerlerini) aynı potada eriterek hayata geçirmektedir.

AKP'nin taşeronluğunda, yeniden biçimlendirilen sistem; demokratikleşerek değil, faşizmi yaşamın dokusuna içselleştirerek adım adım ortaya çıkıyor. Bu yolda mesafe katledildikçe, kabul edilmesi daha zor uygulamalar, saldırı ve hak gaspları devreye sokuluyor.

4+4+4, nasıl yalnızca "dindar nesil yetiştirme" amacıyla veya AKP'nin geleneksel tabanını "beklentileri üzerinden tahkim etmek"ten ibaret değilse; kürtaj konulu son müdahalede grev yasağından, kıdem tazminatının hedefe konulmasından, Kentsel Dönüşüm Yasası'ndan ve Roboski'de devletin rolünden bağımsız değildir. Bu nedenle kürtaj yasağı, yalnızca kadının; grev yasağı, yalnızca işçinin sorunu olarak görülmemeli; saldırı nasıl planlı ve bütünlüklü ise, itiraz ve direniş potansiyelleri de belirli bir plan dahilinde, bütünlük oluşturacak şekilde birbiri ile ilişkilenebilmelidir.

Aslında, topluma müdahalenin ve başlayan tartışmanın geldiği aşamada, "konumuz kürtaj değil, bu bir manipülasyondur." deyip, kürtaj meselesini bütünüyle değerlendirme dışına çıkarmak doğru değildir. Müdahalenin, gündem değiştirme bağlamı ve dar anlamda "kürtaj" olgusunu aşan boyutları olsa da, doğrudan kürtaj üzerinden tartışabilecek bir boyutu da var.

KÜRTAJ, ANA ADAYININ RAHMİNİN KÜRETE EDİLMESİ, YANİ KAZINMASI İŞLEMİDİR

Embriyo-Fetüs ikileminden öte, gebelik hangi aşamada olursa olsun, hiçbir kadın, ameliyat masasına yatıp, üreme bölgesindeki bu operasyona gönül rahatlığı içinde izin vermez. Her kürtaj, farklı oran ve biçimlerde de olsa, kadın için bir sıkıntıdır; ruhsal ve fiziki bir acı, bir yıpranmadır. Bu nedenle kadına suçlama- sorgulama refleksiyle değil, sahip çıkma bilinci ile yaklaşmak öncelikli olmalıdır.

KADININ RAHİME DAİR FAŞİZMİN KAR VE PAZAR BAĞLAMLI İŞ GÜCÜ PLANLARI

Kürtaj, kürete etmektir, kazımdır yani kadının rahmini. Söküp almaktır, doğuma aday ananın içindeki benzerini. Kendisinden iyi kim bilebilir bu operasyonun maddi ve ruhsal etkisini?

Buna rağmen feda edebiliyorsa kadın,
içinde müstakbel bebeğini;
olsa olsa acısını paylaşmalı,
saygı duymalı veya susmalı.
Ne var ki birer fabrika gibi görüyor kadını
günümüzün ataerkil sistemi
ve yalnızca kafa-kol emeğini değil,
rahmini de sömürmeyi sistemleştirmiş;
ona göre geliştiriyor yasaya ve icraata dayalı faşizmini.
Sevmeyi zaten öğretmiyor;
yalnızca cezalandırmayı biliyor,
günümüzün ezilen cinsini.
Devamında ise, Goebbelsce davranıyor,
anneyi ve bebeği korumak olarak
yansıtıyor bu uygulamada cinsel,
sonuçta sınıfsal faşizmini.
Gerçekte kapitalistçe hesapları gizliyor
yaptıkları "cinayet" ve "Uludere" edebiyatı.
Bütün bu laf kalabalığına rağmen alttan alta sırtlıyor,
kadının rahmine dair
faşizmin kar ve pazar bağlamı iş gücü planları.
Ey emperyalizmin kahyalaşmış kuvvetleri,
ey zulmün taşeron kaleleri;
bilmelisiniz ki,
kapitalist bozulmaya uğramadığı sürece,
beyni-rahmi ve üretken tüm potansiyeli ile
devrimcidir kadınların her biri.
Ve sandığınızdan öte bir tokat bekliyor sizi.
Çünkü bir kez daha, hafife alıp ezileni,
aşmaya kalktınız çizmesini...

Başbakan kürtaj ve sezaryana dair o sorunlu ifadeleri, Roboski katliamına dair tartışmaların devam ettiği bir dönemde ve AKP Kadın Kolları Kongresi'nde kullanması da, yani yer ve zamanlama da, üzerinde durulmayı, gerektiren niteliktedir.

Birincisi, Roboski devlet eliyle gerçekleşmiş bir katliamdır; böyle bir katliamı meşru kılacak hiçbir gerekçe/zorunluluk yoktur; olamaz. "Her kürtaj bir Uludere'dir." demek; pek çok gafı bir arada yapmanın yanında, hem katliama dair bir itiraf, hem de katliamın hafife alınmasıdır.

İkincisi, böyle bir konuşmanın Kadın Kolları Kongresinde yapılması, kadın sorununu sınıflar üstü görüp, burjuva olan dâhil her kadın için aynı anlama geldiğini savunanlara fiilen verilmiş bir yanıt, öğretici bir örnektir.

Egemenler, sistemi tepeden tırnağa yeni ihtiyaçlar bağlamında, AKP taşeronluğunda dizayn ederken, patriarkal sömürü ve yaşam standartlarının yeniden tanımı da bu kapsamın dışında değildir. Bu nedenle, nüfus planlamasından etik değerlere, eğitimden istihdama kadar, AKP'nin gündemine giren her "parça", "bütün" içinde ele alınmalıdır. O noktada görülecektir ki, insanların aklı, algısı ve bilinci gibi bedeni de, sermayenin müdahale, iş-

AKP'nin kurumları ele geçirip gücünü sağlamlaştırma oranında sertleşen uygulamaları aktardığımız kesitten çok farklı değil. Toplumunu, siyaset ve değerleri tekleştirme, hemen her açıdan bir tekel oluşturma, ötekinin kapsamını büyütme, faşizmin Türkiye'ye özgü AKP eliyle icra edilen versiyonudur. Bu denklik için gaz odaları şart değildir. Çünkü AKP, gazı (şiddeti, denetim ve boğuculuğu) odadan çıkartıp hayatın her alanına taşımış, daha yaygın hale getirmiştir. Ancak, iktidar, tekleşme ve otorite, nasıl Nazizm'e yetmediyse, AKP'ye de yetmemektedir. An geldi Hitler'in her sözü kanun kabul edildi. Hitler'in yüce ve seçilmiş bir lider olduğu, Goebbels'in geliştirdiği propaganda araçlarıyla topluma empoze edildi. Bu diktatöryel sonuca itiraz edene, baskı ve şiddetin her türü reva görüldü. Tüm devlet imkânları (zor aygıtları) buna göre düzenlendi.

gal ve istismar alanları içine alınmıştır.

Sermaye, vaktinde mücadele içinde kazanılmış ve bir şekilde sahip olunan hemen her hak gibi, kadının bedeni üzerindeki hakkı da gasp etmek üzere hedefine koymuştur. Hatta mesele, kadın bedeni ve üreme ile ilgili hak tartışmasını açmış, kadın bedeni, toplumun malı olarak ve egemen ahlakın disiplini içinde tanımlanmıştır.

KÜRTAJA YASAK, DOĞUMA TEŞVİK; ÇİNLEŞTİRME VE KÖLELİK

Devletin ekonomi politikaları, emeğin mümkün olan azami ölçülerde esnekleştirilmesi, dolayısıyla güncel bir deyimle söylersek, "çalışma yaşamının Çinleştirilmesi"dir. Bu sistemde, artan işsizlikten ucuz iş gücü elde edilmekte ve kölelik koşulları dayatılmaktadır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi son dönemde peş peşe gündeme sokulan, 4+4+4 eğitim, kürtaj yasağı, "en az üç çocuk" yönlendir-

mesi, sendikaların işlevsizleştirilmesi ve grev yasağı, hep bu kapsamda değerlendirilmesi gereken saldırı ve düzenlemelerdir. Nitekim, eğitime dair 4+4+4 planlaması yapılırken, "ekonomik olanakları olmayıp eğitimde ilerlemeyecek olan kesimlerin meslek edinme konusunda eğitilmesinden" açıkça söz edilmiş, meselenin çocuk işçi ve ucuz iş gücü boyutu itiraf edilmiştir. Sonradan, ikinci dört kısmına geçince meslek edinmeye yönelik bir şey olmayacağını söylenmesi, bütünüyle tepkileri yumuşatmaya yönelikti. Gerçekte bu konu, Türkiye'nin emperyalizmle girdiği ilişki bağlamında, kendisine biçilen rolün bir parçasıdır.

Bugün artık, ihracat ekonomileri olarak tanımlanan gelişmekte olan ülkelerde, belirleyici olan ucuz iş gücüdür. Hatırlanacak olursa geçmişte, emperyalizmin sömürgelerle kurduğu ilişkide, ucuz ham madde kaynakları, pazara yakınlık, vb. kıstaslar öne çıkardı. Bu gün için, ucuz iş gücü, deyim yerindeyse tek belirleyici öge haline gelmiştir. Bu, gelişmekte olan hemen tüm ülkelerde, temel politikadır. "Ne kadar çok çocuk, o kadar çok ucuz iş gücü" prensibi ile hareket edilmektedir.

Çin, Hindistan, Brezilya gibi gelişmekte olan ülke ekonomileri, emperyalist ülkeleri tehdit edecek boyuta gelmiştir. Türkiye ise, hızla gelişen Ortadoğu pazarı için bir üretim üssü olmaya aday en uygun ülke olarak, bu çerçevede gerekli her türlü düzenlemeyi yapmakta, anlaşmaları imzalamakta; "ulusal çit" bağlamında en küçük bir engel bırakmayarak, koşulları emperyalist tekellerin istahına uygun hale getirmektedir. İş yaşamında da, nüfus planlamasında da, yargıda ve ceza yasalarında da yapılan değişikliklerin (anti demokratik düzenlemelerin) özü budur. Diğer bir ifadeyle, emperyalizmin özel yetkili partisi AKP, özel yetkili mahkemelerle ve buna uygun yasalarla toplumu tepeden tırnağa zapt-u rapt altına alan kurucu bir irade biçiminde hareket etmektedir.

FAŞİZMİN GÜNCELLENMESİ

Yapılmakta olan, faşizmin güncellenmesi ve salt bir "sopa" olmaktan çıkarılarak, yaşamın bütününe içirilmesidir. Foucault'un deyişiyle "Hayat artık iktidarın bir nesnesi haline gelmiştir." Faşizm, her ana ve her duruma içerilmiş, fiili bir olgudur. Mevcut uygulamaların AKP'nin klasik tabanının ve Tayyip Erdoğan dahil kimi kadrolarının dinci geleneği ile ilişkilendirilmesi, yanlış değilse de, AKP'yi tanımaya ve durumu anlamaya yetmez.

Örneğin bu gelenekte; eşcinselliğin hastalık olarak görülmesi, zorunlu hadımlık, çok çocuk yapmak, kürtaj yasağı varsa da, bu uygulamaların hepsinin faşist rejimlerin ayırt edici özelliklerinden olması bir rastlantı değildir.

Hitler faşizminin ilk yasaklarından biri kürtaj oldu. "Kürtaja yönelik hizmet sunmak, kürtaj malzemesi satmak ve kürtaj yöntemleri hakkında bilgi vermek" de yasaklandı. Benzer şekilde iktidarını sağlamlaştırma

oranında, “özel yaşam”a dair müdahale ve yasakları arttırmakta, salt AKP’ye özgü bir durum değildir. 1933’te iktidara gelen Naziler, 1934’te Gestapo içerisinde, eşcinselliğe ve kürtaja karşı mücadele için bir birim oluşturdu. 1936’da “Eşcinsellik ve Kürtajla Mücadele İçin İmparatorluk Merkezi” kuruldu. Yine 1936’dan itibaren aylık geliri 185 Mark’ın altında olan ailelere 5 çocuk ve üstü için ayda 10’ar Mark ödendi. 1938’den itibaren bu para, artık üçüncü çocuktan itibaren ödenmeye başlandı. Bunun yanında ailelere vergi kolaylığı ve muafiyeti de getirildi. “Her kim bir çocuk dünyaya getirirse, Alman halkının var olma savaşında bir etabı kazanmış olur.”, ifadesi, Nazi ideolojisi paralelinde bir propaganda aracıydı.

Hitler gibi Mussolini’nin de “çok çocuk yapma”yı teşvik ettiği biliniyor. Benzer şekilde, retorik ustalığı, iddialı sözler, heybetli binalar ve projeler, eski-yeni ikilemleri faşizmin toplumsal narkoz ve rıza üretme konusunda yaygınlıkla başvurduğu yöntemlerdir. Mussolini’nin Milanodan Roma’ya geçerken tren garı şefine sonradan faşizmin temel sloganı olacak şu ünlü deyişi söylediği bilinir; “*Tam saatinde varacağım. Bundan böyle her iş tam saatinde yapılacaktır.*” Kısacası faşizmin uygulamalarını bir “kötülük yumağı” veya bütünüyle akılsızlık olarak görmek, durumu anlamayı da karşı duruş zeminini sağlamlaştıra bilmeyi de güçleştirir.

Topluma yapılan ideolojik ve kültürel anestezi sonuç verdiği oranda, yaşamını bir çeşit bitkisel hayatta sürdüren, birbirinden habersiz, yalnızlaşarak tekleşmiş ama birey olamamış insanlar ortaya çıkıyor. Toplum mühendisliğinden şikayetçi olan “ileri demokrasi” yapıcısı AKP’nin mühendisliğinin sonuçlarıdır bunlar. Toplum atomlarına ayrıştırılırken, her “atom” güncellenen faşizmin denetiminin tanıdığı serbestlik kadar; düşünüp üretip hayata katılabiliyor.

Toplum, okulda, sosyal iletişim ağlarında veya yaşama serpiştirilmiş algı oluşturma tuzaklarında biçimlendiriliyor. Bir denetimden kurtulan, bir diğerine takılıyor ve bu kısır döngü, içselleştirebileceği bir toplumsal kelepçeye denk gelene dek devam ediyor. Toplumsal rıza, ya böyle oluşturuluyor, ya da doğrudan kurulan çıkar bağları bu işlevi görüyor.

Tayyip Erdoğan son olarak Çamlıca tepesinde 15 bin metrekare üzerine kurulu bir cami projesinden bahsetti. Akla ister istemez Babil Kulesi’ni, Mısır Piramitleri’ni, ortaçağın heybetli katedrallerini ve onlar için kullanılan “tüm halk için düşünülmüş kutsal gizem ayını” ifadesini getiriyor. Toplumun şekillendirilmesinde, dün olduğu

gibi bugün de bu türden oluşumların özel bir rolünün olduğunu gösteren gelişmelerdir bunlar.

BU GİDİŞE “DUR” DENMELİDİR

Emperyalist kapitalizm, çap ve derinlik büyüttükçe; ölçeksizlik, bir ölçeğe dönüşmekte ve kadının üreme potansiyeli de pazar-piyasa konusu edilmektedir. Gerçekte sermayenin, sınıf duruşu dışında bir etiği, insansal ölçeklerle çakışan değerleri yoktur. İnsandan, candan, namustan, ahlaktan veya yaşam hakkından söz ederken de tek kıstası daha fazla kar, daha fazla sömürü ve rakiplerine oranla elini güçlendirmedir. Bu bağlamda, Uludere’den kürtaja, sezaryandan yaşam hakkına kadar birbiri ile ilişkilendirilerek gündeme sokulan tartışma, bütünüyle sermayenin ihtiyacıdır. İnsani değerlerle hiçbir ilişkisi yoktur. Kapitalizmde ahlak da kara tahvil edilmiştir. Dikkat edilirse, artan tecavüz olayları veya kadın ölümleri değil, üreme oranı tartışılmaktadır. Bu konuya, iktidarın istediği bağlam ve zeminlerde değil; gerçek nedeni/amacı teşhir ederek

değinilmeli, ülkeyi bir bütün halinde metalaştıran ve emperyalizmin hizmetine/istismarına sunan AKP’nin yüzü açığa çıkarılmalıdır.

Geliştirilecek olan alternatif duruşlarda, birey-toplum, örgüt-olgu ilişkisi doğru kurulmalı, mağdur/muhatap kesimlerin psikolojik reflekslerle değil, bilinçle (ve örgütlü biçimde) hareket etmesi sağlanmalıdır. Bunun yolu, pragmatizm temelinde

anı/parçayı gündemleştiren (bu güncel konuda “kürtaj haktır” demekle yetinen) pratiklerle kısa soluklu kazanımların peşinde koşmak değil; acının acıya en doğru biçimde degebildiği, tepkinin tepkiyle toplanarak doğru hedefe yönelebildiği sınıfsal perspektifli çalışma tarzlarında ısrardır.

Süreç, sınıfsal bilinç ve örgütlenme için hiç olmadığı denli uygundur. Tek eksikliği kitlelerin doğru yöntem ve araçlarla öncü ile buluşturulmasıdır. Böyle bir buluşma, ezilen bireyi, “kendi halinde” olma sıradanlığından, “kendisi için” olma bilincine taşıyacaktır. Bu bir “fırsat”tır ve dar hesaplara feda edilmeyecek denli önemlidir.

Devlet, kadını ucuz iş gücü üretme fabrikası olarak görmekten, çocuk emeği sömürsünden vazgeçmeli; elini kadının bedeninden, müdahale araç ve yöntemlerini kadının iradesinin üzerinden çekmelidir. Ne kadın, sermayenin hizmetindeki “kuluçka”dır, ne çocuk, sermayenin istismar aracıdır.

SINIFSA, ULUSAL, CİNSEL BASKIYA SON...

KENTSEL DÖNÜŞÜM SALDIRISINA HALKIN ÖRGÜTLÜ GÜCÜYLE CEVAP VERELİM

İnsanoğlunun ilkel dönemlerden başlayarak bugüne uzanan yaşam mücadelesinde bazı ihtiyaçları diğerlerine göre daha önemli bir yerde durmuştur. Beslenme ve barınma sözünü ettiğimiz yaşamsal ihtiyaçların bu anlamda en öne çıkanlarıdır.

İnsanoğlu, toplumlar tarihi boyunca barınma ihtiyacını samandan kerpice, taşa, betona kadar çeşitli yöntemlerle çözmüştür. Kapitalist sisteme kadar barınma insanın en temel haklarından biri olarak görülmüştür. Kapitalist topluma geçiş, o zamana kadar ki üretim yapısını, tarzını, üretim ilişkilerini baştan aşağıya değiştirmiş; toplum yaşamındaki her olguyu halkın değil, egemen sınıfın/sınıfların ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirmiştir. Üretim araçlarını kendi mülkiyetinde bulunduran egemen sınıflar (ül-

kemizde oligarşi) bu sayede kendi zenginliklerine zenginlik katarken emekçileri de gündün güne daha fazla açlığa mahkûm etmişlerdir.

Sınıflı toplumun vardığı en son aşama olan kapitalist üretim biçimi ve onun en üst aşaması olan emperyalizm şartlarında bugün, gerek ülkemizde, gerek coğrafyamızda, gerekse de dünyada yaşanan hemen her olgu/gelişme egemenler tarafından kendi sınıfsal çıkarları için kurgulanıyor ve yaşama geçiriliyor. Ülkemizde özellikle son 4-5 yıldır yaygın biçimde tartışılan/tartıştırılan; 'Kentsel Dönüşüm, depreme karşı etkili tedbirler, TOKİ ile halkın kira öder gibi ev sahibi olması, 2B Yasası, Afet Yasası, kentlerin güzelleşmesi' vb. başlıklara da bu pencereden bakmak gerekiyor. Hepimizin bildiği gibi, egemenlerin kendi sistemlerini sürdürebilmelerinin en

temel sebeplerinden biri de; kendi çıkarlarına olan bir şeyi tüm halkın çıkarıymış gibi gösterebilmelerindeki başarılarıdır. Bu 'başarı' tabii ki, onların halka karşı olan uygulamalarını teşhir etmesi ve olguların arka planındaki emperyalist çıkar denklemlerini doğru biçimde ortaya koyması gereken devrimcilerin, bu konuda gerekli müdahaleyi gösterememeleriyle de yakından ilişkilidir.

Emperyalizmin ve onun ülkemizdeki işbirlikçisi AKP'nin önüne koyduğu ve "Kentsel Dönüşüm" olarak adlandırdığı kapsamlı saldırı ve bu saldırıya karşı oluşacak olan tepki zemini, önümüzdeki dönemde kapitalizme ve emperyalizme karşı mücadelenin öne çıkan gündemlerinden biri olacaktır. Devrimciler, söz konusu gündemi uygun araç ve yöntemlerle değerlendirebildiği takdirde, birbirinden çok farklı kesimleri aynı mücadelenin bileşeni haline getirme imkânını bulacaktır. Burada önemli olan nokta; söz konusu tepkileri salt bir "ekonomik-demokratik hak arama mücadelesi"nin sınırlılığında görmemek, sisteme karşı devrimci bir kanala akıtılabilmektir.

Yazımızda, "Kentsel Dönüşüm Yasası" olarak ifade edilen, ve 16/5/2012 tarihinde mecliste kabul edilen "AFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN" ile birlikte getirilen kapsamın (gerçekte yapılmak istenenin) ne olduğunu

Emperyalizmin ve onun ülkemizdeki işbirlikçisi AKP'nin önüne koyduğu ve "Kentsel Dönüşüm" olarak adlandırdığı kapsamlı saldırı ve bu saldırıya karşı oluşacak olan tepki zemini, önümüzdeki dönemde kapitalizme ve emperyalizme karşı mücadelenin öne çıkan gündemlerinden biri olacaktır. Devrimciler, söz konusu gündemi uygun araç ve yöntemlerle değerlendirebildiği takdirde, birbirinden çok farklı kesimleri aynı mücadelenin bileşeni haline getirme imkânını bulacaktır.

anlatmaya çalışırken aynı zamanda Türkiye'deki göç, gecekondulaşma ve gecekondu mahallelerinin söz konusu süreçteki önemine değineceğiz.

KONUT SORUNU BİR KAPİTALİZM GERÇEĞİDİR

Barınma/konut sorunu her dönem en yakıcı sorunlardan biri olagelmıştır. Engels, Konut Sorunu adlı yapıtında bu sorunu kapsamlı bir biçimde ortaya koyarken, olgunun ekonomik temelini açık bir biçimde gösterir ve sınıfsal niteliğine vurgu yapar. Konut Sorunu'nun emekçilerle egemenler için farklı şeyleri ifade ettiğini belirtir. Bu bağlamda Marksizm'in canlı ve bugüne ışık tutan niteliğini yüz elli yıl öncesinden bizlere ulaştırır. Engels'in yazdıkları bugün 'marksizmin aşıldığını' söyleyenlere de güzel bir yanıtıdır. Bugün Engels'in söz konusu yapıtını okuyan hemen herkes, ülkemizde en geniş ölçekte yaşanmakta olan 'Konut-Barınma' sorununun arka planındaki ekonomik işleyişin, yüz elli yıl öncesinden tespit edildiğini görecektir.

Engels, feodalizmi parçalayarak kendi hâkimiyetini kuran kapitalist üretim ilişkilerinin ve bu ilişkilerin sistemleştirilmiş ifadesi olan kapitalizmin, konut sorununun temeli olduğunu vurgular. Kapitalist üretim tarzının başlıca özelliklerinden olan makineli sanayi üretimine geçiş, hızlı üretim yapabilen büyük fabrikaların kurulması, beraberinde bu fabrikalarda çalışacak yoğun bir emek gücünü ihtiyaç haline getirmiştir. Sözü ettiğimiz sürecin ilk görüldüğü ve en keskin biçimde yaşandığı ülke ise İngiltere olmuştur. Engels'in kaleminden çıkan "İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu" adlı yapıt da yine İngiltere işçi sınıfının gerek barınma gerekse sömürü koşullarının acımasızlığı yüzünden yaşadıkları sefaleti çok iyi bir biçimde anlatmaktadır. Engels, "Konut Sorunu" adlı yapıtında bu sorunun ortaya çıkışına ilişkin

Barınma/konut sorunu her dönem en yakıcı sorunlardan biri olagelmıştır. Engels, Konut Sorunu adlı yapıtında bu sorunu kapsamlı bir biçimde ortaya koyarken, olgunun ekonomik temelini açık bir biçimde gösterir ve sınıfsal niteliğine vurgu yapar. Konut Sorunu'nun emekçilerle egemenler için farklı şeyleri ifade ettiğini belirtir. Bu bağlamda Marksizm'in canlı ve bugüne ışık tutan niteliğini yüz elli yıl öncesinden bizlere ulaştırır. Engels'in yazdıkları bugün 'marksizmin aşıldığını' söyleyenlere de güzel bir yanıtıdır.

şöyle der:

"Eski kültüre sahip bir ülkenin manifaktür ve küçük ölçekli üretimden geniş ölçekli sanayie, üstelik elverişli koşullarla çabuklaştırılmış böylesine hızlı geçtiği bir dönem, aynı zamanda ileri düzeyde bir 'konut darlığı' dönemidir. Bir yandan kırsal işçi yığınlarını, sınıai merkezlere dönüşen büyük kentler hızla kendine çekmekte; öte yandan da, bu eski kentlerin yapı düzenlemeleri yeni geniş-ölçekli sanayi koşullarına ve buna tekabül eden trafiğe uymamakta; sokaklar genişletilmekte, yenileri açılmakta, ve kentlerin ortasından demiryolları geçirilmektedir. Tam işçilerin yığınlar halinde kentlere aktığı sırada, işçi meskenleri büyük ölçüde yıktılmaktadır. İşçiler ve küçük tüccarlar ve müşterileri işçiden oluşan zanaatçılar için aniden ortaya çıkan konut darlığı burdan gelmiştir. En başından beri sanayi merkezleri olarak gelişen kentlerde bu konut darlığı yok gibidir. Örneğin, Manchester, Leeds, Bradford, Barmen-Elberfeld. Öte yandan, darlık, o sıralarda, Londra, Paris, Berlin, Viyana'da had safhaya varmış, ve çoğunlukla süregelen bir biçimde varlığını sürdürmüştür" (Friedrich Engels, Konut Sorunu, Sol Yayınları, 2.Baskı, s:8)

GÖÇ VE

GECEKONDULAŞMANIN SEBEBİ EMEKÇİLER DEĞİL; ONLARI GÖÇE ZORLAYAN SÖMÜRÜ DÜZENİDİR

Ülkemizde de Konut Sorunu, kapitalizmin gelişmesiyle birlikte kendini göstermiştir. Özellikle 1950'li yıllardan başlayarak bu sorun, hiçbir dönem güncelliğini yitirmemiş; canlılığını korumuştur. Bunun en temel sebebi; kapitalizmin, diğer bir ifadeyle egemenlerin bu soruna gerçekçi bir çözüm bulma kaygısının olmamasıdır. Bilindiği gibi 1950'li yıllar, Türkiye'de kapitalizmin dışa bağımlı, çarpık bir biçimde gelişmeye başladığı yıllardır. Bu yıllar aynı zamanda, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası döneme denk gelmektedir ve emperyalizmin "Yeni Sömürgecilik" politikasını etkin bir biçimde uygulamaya başladığı yıllardır. 1950'li yıllar, emperyalist tekellerin Türkiye'ye, işbirlikçi-yerli burjuvazi aracılığıyla girmeye başladığı, sanayinin, fabrikaların ve kapitalist üretimin hızlandığı yıllardır. Bu sürecin en önemli niteliklerinden biri de; oluşturulan kapitalist ilişkilerden kaynaklı, üretim için gerekli olan işgücü ihtiyacının kendini dayattığı bir dönem olmasıdır. Türkiye'de "göç" olgusu bu yıllardan

Kapitalistleşme beraberinde göçü, göç kentlere taşıyabileceğinden fazla bir yığılma, bu yığılma, kente akın eden binlerce ailenin barınma ihtiyacının devlet tarafından karşılanmamasını ve nihayetinde gecekondulaşmayı getirmiştir. Gecekondulaşma esasında, işsizlik vb. sebeplerle kentlere göç etmek zorunda kalmış yoksul halk kesimlerinin barınma sorunlarını kendi yöntemleri ile çözmelerinin dışavurumudur ve bu durum bir tercih değil zorunluluk sonucu ortaya çıkmıştır. Herkese, ihtiyacı olan konutun devlet tarafından verildiği, herkesin barınma hakkının karşılandığı bir durumda, bu düzeyde bir gecekondulaşmadan söz etmek olası değildir.

itibaren yaygın bir biçimde görülmeye başlanmıştır. Bu yıllarda ortaya çıkan "göç" olgusu ikili bir nitelik taşır. Birincisi, kırsal bölgelerden büyük kent merkezlerine, özellikle de İstanbul, Ankara, Kocaeli, Bursa ve İzmir gibi şehirlere olan 'iç göç'tür. Bu olgunun en temel sebebi; az önce de belirttiğimiz gibi, kapitalist ilişkilerin hızlı bir biçimde oluşturulması ve buna bağlı olarak ortaya çıkan iş gücü ihtiyacıdır. O dönemlerde kent merkezlerindeki mevcut işçi nüfusunun, yeni dönemin kapitalist işleyişine cevap verecek düzeyde olmaması, bu ihtiyacın kırsal bölgelerden karşılanmasını beraberinde getirmiştir. Bu noktada sözünü ettiğimiz kentlerin nüfus verileri önemli bilgiler vermektedir: İstanbul'un 1950 yılındaki nüfusu: 983.041,

1980 yılındaki nüfusu: 2.772.708, 2000 yılındaki nüfusu: 10.018.735, 2012 yılındaki nüfusu ise resmi rakamlara göre 14 milyon civarındadır. (Resmi olmayan açıklamalara göre ise 17 milyon üzerindedir) Ankara'nın 1950 yılındaki nüfusu: 288.536,

1980 yılındaki nüfusu: 1.877.755, 2000 yılındaki nüfusu: 3.356.877,

2012 yılındaki nüfusu ise: 4 milyon 890 bin 893

İzmir'in 1950 yılındaki nüfusu: 227.578,

1980 yılındaki nüfusu: 757.854,

2000 yılındaki nüfusu: 2.866.045,

2012 yılındaki nüfusu ise: 3 milyon 948 bin 848

Yazımızın ileri ki bölümlerinde daha ayrıntılı biçimde göreceğimiz üzere; bugün tartışılmakta olan 'barınma sorunu', 'konut sorunu', 'çar-pık kentleşme', 'gecekondulaşma', 'kentsel dönüşüm' vb. konuların kökleri 50'li yıllara kadar uzanmaktadır. Diğer bir ifadeyle kapitalistleşme beraberinde göçü, göç kentlere taşıyabileceğinden fazla bir yığılma, bu yığılma, kente akın eden binlerce ailenin barınma ihtiyacının devlet tarafından karşılanmamasını ve nihayetinde gecekondulaşmayı getirmiştir. Gecekondulaşma esasında, işsizlik vb. sebeplerle kentlere göç etmek zorunda kalmış yoksul halk kesimlerinin barınma sorunlarını kendi yöntemleri ile çözmelerinin dışavurumudur ve bu durum bir tercih değil zorunluluk sonucu ortaya çıkmıştır. Herkese, ihtiyacı olan konutun devlet tarafından verildiği, herkesin barınma hakkının

karşılandığı bir durumda, bu düzeyde bir gecekondulaşmadan söz etmek olası değildir.

1950'li yıllarda ortaya çıkan ikinci "göç" olgusu ise "dış göç"tür. Bunun kaynağı ise 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda yerle bir olan Avrupa'nın toparlanmak için yoğun bir 'ucuz işgücü'ne ihtiyaç duymasından kaynaklanmıştır. Türkiye'den Avrupa'nın pek çok ülkesine binlerce insan göç etmiş, bu ise beraberinde yazımızın kapsamını çokça aşan sorunları doğurmuştur.

50'li yıllarda başlayan göç dalgası, Türkiye'nin birkaç metropol kentinde yoğunlaşmıştır. İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli göç ve gecekondulaşma anlamında Türkiye'nin ilk akla gelen kentleridir. Ankara'ya gerçekleşen ilk göç hareketlerinin tarihi 1930'lara kadar gitmektedir. Bunun kendine özgü bir sebebi vardır; cumhuriyet rejimi tarafından her anlamda bir merkez olarak tasarlanan Ankara, gerek ülke idaresinin gerekse de memur-bürokrat kesimin, burjuva çevrelerin o dönemde en yoğun biçimiyle varlık gösterdikleri kenttir. Bu noktada şunu da eklemek gerekir ki; tespit edilen ilk göç ve gecekondulaşmalarının Ankara'da olmasına rağmen, 50'li yıllarda başlayan göç hareketi söz konusu örneği çokça aşan boyutlardadır.

"Cumhuriyet döneminin ilk nüfus sayımı 1927 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu sayımda ülke nüfusu 13.648.270 olarak belirlenmiştir. Sayım sonuçlarına göre nüfusun %75,78'si kırsalda, %24,22'lik bölümünün il ve ilçe niteliğindeki kentlerde yaşadığı ortaya çıkmıştır. Onbin ve daha fazla nüfuslu yerleşmelerde yaşayanların oranı ise Türkiye toplam nüfusunun yalnızca %16,38'ni oluşturduğu saptanmıştır. Bu oranlar, 1927-1950 yılları arasında çok az değişim göstermiştir. 1950 sonrasında başlayan kentleşme süreci sonucunda, 2010 yılı genel nüfus sayımı verilerine göre kırsal nüfus

%24,5 düzeyine gerilemiştir...

...2010 verilerine göre Türkiye nüfusunun %70'inden fazlası, hangi ölçüte göre tanımlanırsa tanımlansın kentlerde yaşamaktadır. (TÜRKİYE'DE METROPOLİTEN KENTLERİN NÜFUS GELİŞİMİ Öğr. Gör. Dr. Kemal DEMİR-Yrd. Doç. Dr. Suat ÇABUK)

Gecekondulaşmanın sebebi göç gibi gözüксе de esasında bu iki olgunun da arkasındaki temel sebep kapitalist sistemin işleyiş yasalarıdır. Bugün her ne kadar egemenler, gerek medyada gerek diğer platformlarda durumdan rahatsızlanmış! ve çözüm üretmek! istiyorlar-

mış gibi bir hava yaratsalar da, onların rahatsızlığının tek sebebi; bugün itibariyle rantta dönüştürmek istedikleri alanların üzerinde emekçilerin gecekondularının yer almasıdır. Burada emperyalizmin 2008 yılından beri içinde bulunduğu ve hergün biraz daha derinleşen krizini de akıldan çıkarmamak gerekiyor. He-

pimizin bildiği gibi emperyalist kriz dönemlerinde egemenler, sömürüyü daha da derinleştirirken, o güne dek sömürü çarklarının şu veya bu oranda dışında kalmış alanları sisteme dâhil etmek için ellerindeki her imkânı kullanırlar. Bugün yoğunlukla emekçilerin yaşadıkları gecekondu mahallelerinin hedef tahtasına konulmasının en önemli sebeplerinden bir de yaşanmakta olan krizdir. Bu mahallelerin birçoğuna baktığımızda toprak rantı anlamında sermayenin iştahını kabartan özellikte olduklarını görürüz. Emekçi mahallelerinin bir diğer ortak özelliği

ise hemen hepsinin kent merkezlerine çok yakın konumlarda bulunmalarıdır. Yapıldıkları dönemde ne yolu, ne elektriği ne de herhangi bir altyapısı olan bu yerleşimler bugün itibariyle merkezi olma özelliği taşımaktadırlar. Örneğin, İstanbul'un Okmeydanı semti sözünü ettiğimiz duruma çok uygun bir örnektir. İstanbul'un Beyoğlu, Levent, Gayrettepe, Mecidiyeköy, Topkapı gibi birçok noktasına Okmeydanı'ndan yaklaşık 15 dakikada gidilebilmektedir. Ayrıca yine köprü ve otoban yollarına yakınlık ve metrobüs vb. ulaşım araçlarını kullanabilme açısından da değerlendirildiğinde ege-

menlerin neden emekçi semtlerinin yıkımına bu kadar hevesli oldukları daha iyi anlaşılır. İstanbul'un bir başka emekçi semti olan Küçükarmutlu ise, boğazı gören konumu ile yine egemenlerin gözünü diktiği bir başka gecekondu mahallesidir.

Burjuva basınının dahi artık gizlemeye ihtiyaç duymadığı saldırı projesinin egemenlerin ağzından çıktığı biçimiyle, halk yararına olduğuna inanmak için fazlasıyla saf olmak gerekiyor. Bu noktada gecekondu mahallelerinin yıkımını önüne koyan egemenlerin bu projesini en az inşaat şirketleri kadar, halkı kredi tuzaklarına düşüren bankaların da

ayakta alkışladığını yeri gelmişken söylemek gerekiyor.

Gecekondu mahallelerinin sistemi rahatsız eden bir diğer özelliği ise bu alanlarda büyük oranda sisteme muhalif kesimlerin yaşıyor olmasıdır. Bugün itibariyle baktığımızda, İstanbul'da; Gazi Mahallesi, 1 Mayıs Mahallesi, Okmeydanı, Nurtepe, Güzeltepe, Armutlu, Ankara'da Dikmen Vadisi, Mamak vb. yerleşimler dünden bugüne sol/devrimci kimlikleriyle tanınan mahallelerdir. Bu, sistem açısından birçok yönüyle rahatsızlık sebebidir. Hem sol/devrimci yapıların güç ve imkânlarını yaratma/büyütme

anlamında söz konusu alanlar önemlidir hem de bu alanların rantal değerinin oldukça yüksek olması ve sermaye kesimlerine peşkeş çekilememesi ciddi bir sıkıntıdır. Sözünü ettiğimiz mahallelerin gerek kuruluş süreçlerine gerekse de bugüne kadarki varlıklarına baktığımızda devrimcilerin

rolünün bu anlamda oldukça ön planda olduğunu görürüz. Özellikle 60'lı yılların ortalarından itibaren başlayan, toplumun hızla politize olması, bu sürece 68 gençlik hareketinin ve dünyada da sol rüzgârın eşlik etmesi, devrimcilerin yaşamın her alanında olduğu gibi gecekondu mahallelerinde de etkin olmasını sağlamıştır. Kurulan mahalle komiteleri vb. örgütlülükler aracılığıyla, halkın barınma sorunu elbirliğiyle çözülmüş, aynı zamanda sisteme alternatif bir yaşam biçimi oluşturulmuştur. Bu yaşam biçiminin hareket noktası; dayanışmadır, beraberlik-

Hepimizin bildiği gibi emperyalist kriz dönemlerinde egemenler, sömürüyü daha da derinleştirirken, o güne dek sömürü çarklarının şu veya bu oranda dışında kalmış alanları sisteme dâhil etmek için ellerindeki her imkânı kullanırlar. Bugün yoğunlukla emekçilerin yaşadıkları gecekondu mahallelerinin hedef tahtasına konulmasının en önemli sebeplerinden biri de yaşanmakta olan krizdir. Bu mahallelerin birçoğuna baktığımızda toprak rantı anlamında sermayenin iştahını kabartan özellikte olduklarını görürüz. Emekçi mahallelerinin bir diğer ortak özelliği ise hemen hepsinin kent merkezlerine çok yakın konumlarda bulunmalarıdır. Yapıldıkları dönemde ne yolu, ne elektriği ne de herhangi bir altyapısı olan bu yerleşimler bugün itibariyle merkezi olma özelliği taşımaktadırlar.

rak adlandırılan bütünsel saldırı ve talan programı, emekçi halkların barınma sorununu ortadan kaldıracak hiçbir çözüm içermemektedir. Son olarak çıkarılan "AFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN" olarak adlandırılan yasa, emekçi halkların değil; inşaat sektöründe faaliyet gösteren ve büyük oranda da AKP menşeli şirketlerin çıkarınadır.

'KENTSEL DÖNÜŞÜM' ADIYLA UYGULANMAK İSTENEN, ÖZÜNDE BİR OHAL REJİMİDİR!

Bilinir ki egemenlerin bir saldırı projesini hayata geçirirken oluşacak tepkileri en aza indirmek ve kabul edilebilirliğini kolaylaştırmak için en çok kullandıkları yöntem; onu sanki herkesin çıkarınaymış gibi göstermeleridir. Hatta kullanılan isimler/kavramlar dahi bu anlamda özenle seçilir ve algıyı yönlendirmek için her şey yapılır. Birkaç örnek vermek gerekirse; Kürt halkının tüm örgütlülüklerini ve imkânlarını tasfiye etmekten başka hiçbir amacı olmayan o malum proje; 'Demokratik Açılım' ya da 'Milli Birlik ve Kardeşlik Projesi' olarak adlandırılır. Maraş Katliamı'nın baş sorumlularından Ökkeş Şendiller gibi bir katille, Aleviler aynı masaya oturtulmaya çalışılır ve adına 'Alevi Açılımı' denir.

Kentsel Dönüşüm saldırısına geçmeden önce bu saldırının hayata geçirilmesi için gerekli olan finansal kaynağın önemli bir kısmının '2B' olarak bildiğimiz talan uygulamasından sağlanacağını söylemek gerekiyor. Hatta bunu en açık biçimiyle 'Kentsel Dönüşüm'ün başındaki Erdoğan Bayraktar söylüyor. Bayraktar, 2B talanından elde edilecek 5 Milyar TL'yi, 'kentsel dönüşüm' saldırısı için kullanacaklarını söylüyor ve ekliyor:

"Bu, can suyu. Sonra sistem kendisini döndürmeye başlayacak. Tıpkı TOKİ modeli gibi olacak... Binalar

tir, kardeşliktir, kısacası; devrimci/sosyalist değerlerdir. Sistemin rahatsızlık duyduğu noktalardan biri de budur. Çok katlı apartmanlarda herkesin sadece kendi dairesinin sınırlarıyla malul bir yaşam sürmesi, komşuluk ilişkilerinin yok denecek düzeyde olması, insanın kendi kapı komşusuyla dahi tanışık olmaması, bencilliğin hergün yeniden üretilmesi, sistemin devamı noktasında önemli olgulardır. İşte gecekondu mahalleleri, sözünü ettiğimiz duruma taban tabana zıt bir atmosferi bağrında taşır. Mahallelerde halkın sorunlarına karşı ortak çözüm üretme geleneği, herhangi bir gelişmede bir araya gelmesi, örgütlü duruşunu koruması, halk toplantıları, seminerler, paneller, festivaller vb. etkinliklerle ülke gündeminden diğer toplum kesimlerine kıyasla daha fazla haberdar olması gibi olgular toplam olarak düşünüldüğünde, mahallelerin kentsel dönüşüm saldırısının neden ilk hedefi olduğunu daha iyi anlarız.

Devlet, göçün yoğun olarak yaşanmaya başladığı ilk süreçte ve bu süreci takip eden sonraki süreçlerde üzerine düşen sorumluluğu (halkın barınma ihtiyacını karşılama) yerine getirmemiştir. Bırakalım halkın barınma ihtiyacını karşılamayı, halkın karşısına kendi yasalarını çıkararak gecekondu mahallelerine saldırmış, yıkımlarla halkı mağdur etmiş, halkın başına yıktığı evlerin arsalarını sermayeye peşkeş çekmiştir. Sulukule'de yaşananlar kentsel dönüşümün ne olduğunu anlatan en iyi örnektir. Oradan sürülen insanların evleri ellerinden zorla alınmış ve bu insanlar banka kredisiyle borçlandırılmış, kent merkezinin oldukça dışında, İETT otobüs hattının bile bulunmadığı ücra bir noktaya adeta atılmışlardır.

Bugün Türkiye'nin neresinde olursa olsun gecekondu sorununun da, çarpık kentleşmenin de, barınma sorununun da tek sorumlusu egemenlerin baskı ve zor aygıtı olan devlettir. "Kentsel Dönüşüm" ola-

dönüşürken kira yardımı da dâhil her türlü kolaylığı sağlayacağız. Vatandaş odaklı ve eksenli bir proje yürüteceğiz."

Erdoğan Bayraktar'ın sözünü ettiği 'vatandaş odaklı ve eksenli' saldırıların ne olduğunu bizler çok iyi biliyoruz. 2B kapsamında onbinlerce hektar orman arazisi talan ediliyor, ülkemizin yeşil alanları yapılaşmaya açılıyor, orman köylülerinin yaşamlarını kazandıkları alanlar turizm alanında faaliyet gösteren tekellere peşkeş çekiliyor. Bunlar yapılırken, ormanların orman vasfını kaybetmesi için, bilinçli bir şekilde yangınlar çıkarılıyor ve böylelikle bu alanlar yasa kapsamına dahil edilmiş oluyor. Diğer yandan ise, yasa, ismi ile göz dolduruyor: "Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun" Orman köylüleri, yaşam alanlarından kovulup aç bırakılırken, ve bu, yasa zoruyla yapılırken bunun adı; 'orman köylülerinin kalkınmalarının desteklenmesi' oluyor.

Gelelim 'Kentsel Dönüşüm Yasası' olarak bilinen "AFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN"a:

Yasayı inceleyen hemen herkes bunun adeta bir OHAL yasası olduğunu görecektir. Diğer bir ifadeyle, faşizmin önüne koyduğu böylesine kapsamlı bir saldırı, ancak böyle bir yasa ile ve dahası devletin fiziki zor aygıtlarının desteği ile uygulanabilir. Zaten Erdoğan Bayraktar da önümüzdeki süreçte bunun bu şekilde gerçekleşeceğini ifade ediyor:

"Yasal dayanağımız sağlam. Vatandaş için bunu göze alıyoruz. Bu kez yetkiyi valiliklere verdik. Bu, önemli. Yıkımda belediyeler yetkili olunca zorluk çıkıyor. Hem siyasi bakabiliyorlar hem de polis-jandarma valiye bağlı olunca daha etkili olacak" (Erdoğan Bayraktar)

Yasa, her türlü yasal yetkiyi İmar ve Şehircilik Bakanlığı'nın elinde topluyor ve üniversiteleri, demokratik kitle örgütlerini, TMMOB vb. meslek odalarını, özerk bilimsel kurulları, yasa kapsamındaki bölgelerde yaşayan halkı tamamıyla bu sürecin dışında bırakıyor.

Yasaya göre saldırı kapsamında atılan her adımın maddi karşılığı, halkın cebinden karşılanacak. Herhangi bir konutun sağlamlığına ilişkin tetkiklerin yaptırılması, gerekli raporların bakanlıkça yetkilendirilen firmalardan/kurumlardan alınması, yıkım kararı çıktığı takdirde yıktırılması, mevcut inşaat hafriyatının taşınması, yeni imar projesinin hazırlanması ve yeni konutun yapımı da dâhil olmak üzere her uygulama konut/arsa sahibinin (ya da mülk maliklerinin) sorumluluğunda olacak. Bugün AKP'nin ve Bakan Bayraktar'ın 'yıkacağız, yapacağız, düzenleyeceğiz' biçimindeki açıklamaları, sanki devlet tüm bu masrafları karşılıyormuş gibi bir algının oluşmasına hizmet ediyor.

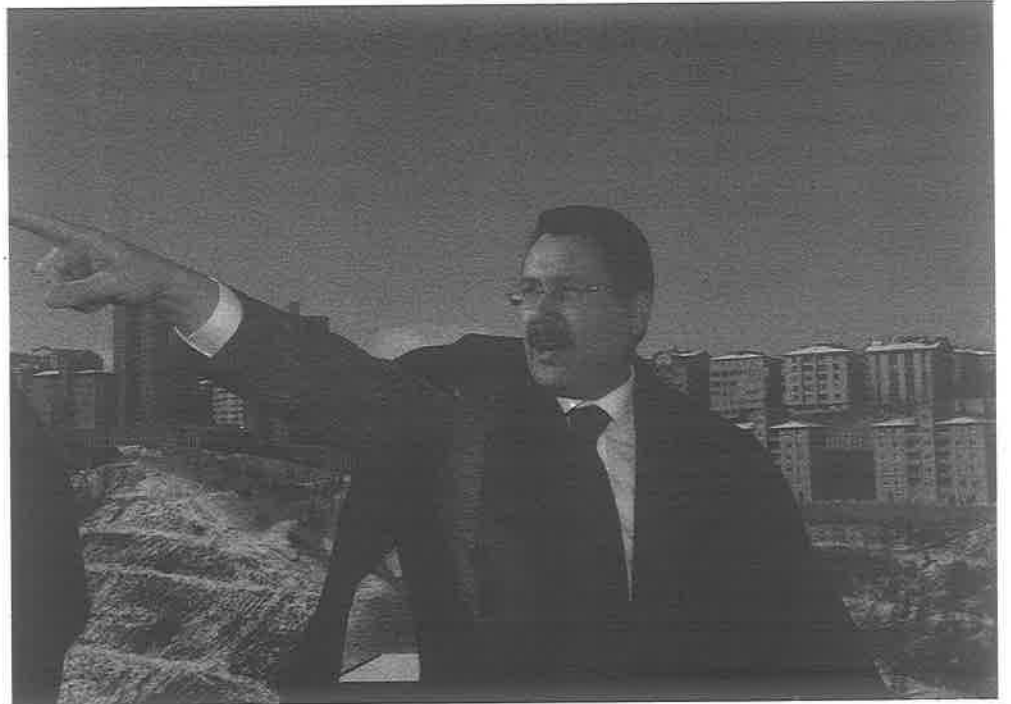
Yasaya göre, sizin evinizin, konutunuzun, işyerinizin sağlamlığı raporla tescillenmiş dahi olsa, eğer 'Kentsel Dönüşüm' kapsamındaki bir ada ya da paftada iseniz o zaman da eviniz ya da konutunuz yıkılabilecek. Bakanlığa verilen yetkiye

göre 'dönüştürülmesi' gerekli görülen alandaki konutun elektriği, suyu, doğalgazı kesilebilecek. Böylelikle halkın mecbur bırakılarak o alanı terk etmesi sağlanacak. Yasanın "Uygulama işlemleri MADDE 6 - (2)" maddesi şöyle:

"Üzerindeki bina yıkılmış olan arsanın maliklerine yapılan tebligatı takip eden otuz gün içinde en az üçte iki çoğunluk ile anlaşma sağlanamaması hâlinde, gerçek kişilerin veya özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetindeki taşınmazlar için Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından acele kamulaştırma yoluna da gidilebilir."

Yukarıdaki maddedeki 'acele' vurgusu özellikle öne çıkıyor. Zira yasanın çıkarılışından önceki süreçte de, çıkarılma biçimine de baktığımızda zaten yeterince 'acele' edildiği herkes tarafından bilinmekte.

Yasa, adeta birçok farklı alana/konuya ilişkin bundan önce çıkarılmış birçok yasayı 'yok hükmüne' düşürüyor. Açıkça, bu yasanın uygulandığı yerlerde ilgili yasaların uygulanamayacağı, bu yasanın, hepsinin üstünde olduğu belirtiliyor. Çıkarılan bu yasa ile birlikte artık; "Zeytincilik Kanunu, Mera Kanunu, Orman Kanunu, Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu, Turizmi Teşvik Kanunu, Kıyı Kanunu, hatta burjuva düzeninin temeli

sayılan Mülkiyet Hakkı” bütünüyle İmar ve Şehircilik Bakanlığı’nın in-safına bırakılıyor. Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, konuya ilişkin yaptığı basın açıklamasında bu durumu şöyle ifade ediyor:

“Ülkenin yaşam alanları olan, su rejiminin temelini oluşturan mera alanları ve hazineye ait araziler yeni yerleşim adı altında yapılaşmaya açılmaktadır. Bu uygulama ile 2005 yılı verilerinde 21.505 milyon hektar (Türkiye’nin % 27’si), 2011 yılı verilerine göre ise 14.467 milyon hektara (Türkiye’nin % 18’e) düşen mera alanları yeni bir tasfiye sürecine girecektir.”

Egemen ağızlarından yasanın çıkarılmasına dair öne sürülen en yaygın gerekçe ise; ‘deprem’dir. Bu ülkede yaşayan herkes biliyor ki 1999 yılında gerçekleşen ve onbinlerce insanımızın canına mâl olan depremden sonra da, en kısa zamanda gereken bütün önlemlerin alınacağını söyleyen egemenler, o günden bugüne, bu anlamda hiçbir şey yapmamışlardır. Dolayısıyla en son yaşanan Van Depremi’nden sonra, olayın güncelliğini de bir sömürü malzemesi yaparak, bunu yasa için ‘meşrulaştırıcı zemin’ olarak tasarlayan AKP ve diğer egemen kesimlerin derdinin deprem olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Kaldı ki, yasa deprem ile gerekçelense dahi, halkın bu konuda devlete güvenmesi için hiçbir sebep yok. Hatırlanacağı gibi 1999 depremi sonrasında uygulamaya koyulan deprem vergisinin, ilk etapta geçici bir süre için alınacağı deklare edilmiş daha sonra ise sürekli hale getirilmişti. O günden bugüne halktan deprem vergisi adı altında toplanan vergilerin akıbeti üzerine sorulan bir soru üzerine bakan Mehmet Şimşek, ‘O paralar yol, su, elektrik, duble yol olarak geri döndü’ biçiminde bir pişkinlikle, paranın iç edildiğini dolaylı olarak itiraf etmişti. Yani, depreme karşı önlem amacıyla toplanan vergileri çalan ve halkın aklıyla da

alay etmeyi marifet zanneden bir yapıya halkın güvenmek için hiçbir sebebi yok.

Yasanın “Uygulama İşlemleri, Madde6, (9). kısmında şöyle yazıyor:

“Bu Kanun uyarınca tesis edilen idari işlemlere karşı tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca dava açılabilir. Bu davalarda yürütmenin durdurulmasına karar verilemez.”

Bu madde, insan aklıyla alay etmenin yanında burjuva hukukunun dahi bir hükmünün kalmadığını göstermektedir. Bu maddenin öz Türkçesi şudur; “Halkın, uygulamalara karşı dava açma hakkı vardır ama durumu değiştirme hakkı ya da şansı yoktur!” Bu noktada gerek bu yasa ile gerekse de daha geniş ölçekte uygulamaya sokulan saldırıların, halkın sokaktaki mücadelesi ile durdurulacağı gerçeği bir kez daha ortaya çıkmış oluyor. Bu noktada, “Ne yapmalı?” sorusu daha da önem kazanıyor.

Yazımızın kapsamında da birçok yönüne değinmeye çalıştığımız gibi, mevcut saldırı oldukça geniş bir toplum kesimini kapsamakta. Başta, yoksul semtlerde yaşamakta olan işçi-emekçi halkımız olmak üzere memur, esnaf ve küçük burjuva sınıfsal katmanlar da söz konusu yasadaki en öncelikli zarar görecektir. Bu bağlamda tahmin edilenden de öte bir toplam bu yasadaki mağdur olacaktır. Bu, aynı zamanda hayata geçirilecek olan saldırıya karşı oluşacak tepkinin çapının da geniş olacağı anlamına geliyor. İşte, birbirinden farklı niteliklere sahip böylesine geniş bir toplama, aynı mücadele ekseninde biraraya getirebilecek olan devrimci bir çalışmanın, örgütlülük düzeyini yukarıya çekme anlamında büyük bir rolü olacaktır.

Öncelikle halka yasanın ne olduğunu ve gerçekte neyi amaçladığını mümkün olan en anlaşılır

dille anlatan, egemenlerin saldırı niyetlerini, projelerini teşhir eden bir yöntem uygulanmalıdır. Büyük oranda mahallelerde/yerelerde yürütülen böyle bir çalışmada birbirinden çok farklı araç ve imkânlar hayata geçirilmelidir. Bu noktada, konuya gerçekten hâkim, TMMOB vb. odalarda faaliyet gösteren mimar/mühendislerin de katıldığı paneller örgütlenmeli, halk toplantıları yapılmalıdır. Mümkün olan en geniş toplama ulaşmak için söz konusu gündem oldukça önemli bir yerde durmaktadır. Ağırlıklı mahallelerde yürütülecek olan böyle bir çalışmada, kapı kapı dolaşarak halka gidilmelidir. Siyasal duruşu ne olursa olsun, yasanın halka karşı olan niteliğinden kaynaklı, hemen herkes bu konu ile şu veya bu oranda ilgilenecektir. Zannedildiği gibi, “mal-mülk sahipleri zaten devletle (beraberinde müteahhit firmalarla) bir şekilde anlaşıp işine bakacaktır” biçimindeki yaklaşımın mevcut durumla tam olarak örtüşmediği önümüzdeki süreçte görülecektir. Yasa, mevcut biçimiyle mülk sahiplerinin mülkiyet hakkını bile sorgusuz sualsiz ortadan kaldırmaktadır. Bundan dolayı, böyle bir çalışmanın gereklilikleri yılmadan yerine getirilmelidir. Çalışma yapılan mahallelerdeki mevcut öznelerin etkisi küçümsenmemeli, söz konusu çalışmalara katılmaları için çaba gösterilmelidir. Ancak herşeyden önce, yapılacak çalışmanın içeriği ve bizim neyi hedeflediğimiz kendi çevremizdeki insanlara, ailelere, yoldaşlarımıza iyi anlatılmalıdır. Her çalışmada olduğu gibi bu gündem ile yapılacak bir çalışmada da, gereken emek ve özveriden kaçınılması takdirde halkla yoğun bir kaynaşma sağlanacaktır. İşçi sınıfı ve emekçi halkımız karşılaştığı sorunlarda doğru bir önderlikle buluştuğunda hiçbir fedakârlıktan kaçınmayacaktır. Türkiye devrim tarihi bu konuda son derece zengin örneklerle doludur.

ÖZEL YETKİLİ MAHKEMELER VE BİR HUKUK REFORMU ALDATMACASI

Emperyalist/kapitalist sistemin yaşadığı kriz gittikçe derinleşirken, dünyada olduğu gibi Türkiye'de de gündemler hızla değişiyor. Sağlam görünen taşlar yerinden oynuyor. Ve hergün yeni bir gündemle karşı karşıya geliyoruz.

Hrant Dink suikastından Ergenekon'a uzanan soruşturmalara, referandum aldatmacasından, genel seçimlere kadar toplumun algısını da/fikrini de biçimlendiren Gobbels vari yöntemler, kamuoyuna itinayla sunuluyor/tartıştırılıyor. Kimi liberal ve demokrat kesimlerde "demokrasi kazanıyor" çığlıkları yükselirken, uygulanan politikaların Hitler Almanya'sını aratmayan faşist nitelikleri ile karşı karşıya kalınıyor. Demokrasi, ya da Açılım adı altında uygulanan politikaların giderek faşist baskı yöntemlerinin uygulandığı bir sürece tekabül ettiği görülüyor. KCK davalarından Uludere'ye, Hopa davasından, grev yasaklarına kadar bırakalım "ileri" demokrasiyi, faşizmin renginin her geçen gün daha da koyulaştığı görülüyor.

Ülkede gündemler birbiri ardına sıralanırken egemenler arasında yaşanan tartışmalar ise, bir bardak suda fırtına koparma telaşına dönüşüyor. Dolayısıyla bu algıyla hareket eden kimi muhalif kesimler ise tartışmalardan umut damıtmayı tercih ediyor. Ve süreç "*cambaza bak cambaza*" hikayesini anımsatır şekilde ilerlemeye devam ediyor.

Kısa bir zaman önce yaşanan ve basında MİT-Yargı Krizi olarak adlandırılan gündem de bunlardan biriydi. Bilindiği gibi Uludere Katliamı ile ilgili başlayan soruşturma süreci, cemaat ve AKP ara-

sında bir gerilime yol açmıştı. MİT Müsteşarı'nın ifadeye çağırılması, özellikle burjuva medya tarafından, kutsal ittifakın çatırdaması olarak yorumlandı. Erdoğan'ın adeta birilerine seslenircesine; "*alacaksan beni al*" çıkışı ise cemaatin kalemi olduğu bilinen Zaman gazetesi yazarı Hüseyin Gülerce'nin, "*Başkaları ile el ele tutuşulurken, vefalı ellerden uzaklaşırsa, geri dönülmez bir akşamın ufkuna yürümek de var*" gibi mesajlar vermesine neden oldu. Ve ardından apar topar bir MİT Yasası çıkarıldı. Başbakan yardımcısı Bekir Bozdağ'ın Özel Yetkili Mahkemeler'in kaldırılması gerektiğine yönelik bir açıklama yapması, tartışmaları alevlendiren bir sürece dönüştü. İşte tam da böylesi bir süreçte AKP'nin kimileri tarafından cemaatin öfkesini dindirmeye dönük, kimileri tarafından da cemaati zora düşürmek amacıyla kurguladığı varsayılan "evine dön" çağrısı yapması, Gülen'in "süreci baltalamak istemiyorum" yanıtını vermesine neden oldu.

Peki yaşananlar esasında neydi? İttifak gerçekten çatırıyor muydu? AKP'nin Özel Yetkili Mahkemeler konusundaki tavrı bir demokrasi hamlesi olarak okunabilir miydi? Ülkemizde gerçekten demokrasi rüzgârı mı esiyordu? Hukuk demokratik bir tarzda yeniden mi şekillendiriliyordu? Ya da egemenler gerçekten demokratik bir hukuk ortamı yaratırlar mı?

HUKUK NEDİR?

Hukuk kavramı ne bireylerin niyetleri ne de onların nitelikleri/istekleri doğrultusunda ele alınan bir şeydir. Tıpkı devlet, ahlak, felsefe vb. gibi kavramlarda olduğu

gibi hukukun da sınıfsal bir niteliği, amacı ve duruşu vardır.

Bilindiği gibi burjuva felsefesi hukuku şöyle tanımlar: "*Hukuk, birey, toplum ve devletin hareketlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini; yetkili organlar tarafından usulüne uygun olarak çıkarılan, kamu gücüyle desteklenen, muhatabına genel olarak nasıl davranması yahut nasıl davranmaması gerektiğini gösteren ve bunun için ilgili bütün olasılıkları yürürlükte olan normlarla düzenleyen normatif (ideal) bir bilimdir. Hukuk, birey-toplum-devlet ilişkilerinde ortak iyilik ve ortak menfaati gözetir.*" Bu tanım genel anlamıyla hukuka yüzeysel bir bakışın özeti yansıtmaktadır. Ve idealize edilmiş genel bir tanımlamadır. Bu nedenle gerçekliği yansıtmadığı gibi, her yöne eğilip bükülebilecek bir karakter taşımaktadır. Bu nedenle hukuk ve yasa kavramına yönelik idealist bakışın kuramcılardan Kant dahi, hukukun tanımının henüz tam anlamıyla yapılamadığını belirtmiştir. Kant: "*Hukukçular hala hukukun tanımını aramaktadırlar*" der. Ancak diğer bir yandan da herhangi bir hukukun en nihayet, ifade edilmiş olsun olmasın, postüla niteliğindeki (ispat edilmeye gerek duyulmayan), ahlâksal öncüllere dayandığını belirtir. Ve üstelik Kant, bilindiği üzere, sadece "hukuk"tan değil, "hukuk etiği"nden söz etmenin doğru olacağını belirtir. Hukuk'un, günümüzdeki en çok kabul edilen tanımı ise: "*Belirli bir zamanda belirli bir toplumdaki ilişkileri düzenleyen ve uyulması devlet zoruna (müeyyide) bağlanmış kurallar bütünüdür*" diye belirtilir.

Ama bu kurallar nedir ve nasıl

şekillenir sorularına ilişkin herhangi net bir tanımlama yapılmaz. Örneğin *adalet mülkün temelidir* önermesi, genel ve evrensel bir bakışı yansıtır. Ancak ne mülk sahiplerinden ne de mülkün genel bir tanımlamasından bahsedilmez. Dolayısıyla hukuk bu tanımlamalarla birlikte, esas itibarıyla mülk sahiplerini koruma/kollama amacının aracıdır demek yanlış olmaz.

Bilindiği gibi, yasalar, bir sınıfın bir başka sınıf üzerindeki bütün ayrıcalıklarını kollayan, gözeten ve koruyan bir role sahiptir. Bu bağlamda tarihi, sınıf savaşmaları olan toplumların kendine özgü yasaları da bu çerçevede düşünülmelidir. Hukuk kuralları, ahlak anlayışları, değerler vs. buna göre şekillenir ve belirlenir. Bu anlamda, her devlet aygıtının -ki bir sınıfın sömürü ve baskı aracı olarak düşünürsek- ortaya koyduğu bütün kurallar, yasalar, etik değerler, kendi özünün bir yansımasıdır.

Hukuk, devletin temel özelliklerinden ayrılmaz. Bilindiği gibi devlet kavramı da burjuva ideologlar tarafından genel kamu yararını gözeten bir kavram olarak öne sürülür. Ona göre her toplumun bir düzene gereksinmesi vardır ve toplum ile bireyler arasında çıkan anlaşmazlıkları yansıyan bir merci, "hakem" çözmelidir. Ve devletin bu hakemin kendisi olduğu ifade edilir. Yine burjuva öğretisine göre devlet, genel yararın temsilcisi rolünü üstlenen bir mekanizmadır. Toplumda asayiş sağlar ve hangi sınıftan olursa olsun bireyler arasındaki uyumsuzlukları çözen bir niteliğe sahiptir.

Oysa sınıfların ortaya çıkışından bu yana bilinen bir gerçekliktir; devlet ne toplumun dışındadır, ne aklın verisidir ne de Tanrı vergisi bir olgudur. Devlet; kökenini toplumun yapısında bulur. Ve toplumların içinde filizlenen ve kaçınılmaz bir gerçeklik olan temel uzlaşmazlıkların dışavurumudur. Devlet sınıflarüstü değildir! Onun sınıfsal

bir niteliği vardır. Ve toplumda ekonomik iktidarı elinde bulunduran sınıf, devlet mekanizmasında ağırlıktadır.

Devlet hukuktan, hukuk da devletten ve onun niteliğinden ayrı düşünülemez. Zira toplumsal yaşamda ilişkiler çeşitli kurallara tabidir. (Ahlaki, iktisadi, hukuki vb.) Ancak hukuksal anlamda bu kurallar, toplumsal yaşamın içinde bulunan diğer kurallardan daha farklıdır. Bu fark onun yaptırım gücü olmasındadır. Hukukun yaptırımını devletin içinde ve onun niteliğine uygun bir araç olmasından kaynaklanmaktadır. Aynı zamanda

bu nitelik devletin zor niteliğidir de. Çünkü hukuk, devletin niteliğine göre topluma, bireylere onun niteliğine uymayı zorunlu kılar ve bunu zor yoluyla sağlar.

Buna göre ele alındığında hukukun aslında sınıflı toplumlarda iktidardaki egemen sınıfın sömürüsünün bir kılıfı olduğu gerçeği ortaya çıkar.

Her hukuk kuralı mutlaka, iktidardaki sınıfın ideolojisini, temel çıkarlarını yansıtır ve korur; ve hukuk da, devlet gibi sınıflı toplumlarla aynı zamanda doğmuştur.

Bilindiği gibi hukuk sınıfsal niteliği ile birlikte iktidarı örgütler ve kurumlaştırır. Onu kalıcı hale getirir. Onu meşru kılar ve güvence altına alır. Ve iktidar kendini hukuka başvurarak örgütler.

Tarihsel bir gerçekliktir; her devlet iktidarı kendini geliştirirken hukuku da geliştirmiştir. İkisi diya-

lektik bir bütündür ve birbirinden ayrı değildir. Biat edilen şey kişiler olmaktan çıkar ve kurumlar haline getirilir. Ve yine bilinen bir gerçekliktir: "modern" devlette kişilere değil kurumlara baş eğilir. Ve bireyselleşmiş iktidarlara karşı (feodalizmin aksine) devlet iktidarı kurum-sallaşmış bir şekilde ortaya çıkar.

Bu aynı zamanda iktidara bir kurum niteliği de kazandırır ve kitleleri manüple etme anlamında yönetenleri yönetilenlere meşru göstermeyi sağlar. Dolayısıyla sınıf egemenliği de gizlenmiş olur.

Bu bağlamda devletin niteliğini gizlemeye yarayan politik yaklaşımların, olguların yüzeysel yanını çıkardıklarını, ancak buzdağının görünmeyen kısımlarını görmezden geldiklerini ifade etmek yanlış olmayacaktır.

Dolayısıyla bugün ne AKP'nin pervasızlığıyla ne de onun nev-i şahsına münhasır niteliğiyle olguları açıklayamayacağımız ortadadır. Onun işbirlikçiliği de demokrasi aldatmacaları da kendi sınıfsal çıkarları doğrultusunda ortaya konan projelerdir. AKP'den Obama'ya kadar, aslanan sınıfsal çıkarlardır. Yoksa bir başkanın ten rengine umut bağlanması ya da bir başbakanın bir zamanlar şiir okumaktan hüküm giymesi onun ilericiğini/demokratlığını simgeleyen nedenler değildir. AKP'nin de hukuka ihtiyacı vardır. Ve bu hukuk tam da egemen politikalara denk düşen bir niteliktedir.

SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİ'NDEN DGM'YE, ÖYM'LERDEN TMK'YA KADAR ASLOLAN SINIFSAK KAYGILARDIR

Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM), ilk kez 12 Mart faşist cuntasından sonra gündeme getirilmiş, devrimci ve ilerici güçlerin o günün koşullarında sürdürdüğü yoğun mücadeleler karşısında kaldırılmışlardır. Ancak DGM'ler, demokrasi karşıtı güçlerin sürekli gündeminde

tutulmuştur. 12 Eylül faşist cuntasından kısa bir süre sonra, Sıkıyönetim Askeri Mahkemeleri'nin görevi sona erdirilmiş ve 1983 yılında 2845 sayılı yasa ile DGM'ler kurulmuş ve faşizmin yargı alanlarına dönüşmüştür. DGM'ler, bilindiği gibi toplumsal muhalefeti sindirmenin temel amacı olarak tasarlanmış ve doğal yargıç ilkesine aykırı olarak oluşturulmuştur. Mahkeme heyetinde bulunan üç üyeden birinin askeri yargıç olması gibi, iki yedek üyeden birinin askeri yargıç olması da DGM'lerin Sıkıyönetim hukukunun devamı olduğunun ifadesi anlamına gelmektedir.

DGM'ler, adı üstünde, devleti bireylere ve muhalif toplumsal kesimlere karşı koruma görevini üstlenmiş ve devlet ile birey arasındaki çelişkide "adalet ilkesi" yerine "devletin korunması" ilkesiyle hareket eden bir niteliğe büründürülmüştür.

Bilindiği gibi AB'nin "Uyum Yasaları" kapsamında Türkiye'ye dayattığı şeylerden biri de, hukuk sisteminde belirli değişiklikler/reformlardı. Askeri yargılamanın ayrı bir formasyon gerektirmesine ve ayrı bir nosyona sahip olmasına rağmen, DGM'lere asker üyelerin atanması özellikle AB uyum yasaları çerçevesinde tepki çekmiş ve bu mahkemelerin "tarafsız" olması gerektiği anlayışıyla DGM'lerin görevleri ve işlevleri tartışmaya açılmıştı. 1999'da DGM'lerin sivilleştirilmesi kapsamında yapılan yasayla, asker üyeler bu mahkemelerden çıkartılırken DGM'ler yeniden düzenlenmişti. Bununla birlikte DGM'lerin işlevini yerine getirecek bir mekanizma çok geçmeden hayata geçirilmiş ve bu yargı mekanizmasının adı da, Özel Yetkili Mahkemeler olarak belirlenmişti.

Nedir Özel Yetkili Mahkemeler?

Özelliği nereden ve hangi amaçtan gelir?

Egemenlerin tüm sivilleşme demokratikleşme yaygaralarına rağmen, DGM'lerin kapanması, bira-

kalım demokratik bir hukuk sistemi işlevinin hayata geçirilmesini, adeta DGM'lerin görevlerini daha bir yetkinlikle ve pervasızca sürdüren bir zeminin yaratılmasına olanak sağlamıştır. Bugün açıkça görüldüğü gibi bu mahkemeler, DGM'lerin daha da ağırlaştırılmış halidir. Bu mahkemelerin sadece isimleri değişmiş, yargılama usulleri, görev alanları gibi esas eleştirilen yanları çok büyük ölçüde korunmuştur. Özel olma statüsü ise hem Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi hem de TC Anayasası ile çelişen bir niteliktir. Zira bilindiği gibi "Eşitlik İlkesi" hukuk sisteminin temel prensiplerinden biri olma özelliğini taşır. Ama ne DGM ne de ÖYM'lerde eşitlik ilkesinin zerresi dahi bulunmaz. Onların olağanüstü ya da özel kavramlarının içerisinde sınıfsal bir duruş olduğu apaçık ortadadır ve bu durum devlet mekanizmasının da temel sınıfsal niteliğini gözler önüne sermektedir.

Bugün Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemeleri Türkiye'de, anti-demokratik uygulamaların, toplumun baskı ve tehditle susturulması politikalarının bir aracı konumundadır. Toplumsal dinamikler özel yetkili ağır ceza mahkemeleri ile yok edilmeye çalışılmaktadır. Sayıları binlerle ifade edilen öğ-

renci, siyasetçi, belediye başkanı, avukat, gazeteci, sendikacı ve diğer kesimlerden kadın ve erkekler bu mahkemeler eliyle hapisanelere tıkmış durumdadır. Uzun yargı süreçleri ve davanın gizliliği ise bu mahkemelerin temel özelliğini yansıtmaktadır.

Basına yansıyan birçok davada olduğu gibi ÖYM'lerin hem savunma hem de itiraz hakkına tahammül etmediği görülür. Terörle mücadele görüntüsü altında, iddianamelerin savunma mercileri tarafından görülememesi, davaya gizlilik kararı konularak sanıkların/tutukluların, tutuklandıkları nedeni dahi görememesi/bilememesi bu uygulamaların ne kadar hukuk dışı olduğunun ifadesidir. Bu anlamda salt devletin kontrolünde olan devşirilmiş gizli tanıkların ifadeleri çerçevesinde tezgahlanan davalar ise, yargı süreçlerinin tutuklu aleyhine işlemesine zemin hazırlamaktadır.

ÖYM KALKMIYOR ÇOĞALIYOR

1 Temmuz'da mecliste yapılan oturumlarda alınan kararla, AKP hükümetinin ÖYM'lere ilişkin önermelerinde, ÖYM'nin kaldırılması yerine, Terörle Mücadele Yasası (TMY) kapsamında yeni mahkemelerin kurulmasının yolu açılmış oldu. Böylelikle ÖYM'lere ilişkin düzenlemeler, Ceza Muhakemesi Yasası'ndan Terörle Mücadele Yasası'na taşınmış oldu. Bu arada ÖYM'ler tarafından açılan ve görülmekte olan davalarda ise, mevcut ÖYM'lerin görevine devam

etmesi kararı alındı. Ayrıca Terörle Mücadele Yasası kapsamındaki "suçlar" için, Adalet Bakanlığı'nın teklifi doğrultusunda yapılacak düzenlemede ise, HSYK tarafından yargı çevresi birden çok ili kapsayacak şekilde, bölgesel uzmanlaşmış Terör Mahkemeleri'nin kurulması karar altına alındı. Buna göre daha önce sıkıyönetim, DGM, ÖYM'nin benzeri bir uygulamanın önü de açılmış oldu. Böylelikle TMY kapsamındaki suçlara ilişkin soruşturmalar HSYK tarafından görevlendirilen savcılar tarafından bizzat sürdürülecek ve bu savcılar sadece bu görevlerde bulunacak.

Söz konusu uygulamada dikkat çeken bir diğer olgu da; sanığın karar doğrultusunda itiraz hakkı. Bilindiği gibi daha önceki uygulamalarda itirazlar bir üst mahkemeye sunulmaktaydı. Ancak yeni kararlar doğrultusunda itiraz hakkının TMY için özel belirlenmiş olan hâkimler tarafından sonuçlandırılmasının yolu açılmış oldu. Dolayısıyla "Terör" alanında uzmanlaşmış yargıçların/hâkimlerin bu itirazları nasıl sonuçlandıracağını şimdiden herkes tahmin ediyordu.

Alınan kararlarla ilgili bir diğer önemli nokta ise; AKP'nin MİT Zırhı'nı yaratmış olması. Buna göre daha önce de kararı alınmış olan uygulamada olduğu gibi, görev sırasında veya görevden dolayı işlenen suçlar doğrultusunda soruşturmaya tabi tutulan MİT mensuplarının yargılanması ancak başbakanın onayı ile gerçekleşiyor.

Dolayısıyla yeni reformun egemenler lehinde geçmişten daha nitelikli bir hale büründürüldüğü görülmektedir.

AKP DEMOKRASİSİ

AKP'nin her geçen gün yeni düzenlemelere girişmesi, kimileri tarafından sevinçle karşılanıyor. Demokratik Açılım'dan darbelerden hesap sormaya, uzun tutukluluk sürelerinin azaltılmasından Özel Yetkili Mahkemelerin kaldırılmasına

kadar bir dizi manüplasyon, AKP eliyle yoğun bir medya bombardımanı eşliğinde kitlelere sunuluyor. 12 Eylül'ün yargılanacağı yaygarası ise, birçok kesimi adliye koridorlarına dolduruyor. Dünün kimi halk önderleri AKP'nin başını çektiği bir sürece eklenirken, Erdoğan'ın "Özel Yetkili Mahkemeler kaldırılabilir" açıklamasından sonra bazı kesimlerde moral ivmesinin arttığı görülüyor.

AKP'nin attığı her adımın yapmacıklığı ise yaşamsal pratikte sınıyor ve devlet mekanizmasının esas niteliğini her defasında çok geçmeden gözler önüne seriyor.

AKP, emperyalizmin işbirlikçilikte en sivrilmiş ve dahası BOP'un eşbaşkanı sıfatını kazanmış bir projedir. Bu projenin başarısı ise, küresel çapta emperyalizmin ihtiyaçları çerçevesinde hareket edebilmesinden kaynaklanıyor. Bugün kriz bağlamı bir konjonktürde Türkiye'ye biçilen rolün emperyalist cephede çok önemli olduğu bilinen bir olgudur. Bunda emperyalist/kapitalist sistemin ihtiyaçları çerçevesinde hem ucuz üretim anlamında, hem çeşitlilik, hem de ülke nüfusunun ve bölgesel konumunun önemli bir yeri var. İşte tam da bu niteliklere göre emperyalizmin neredeyse özel yetkili partisi olarak rol üstlenen AKP'nin, 10 yıllık icraatlarıyla dünyada eşi benzeri görülmemiş bir toplum-iktidar ilişkisi yaratmayı başardığı görülüyor.

Hayata geçirilen hemen her kararın esas itibarıyla emperyalizme taşeronluk anlamına geldiği ortadadır. Çalışma yaşamının esnekleştirilmesi/kuralsızlaştırılması, sermaye kesimleri içerisinde süren ve başarıya ulaşan erk savaşları, uluslararası anlamda bölgesel gelişmelerde aktif (emperyalizmin ihtiyacını karşılayan) rol alınması vb. AKP'nin gerçek niteliğini gözler önüne sermektedir.

Daha önce de ifade ettiğimiz üzere:

"Bugün artık bölgede Türkiye'nin/

AKP'nin hiçbir hamlesini, hiçbir tepkisini, ziyaret ve demecini, emperyalist denklem içindeki yerinden bağımsız düşünemeyiz." (Devrimci Hareket Sayı 35)

AKP'nin Özel Yetkili Mahkemeler konusunda ifade ettiği düzenleme de bu çerçevede düşünülmelidir. Zira hedefi daha önce yaşananlarla bağlantılı olarak (Yeni anayasa, HSYK, Yargıtay ve Anayasa Mahkemeleri'nin statüsü vb.) hukuk alanında da bir cephe yaratma hesabıdır. Tüm kontrolü elinde tuttuğu ve çatlak hiçbir sesin çıkmadığı bir zemin inşasıdır.

Kaldı ki son günlerde basına yansıyan hukuk reformu söylemlerinin bırakalım daha demokratik bir hukuk sistemi yaratmasını aksine daha da katmerleşecek bir sürecin hazırlandığını ifade ediyor. Zira Başbakan yardımcısı Beşir Atalay'ın Özel Yetkili Mahkemeler'in kaldırılmasının ardından bu mahkemelerin Terör Mahkemeleri olarak düzenlenebileceğini ifade etmesi, AKP demokrasisini yeterince ortaya koyuyordu. Hatta en son düzenlenen 3. Yargı Paketi'nde yer alması planlanan bu önerinin, 1 Temmuz itibarıyla yürürlüğe girmiş olması ve düzenlemenin bırakalım demokratik bir hukuk ortamını, daha sistematik bir baskı aracı olarak ele alındığı görüldü.

ÇÖZÜM YOLU SINIFSAÇELİŞKİYİ GÖRMEKLE BAŞLAR

İşte tam da bu nedenle AKP'nin hukuk aldatmacasına kanmamak gerekiyor.

Yaşanan durumu kavramadan, sorunlara yönelik ciddi adımlar atılmayacağı bilinen bir olgudur. Ve bugüne kadar tarih ispat etmiştir ki, egemenler ancak kaybedecekleri kesinleştiği durumlarda geri adım atar.

Bugün Tayyip Erdoğan'ın başlattığı ve Başbakan yardımcısı Bekir Bozdağ'ın sürdürdüğü "Özel Yetkili Mahkemeler demokrasiye aykırı-

dır" tartışmalarının esas niteliği, ne AKP'nin demokrattığı ne de kamuoyunun tepkisiyle biçimlenmiş tartışmalardır.

Bilindiği gibi Türkiye, yeni bir yapılanmayla karşı karşıyadır ve taşlar buna göre döşenmektedir. Bugün artık Türkiye'de kazanılmış hiçbir hak güvence altında değildir. Ne yasaların ne de anayasanın böyle bir işlevi kalmamıştır. Yaratılan yeni durum ne Tayyip'in ne de AKP'nin tercihleri ya da İslami duruşuyla ilintili bir durumdur. Bu durum çok kapsamlı ve derinlikli bir olgudur ve ABD'nin (emperyalizmin) bölge politikalarına denk düşen bir duruşu ifade etmektedir.

Ergenekon sürecinde de ifade etmiştik:

"Olgulara diyalektik ve tarihsel materyalizmin yol göstericiliğinde yaklaşması gereken solun türev/yansıma halindeki bir görüntüyü olgunun kendisi sanması yakışık düşmeyen bir durumdur. Gerçekte çatışmanın asıl tarafları ne AKP ne CHP ne de Genelkurmay'dır. Çatışan, küresel sermaye ile bütünleşmiş sonradan palazlanan sermaye ile bugüne dek devletin imkanlarını kullanarak yol almış geleneksel sermayedir. Ergenekon adıyla açılan dava, bir sermaye gücünün diğer sermaye gücü karşısında üstün gelmek ve akılları çelmeleyerek meşruiyet zeminini genişletmek için geliştirdiği bir saldırı ve yıpratma yöntemidir." (Devrimci Hareket Yayınları/Ergenekon Nedir Ne Değildir?)

Dolayısıyla bugün AKP'nin zaman zaman giriştiği it dalaşını doğru kavramak ona karşı mücadele araçlarını ve dinamiklerini yaratma anlamında önemlidir. Bugünkü tartışmaların esas nedeni bir iç hesaplaşmadan daha çok taşeronluk görevini yerine getirirken karşılaşılan kimi sorunları (ayak sürüme, ağır-dan alma) aşma, hızlandırma amacı taşımaktadır.

Cemaatle yaşanan sorunları da, MİT-Yargı Krizi'ni de bu bağlamda düşünmek gerekir. Ve gerçekte ne

AKP-Cemaat arasında ne de AKP ile ABD arasında bir uyumsuzluk söz konusu değildir. Bu nedenle AKP, bugün bırakalım kendi içerisinde bir iç hesaplaşma yaşamayı, aksine teknelci burjuvazinin ve geleneksel burjuvazinin dahi desteğini almış durumdadır. Hesap taşeronluk krizidir. Bu nedenle kimi zaman cemaatle (ABD-CIA) kimi zaman da TÜSİAD vb. ile yaşadığı tartışmalar üzerinden bir değerlendirilmede bulunmak yanlış ihtimalini artıracaktır.

Ülkeye biçilen taşeronluk rolü, egemenler arasında da bir gerilime neden olmaktadır. Bunda uluslararası denklemin rolü de vardır. Zira enerji kaynaklarından Ortadoğu'ya kadar yaşanan bütün gelişmeler, Türkiye'nin işbirlikçi rolünü artırmasına neden oluyor. Çelişkiler tamda bu noktada keskinleşiyor/yoğunlaşıyor. AKP bir yandan, cemaat üzerinden elini çabuk tutması gerektiği konusunda uyarılırken, yaşanan gelişmelerden küresel pazar anlamında endişe duyan Türkiye'li burjuvazi ise sürece daha uygun adımlar atmaya tercih ediyor. Suriye konusundaki tavır alış da bunun önemli bir göstergesidir. Bağımsız politika üretebilme şansı olmayan AKP ise, doğal olarak böylesi bir konjonktürde, tartışmalar ve çelişmeleri asgari düzeye çekme anlayışıyla hareket etmeye çalışıyor. Dolayısıyla çeşitli kesimlerle girdiği polemikler, onun agresif tutumlar sergilemesine ve çelişmeleri bir dengede tutmasına neden oluyor. Hatırlanacağı gibi MİT-YARGI Krizi olarak ortaya çıkan tartışmalar da bunun göstergesiydi. MİT-YARGI tartışmalarıyla ortaya çıkan krizin boyutu, Özel Yetkili Mahkemeler'in miadının dolduğuna dair açıklamaların yapılmasına neden olmuştu. MİT Müsteşarı Hakan Fidan'ın ifadeye çağırılması ve sonrasında yaşanan gelişmeler, bu çelişmelerin özeti. Hatta AKP'nin beslediği liberal kesimlerle yaşanan söz düelloları da bu süreçten ayrı düşünülemez.

En son AKP'nin prensle-

rinden sayılabilecek olan MİT Müsteşarı'nın, ÖYM'lerin hedefi olması Erdoğan'ın ÖYM'lerin kalkmasına dair demeçler vermesine ve bu anlamda çalışmalar başlatmasına neden oldu. Hatta muhalif kesimlerin, ÖYM'lerin yapısına ilişkin yıllardır mücadele vermesine karşın bu konuda herhangi bir adım atmayan egemenler, bir anda ÖYM'lerin kaldırılmasına ilişkin acil adımlar atmaya başladı. Bu anlamda, reform içeren acil bir yargı paketi hazırlanmaya başlandı. Ancak gelinen noktada bir hukuk reformunun esamesi dahi okunmuyor.

ÖYM'lere yeni bir statü kazandırma arayışına giren AKP'nin demokrasi söylemlerine bakarken, onun ne kadar samimi olduğunu anlamak için kendi yarattıkları Terörle Mücadele Yasası'na bakmanın yeterli olacağı ortadadır.

Bir diğer yanlış da, bu çelişkilerden umut damıtma anlayışıdır. Bu sürecin ezilenler ve emekçiler adına bir umut olması ancak bir hayaldir. ÖYM'lerin kaldırılması, uzun tutukluluk sürelerinin düşürülmesi vb. gibi tartışmalar demokratik atılımlar olarak gösterilse de bu durum yalnızca bir yanılsamadır. Faşizmin yeniden güncellendiği koşullarda egemenlerden böylesi demokratik beklentilere kapılmak, mücadeleyi sistem içi kanallara hapsetmekten başka anlama gelmez.

Tüm egemenlerin olduğu gibi Türkiye'li egemenlerin de, AKP'nin de özel bir hukuka ihtiyacı vardır. Bu kaçınılmazdır ve özünde sınıf çatışmasını yansıtan bilimsel bir gerçekliktir.

Genelde muhalif kesimlerin özelde ise devrimci-demokrat güçlerin yapması gereken; umudunu/geleceğini egemenler arası çelişmelere kurban etmemektir. Bunun için emperyalizme karşı bağımsızlık, faşizme karşı demokrasi, kapitalizme karşı sosyalizm mücadelesi temel hareket noktası olmalıdır.

TEK YOL DEVRİM!

POLİTİK DURUŞUN VE HAYATI KAVRAYIŞIN DIŞAVURUMU OLARAK SLOGAN

Slogan, devrimciler açısından basitçe yan yana getirilen ritmik uyumu olan sözcükler dizisi değilse eğer; üzerinde hassasiyetle durulması gereken önemli bir konu olarak algılanmalıdır. Özellikle pratik/politik faaliyetin zayıfladığı günümüz koşullarında, slogan da ya tekrara düşüyor ya da siyasal değerlendirmelerden uzak bir yüzeysellik ağır basıyor.

Dünya ve Türkiye devrimci pratiği bize, programlı yürütülen mücadelenin her dönemine damgasını vuran farklı sloganların kitlelerce sahiplenildiğini ve o dönemin kimi sloganlarla anıldığını göstermektedir. Belki de bu durumun doğru analiz edilmesi, bu konudaki kısırlığı aşmanın da anahtarını verecektir. Çünkü kısırlık sadece slogan çeşitliliği ile sınırlı bir sorun değildir.

Sloganlar aynı zamanda devrimci programın özetidir. Nasıl ki insanın bilinçaltı düşünceleri zaman zaman diline yansır ise devrimcilerin öne çıkardığı sloganları da siyasal bilin-

çaltı olarak okumak mümkündür. Ne demek istediğimizi birkaç güncel örnek üzerinden açıklamak konuyu daha anlaşılır kılacaktır.

Kimi siyasi yapılanmalar söylemlerinde çok keskin bir çizgiye sahip olduklarını ifade etseler de yer yer sloganlarıyla düzen içi kanallarda yüzdüklerini saklamamaktadır. Örneğin devletin gözaltı ve tutuklama girişimleri karşısında devrimci bir yapının adalet istiyoruz talebi incelemeye değer bir söylemdir. Burada dikkat edilirse adalet istenen kurumla tutuklama terörünü yapan kurum aynıdır. Bu durum karşısında adalet talep etmek olsa olsa İnsan Hakları Derneği tarafından dile getirilebilir. Diğer türlü devrimci iddiaları da devleti reddetme tutumu da boşa çıkmaktadır. Hatta devletin hukuksal kurumları tarafsız ve meşru kılınmaktadır. Elbette ki böylesi durumlarda hukuksal savunma bir haktır ve kullanılmalıdır. Hatta sistemin çelişkilerinden yararlanmak

ve düzeni kendi mahkemelerinde mahkum etmek önemli bir mücadeleye denk düşer. Ama bu iki tutum arasında büyük farklar vardır. Biri adalet dilenciliği diğeri ise düzenin çatlaklarını büyütme çabasıdır. Zulmün kalesinden adalet beklentisi ancak düzen içi düşünen kafalara özgü bir davranış biçimi olabilir. Bu duruma örnek olarak darbeci generallerin yargılanması beklentisi verilebilir. Sömürge tipi faşizmin hüküm sürdüğü koşullarda, yine faşizmin mahkemelerinden adalet beklemek düzen içileşmenin geldiği boyutu gösteriyor. Ve hızını alamayan kimi dostlarımız, mahkeme tarihini belirterek "Kenan Evren gelecek hesap verecek" sloganıyla hazırlanan afişleri dahi yapabiliyor. Yanlış anlaşılmasın hesabı halk değil faşist devletin mahkemeleri soracakmış. Anlaşılan o ki dostlarımız mahkemelerden demokratikleşme bekliyor. Biz, ancak halkın iktidarında halk düşmanlarından hesap sorulacağını belirterek bu bahsi burada keselim.

Bir diğer konuda son dönemlerde yaşanan her saldırıyı "Hepimiz ..." gibi bir sloganla protesto etme anlayışıdır. Örneğin devlet güdümlü bir suikast olan Hrant Dink cinayeti sonrasında yaşanan gelişmelerde, "Hepimiz Ermeniyiz" gibi bir sloganın eylemlerin temel sloganı haline gelmesi, hem devletin uyguladığı faşist saldırı politikalarının asıl niteliğini, hem de Hrant Dink'in devrimci demokrat kişiliğinin üstüne sünger çekilmesini doğuran bir rol oynamıştır. Zira Hrant Dink'in Ermeni Lobisi ve Diaspora tarafın-

Slogan, devrimciler açısından basitçe yan yana getirilen ritmik uyumu olan sözcükler dizisi değilse eğer; üzerinde hassasiyetle durulması gereken önemli bir konu olarak algılanmalıdır. Özellikle pratik/politik faaliyetin zayıfladığı günümüz koşullarında, slogan da ya tekrara düşüyor ya da siyasal değerlendirmelerden uzak bir yüzeysellik ağır basıyor.

dan istenmeyen adam ilan edildiği biliniyor. Kaldı ki bu tür saldırılarda devletin asıl hedefi kişilerin etnik kimliklerinden çok siyasal duruşuyla ilişkilidir. Bu bağlamda Metin Lokumcu'nun devletin kolluk güçlerince katledilmesinin ardından dillendirilen "Hepimiz Eşkiyayız" sloganı da aynı yanı sıra tekabül eden bir özelliktir. Bilindiği gibi Metin Lokumcu yıllardır devrimci mücadele içerisinde yer almış ve bu uğurda bedel ödemekten kaçınmayan bir kişiliktir. Onun bu yönünü ve devletin faşist yüzünü ön plana çıkarmak yerine Erdoğan'ın karalayıcı bir şekilde eşkiya tanımlamasını temel almak, Hrant'ın sadece ermeni kimliğini ortaya çıkarmak kadar yanlış bir tutumdur. Aynı zamanda sloganın en temel özelliği daha önce de ifade edildiği üzere siyasal bir bakışı yansıtması ve kitleleri bu siyasal hedef doğrultusunda bilinçlendirmesidir. Bunun yerine popüler olanı öne çıkarmak, durum tespitinde yanlış ihtimalini çoğalttığı gibi, kitleleri doğru yöne kanalize etme anlamında da işe yaramayan ve egemenlerin söylemlerine yedeklenen bir sürecin oluşmasına neden olacaktır.

Benzer bir şey de Hepimiz'li sloganların muhalif kesimlerin neredeyse tamamına sirayet etmiş olmasıdır. Bu anlamda "Hepimiz eşcinseliz" sloganından "Hepimiz Pitbull'uz" sloganına kadar eğreti bir muhalefet anlayışının giderek yaygınlaştığını görüyoruz. Eşcinsel'lere yapılan saldırılar tabii ki devrimcilerin gündeminde de yer alır. Aynı şey hayvan hakları için de geçerlidir. Ancak bunun için tüm muhaliflerin bir şey olmasına gerek olmadığı gibi, aksine söz konusu saldırganlığın temel nedenlerini ele almanın sonuç alma anlamında daha verimli olacağını bilmemek de safdillilik olacaktır.

Bazen niyet ne olursa olsun yanlışın üzeri örtülemez. Yine son günlerde AKP faşizmine karşı direnme sloganları sıkça duyulur oldu. Oysa bu işin abecesini bilenler için bu tam bir saçmalaktır. Faşizm, tekelci

Kimi siyasi yapılanmalar söylemlerinde çok keskin bir çizgiye sahip olduklarını ifade etseler de yer yer sloganlarıyla düzen içi kanallarda yüzdüklerini saklayamamaktadır. Örneğin devletin gözaltı ve tutuklama girişimleri karşısında devrimci bir yapının adalet istiyoruz talebi incelemeye değer bir söylemdir. Burada dikkat edilirse adalet istenen kurumla tutuklama terörünü yapan kurum aynıdır.

sermayenin iktidar biçimidir ve bu hükümet değişikliği ile ortadan kaldırılamaz. Çünkü faşizm Türkiye'de kurumsal bir yapıya sahiptir. AKP faşizmi diye sloganlaştırılan aslında parlamentoda onun muadili olan CHP'nin kuyruğuna takılmaktan başka bir anlama gelmez.

Ülkedeki devletin yapılanması eylemi de söylemi de biçimlendirir. Burjuva anlamda bile olsa demokrasiden söz edilemeyen yerlerde mücadelenin dili de sloganların dili de militanlaşmak zorundadır. Zorundadır diyoruz çünkü bu dili belirlemek tercih meselesi değildir. Nesnel koşullar mücadelenin dilini de yöntemini de tayin eden temel belirleyiciliğe sahiptir. Eğer ülkedeki faşizmi bir devlet biçimi olarak tanımlıyorsanız, 'Kahrolsun Faşizm' ya da 'Faşizme Karşı Omuz Omuz' sloganlarını öne çıkarmanız kadar doğal ve gerekli bir durum olamaz. Ancak ülkede faşizmi devlet biçimi olarak değil de sivil faşist hareketin iktidara gelmesi ile oluşacak yönetim biçimi olarak tarif ediyorsanız, burada faşizme geçit yok sloganı atmanız yalnızca bütünlük oluşturma açısından bir tutarlılığa sahiptir. İkinci durumdaki yönelime açıklık getirmek gerekirse, günümüzde MHP'nin iktidar olma olasılığı nasıl olsa zayıf gözüküyor. O halde faşizmin güncel bir sorun olmadığını, gelecek için bir olasılık olduğunu düşünerek faşizmi güncel ve temel bir sorun olarak algılamaya da gerek

yoktur demek gerekiyor. Biraz daha ileriye götürürsek bu düşünceye göre, devrimin de anti-faşist bir niteliğe sahip olması temel ve öncelikli bir duruş olmaktan çıkıyor.

İsterseniz sloganlarla devrimci program ilişkisini incelemeyi biraz daha sürdürelim. Bilindiği üzere devrimin bulunduğu aşama, programda temel belirleyicilerden biridir. Burjuva demokratik devrimlerini tamamlamış ülkelerde sosyalizmin programı, bu süreci tamamlayamamış ülkelerde ise demokratik halk devriminin programı öne çıkar.

Bilindiği gibi, burjuvazinin önderliğinde gerçekleşen ulusal sınırların çizilmesi sırasında ulusal sorunlar kapitalizm sınırlılığında çözüme kavuşmuştu. Burjuvazi kendi sömürü alanlarını ulusal devlet sınırları ile çizerek kendine saha yaratmıştı. Bu süreçte sanayideki devrim sayılan gelişmeler, tarım kesiminde istihdam edilen nüfusu da kentlere kaydırarak işçileşmelerine yol açmıştı. Aynı süreç feodal üretim biçiminde eve kapatılan kadınları da ucuz emek kaynağı olarak sürecin içine dahil etmişti. Tüm bu gelişmeler nüfusu mülk sahipleri (patronlar) ve mülksüzler (işçiler) olarak ikiye böldü. Burada mülkiyetin işçilere geçmesi sorunu temel ve başat sorun olduğu için sosyalizm programını savunarak yol almak gerekir.

Ancak sözünü ettiğimiz ekonomik ve toplumsal gelişmeleri tamamlayamamış ülkelerin önce-

likleri farklılaşmıştır. Konunun bu bölümünü yine Türkiye üzerinden konuşacak olursak; önümüzdeki süreci sosyalizm programıyla karşılamaya hazırlanan yapıların dili ile demokratik halk iktidarının programıyla kucaklamaya çalışan yapıların dilleri arasında da geniş bir aç oluşmaktadır. Kendi kaderini tayin edememiş ulusun varlığı, kadınların

Bu kesimlerin sloganlarına bakıldığında en çok göze çarpan mücadele yöntemi, grev olmaktadır. Adeta mücadele, sendikalizme hapsedilerek evrimci bir sürece terk edilmektedir. Oysa ki işçi sınıfının mücadelesi sendikal mücadeleyi aşan bir genişliğe sahiptir. Anımsanacak olursa Irak işgali sırasında bu arkadaşlar, *şalteri indir işgali durdur* gibi slogan-

toplumsal alanda hiçbir şeyin değişmediğini düşünerek hareket etmeye çalışmak ve aynı dili kullanmak, boşa kürek çekmekten başka bir şeye benzetilemez. Devrimci ahlak, bilimi teorik tespitlere uyarlamayı değil, bilimin ışığında düşünceyi gözden geçirmeyi gerektirir. Günümüz koşullarında süreci ne patronağa devletiyle ne de tüm olguları işçici bir mantıkla açıklamak mümkün değildir. İşçi sınıfı ideolojisini savunmak, sık sık işçiden söz ederek değil, somut ihtiyaçlara devrimci cevaplar üretmekle mümkündür.

Slogan zamanın ruhunu kavradığı oranda amacına ulaşır. Tarihsel süreç içerisinde mücadele yöntemlerinin zaman zaman öncelik sırasının değiştiği bilinen bir gerçektir. Mücadelenin seyri ve sınıflar dengesi bazen ekonomik talepleri bazen de toplumsal (demokratik) talepleri öne çıkartır. Ortamı iyi koklayan bir yapı, bu durumu ıskalamaz tersine gereğini yerine getirir. Çünkü kitleleri hesaba katmayan bir öncülük iddiası, kelimenin tam anlamıyla yalnızca bir iddia olarak kalır. O nedenle devrimci önderlik, kitlelerin taleplerini ve örgütlülük seviyesini kavrayan ve kitleleri üç adım değil bir adım öne sıçratmayı hedefler.

Konu bağlamında Sovyet deneyiminden örnek verecek olursak; 1917 Şubat devrimi sürecinde öne çıkan slogan ve söylemler daha geniş bir kapsayıcılığa sahipti. Ancak Çar devrilmiş ve yerine geçen geçici hükümet, işçi sınıfını saf dışı bırakmak istemekteydi. İşte bu noktada Lenin, ünlü *Nisan Tezleri*'ni yazdı ve *Tüm iktidar Sovyetlere!* sloganını haykırdı. Bu slogan işçi sınıfının iktidara yürüyüşünü başlatan işaret fişegi olmuştur. Aslında örnek üzerinden anlatmaya çalıştığımız şey, devrimin hangi dinamiklere dayandığını dikkate almak kadar devrimde hangi aşamada olunduğunu da dikkate almak gerektiğidir.

Slogan, cesareti de çıkış yolunu da kitlelere gösterebildiği oranda işlevlidir. Mücadelenin dönemsel olan yanıyla stratejik olan yanı birbiriy-

Bazen niyet ne olursa olsun yanlışın üzeri örtülemez. Yine son günlerde AKP faşizmine karşı direnme sloganları sıkça duyulur oldu. Oysa bu işin abecesini bilenler için bu tam bir saçmalaktır. Faşizm, tekelci sermayenin iktidar biçimidir ve bu hükümet değişikliği ile ortadan kaldırılamaz. Çünkü faşizm Türkiye'de kurumsal bir yapıya sahiptir. AKP faşizmi diye sloganlaştırılan aslında parlamentoda onun muadili olan CHP'nin kuyruğuna takılmaktan başka bir anlama gelmez.

hala büyük oranda ikinci sınıf insan muamelesi gördüğü, tarım kesimindeki sorunların çarpık şekilde varlığını sürdürüyor oluşu ve en önemlisi emperyalizme ekonomik, siyasi ve askeri olarak bağımlılığın sürüyor oluşu devrim programını ve dayandığı dinamikleri hesaba katmayı gerektiriyor.

Peki, program farklılığı mücadele yöntemine ve çalışma tarzına nasıl yansımaktadır? Türkiye'nin sosyalist devrim aşamasında olduğunu ileri süren yapılanmaların çalışmaları da talepleri de işçi sınıfı sınırlılığında kalmaktadır. Bunun sebebi ise aslında çok basit. Sosyalizm, yalnızca işçi sınıfının talep edeceği bir aşamadır. Yedek güçler olarak tanımladığımız küçük burjuva sınıf ve katmanlar ise ara bir aşamadan geçmeksizin bu talebe ortak olmayacaktır. O halde salt işçi sınıfının talepleriyle iktidara yürüme çabası aynı zamanda cephe daraltma anlamına ve devrimi bilinmez bir zamana erteleme anlamına gelmektedir.

ları öne çıkarmışlardı. Greve yüklenen gereksiz ve aşırı anlamı burada açıklamayı dahi gereksiz görüyoruz. Emperyalizmin işgalci niteliğine karşı aktif savunma çizgisini öne çıkarmak ve örgütlemek devrimcilerin temel görevi olmalıydı. Kaldı ki günümüz koşullarında sendikal mücadeledeki mevzi kayıpları sonucu ekonomik kazanımlarda dahi grevin etki gücü tartışılır duruma gelmiştir. Buna rağmen hemen her durumda genel grev çağrısı yapmak ise örgütlülük seviyesiyle örtüşmeyen ve sınıfa değmeyen bir uçukluğu ifade etmektedir. Yanlış anlamının önünü kesmek için belirtelim ki burada ne grevin önemsiz olduğunu ne devrimde greve gerek olmadığını söylemiyoruz. Mücadele yöntemlerinde zenginliğin yerine kısır döngülere dikkat çekmek istiyoruz.

Devrimcilerin temel görevlerinden biri de somut koşulların analizini yaparak uygun mücadele araç ve yöntemleri geliştirmektir. Kırk yıl boyunca ülkedeki ekonomik ve

le çelişmemeli, tam tersine birbirini besleyerek büyütmelidir. Güncel olan sorunların içine hapsolmek düzeniçileşme tehlikesini, yalnızca stratejik olan uzun erimli mücadelenin dilini kullanmak ise kitlelerden kopukluğu beraberinde getirebilir. İşte bu nedenle yakın ve uzak amaçlar diyalektik bir bütünlük içinde ele alınmalı, kitlelerin mutfakları da hayalleri de aynı kulvarda buluşmalıdır.

Gerçek somut olandır ve slogan da gerçeğin şiirsel ve coşkulu anlatımı olduğunda amacına ulaşır. Yine sıkça rastlanılan bir durumdur ki cesaret ve kararlılık yaratması gereken sloganlar, adeta acziyet üretmektedir. "AKP zammını al başına çal" diye seslenmek memnuniyetsizliğin ötesinde bir anlam ifade etmemektedir. Devrimci slogan, itiraz etmeyi de protesto mantığını da aşan isyancı bir dildir. Sosyal konulardaki bozulma önce dile yansımış. Aslında dildeki bozulma ve çaresizlik biraz da beyindekilerin yansımasıdır.

İşçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bugüne kadar biriktirdiği deneyim ve söylemler elbette ki yol gösterici bir kılavuz olmaya devam etmektedir. Ancak, emek düşmanı güçlerin geldiği nokta ve yeni saldırı yöntemleri iyi incelenerek yeni mücadele araç ve yöntemleri geliştirmek de bir zorunluluk olarak karşımızda duruyor. Mesela, taşeronlaşmanın neredeyse her yeri sardığı, güvenceli çalışmanın bitirildiği, sendikasılaştırmanın son noktaya geldiği kısacası patronun dizginsiz salsırısıyla işçinin esir alındığı günümüz koşullarının mücadele biçimi ne olmalıdır? Grev yapmanın neredeyse imkansız hale geldiği nokta, belki de makine kırıcılıktan öğrenerek daha nitelikli bir deneyime imza atmayı gerektirmektedir. Tarım kesiminde köylülüğün uluslararası tekellerin insafına terk edildiği günümüzde, kooperatif tarzı örgütlenmeyi mi önereceğiz yoksa köylülüğün hayatına dokunmayan soyutlukta sloganlar mı atacağız? Bir bütün halinde halkların abluka-ya alındığı şu koşullarda parçalı alan

çalışmaları ile patinaj yapmaya devam mı edeceğiz yoksa bütünlüklü bir mücadele programında muhalefeti birleştirme çabasına mı girişeceğiz? Çoğaltılabilecek bu sorunlara verilecek tutarlı cevaplar dilin ve pratiğin önünü de açacaktır.

Daha önce dergi sayfalarımızda yer verdiğimiz bir mücadele deneyimini anımsamakta yarar var: Ankara Teknik Eğitim Fakültesi, faşist işgal altındayken tüm sol güçler boykot kararı almışlardı ve okula gidilmiyordu. Ancak bu durum daha çok faşistlerin işine yaramaktaydı. Sonrasında Devrimci Yol'un kurucuları olan kadrolar, bu yanlış eylem biçimini fark eder ve eğitim hakkı engellenemez, faşist işgal dağıtılacak sloganıyla çatışarak okula girerler. Ağır bedeller ödenerek yürütülen mücadeleye, diğer sol grupların tamamı boykot kırıcılığı üzerinden zehir zemberek eleştiriler dile getirmişti. Ancak Dev Genç'liler, işgali

grupların tamamına yakını uluslararası sosyalist hareketin tartışma konularına gömülüp kendine Kabeleler arayarak kampaşmışlardı. İşte biz bu noktada ayaklarımızı ülke topraklarına basarak yol alan bir hareketin temsilcileriyiz. Herkesin benimsediği sosyalist ülkenin radyolarını dinlediği bir ortamda biz, halkı dinlemeyi ve halktan öğrenerek öncülük etmeyi rehber edinmiştik. Bu yüzden direniş komitelerini, iş yeri komite ve konseylerini, Fatsa deneyimlerini yaratabildik. Yöntem, yüzümüzü halka dönüp, halkın ihtiyaçlarına devrimci çözümler üretmekten geçiyor.

Slogan ve yöntemdeki kısırlık/yüzeysellik, aslında mevcut durumun kavrayışındaki eksikliğin dışavurumudur. Bu eksikliği kavramayan bir duruşun, siyasal iktidara geri adımlar attırması da kitleleri coşkulu bir mücadeleye çekmesi de mümkün değildir. Geçmiş sahiplenmek, bu-

Gerçek somut olandır ve slogan da gerçeğin şiirsel ve coşkulu anlatımı olduğunda amacına ulaşır. Yine sıkça rastlanılan bir durumdur ki cesaret ve kararlılık yaratması gereken sloganlar, adeta acziyet üretmektedir. "AKP zammını al başına çal" diye seslenmek memnuniyetsizliğin ötesinde bir anlam ifade etmemektedir. Devrimci slogan, itiraz etmeyi de protesto mantığını da aşan isyancı bir dildir. Sosyal konulardaki bozulma önce dile yansımış. Aslında dildeki bozulma ve çaresizlik biraz da beyindekilerin yansımasıdır.

kırmakla kalmayıp bir sonraki öğrenci derneği seçimlerini de kazanmışlardı. Bu örnekteki boykot tutumu literatürde yeri olan ancak somut durumda ilerletici yanı bulunmayan bir eylem biçimiydi. Boykot, söylemde keskin ama fiiliyatta bedel ödemeyi gerektirmeyen bir durumu ifade ediyordu.

80 öncesi süreçte Türkiye'deki sol

günü ve geleceği kavramakta tembellik hakkı vermemelidir. Devrimciler birikimleri sahiplenirken yaratıcılıklarını bir kenara koyarak yol alamazlar. Bu yolda yürüyenler, Spartaküs'ten Paris Komünü'ne, Pir Sultan'dan Mahir Çayan'a devredilen tarihin merdivenine bir basamak daha döşemekle yükümlü olduğunu unutmamalıdır.

POPÜLİZM ÜZERİNE

Fransızca *populisme* kelimesinden türetilmiş olan popülizm; siyasal durumu dramatize ederek halkın desteğini sağlamak amacıyla başvurulan bir yöntem olarak tanımlanır. Burjuva siyasetçilerin halkı kandırmak için sıkça başvurdukları bu yöntem, bir süreliğine işe yarsa da yaşanan gerçeklik karşısında kısa sürede boşa düşmektedir. Burjuvazi için sistem partilerinin inandırıcılığının bir önemi olmadığından dolayı teşhir olan partiler yıllar içinde yerini başkalarıyla değiştirmektedir. Burjuva siyaseti, gerçekleri çarpıtmak için sıkça popülizme başvurur. Düzen partileri rakipleri karşısında avantaj elde etmek için popülist söylemlere sarılırlar. Seçim dönemlerinde sıkça karşımıza çıkan bu durum halkın duygularını ve değerlerini istismar etmeye kadar varır. Kömür, gıda, altın, para dağıtmaktan cennetten tapu tahsis etmeye kadar varan bir oy avcılığı karşımıza çıkar. Çılgın "proje"lerden çeşitli "açılım"lara kadar, kendi duruşlarıyla, varlık sebepleriyle çelişen; gerçekleştirmeyecekleri vaatler vermekten sakınmazlar.

Bir kavramı aşırı derecede basitleştirmek anlam kaymasına yol açar. Örneğin kapitalizmi sermayecilik biçiminde basitleştirmek kapitalizmin anlaşılmasını kolaylaştırmaz aksine zorlaştırır. Popülizmi yalnızca halkçılık biçiminde çevirmek çeşitli anlam kaymalarına yol açar. Popülizme düşmemek için halka uzak durmak düşülebilecek yanlışlardan biridir. İşçi sınıfı içinde çalışma yapılıncaya kadar popülizme karşı efsunlanacağını düşünmek de bir o kadar yanlıştır. Sol da görülen popülizmin kaynağında halkı aldatmaktan ziyade kolay yollardan ba-

şarı elde etme arzusu yatmaktadır. Amacın bulanıklaştığı yerde ona ulaşacak araçlar da işlevsizleşir. Her bilim dalının kendine özgü disiplini, ilkeleri vardır. Sosyal devrimler son derece kompleks bir yapıya sahip olduğu için disiplin ve ilkelere bağlılık çok daha fazla önem arz etmektedir. Devrim, sadece iktidar değişimi olarak görülmemelidir. **Devrim, bir toplumun en küçük hücrelerine kadar dönüşümünü hedefler.** Sınıflı toplumlarla birlikte atılan bireycilik, bencillik tohumlarını kurutmaya "herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre" ilkesini gerçekleştirmeye çalışır. Böylesine kapsamlı bir projenin kendi zararına da olsa halka yalnızca gerçeği söylemesi bir tercih değil, zorunluluktur. Devrim süreçlerinde kolay başarıya yer yoktur. **Bazen bir dizi yenilgi kolay başarılarından çok daha ilerletici olabilir.** Kazanmak için kolayca kaçıldığı durumlarda ilkelerin ve ölçeklerin aşındığı görülür. Böylesi durumlarda popülizm kolayca gelişir.

Marx, Louis Bonaparte'in 18 Brumaire'i kitabında "Hegel, bir yerde, şöyle bir gözlemlerde bulunur: *bütün tarihsel büyük olaylar ve kişiler, hemen hemen iki kez yinelenir. Hegel eklemeyi unutmus; ilkinde trajedi, ikincisinde komedi olarak.*" demiştir. Marx'ın çok güzel ifade ettiği bu gerçeklik her şeyi siyah-beyaz, doğru-yanlış biçiminde değerlendiren idealist mantığın düştüğü yanlışlığı gözler önüne sermektedir. Bir tarihsel kesitte ve mekanda başarı kazanmış bir eylem biçimini olduğu gibi almak, uygulamaya çalışmak idealizme düşmek olur. Doğru yerde ve zamanda kullanılmayan hiçbir aracın başarı şansı yoktur.

Sınıflar mücadelesinin ivmesinin

düşük seyrettiği ya da bir önderlik krizinin yaşandığı günümüz siyasetinde, devrimci yapıların handikaplarından birisi de tekrara düşmektir. **Geçmişte karşılaşılan bir sorunda başarı kazanmış bir araç her kilidi açan anahtar gibi görülerek adeta araç fetişizmi yaşanmaktadır.** KESK'in kuruluşu, emekçilerin mücadelesinde bir dönemeçti. Tehlikenin farkına varan devlet, memurları sindirmek için sıkça sürgün, baskı, tehdit ve şiddete başvurdu. KESK'in eylemlerinin zirvede olduğu dönemlerde tüm üyelerini çağırdığı Ankara merkezli mitingler hem kitleliliği hem de siyasal kazanımlarıyla başarı hanesine yazılmıştı. İlerleyen yıllarda merkezi eylemler, mitingler solda yaygınlık kazandı. İyi örgütlenmeyen, taban çalışması yeterince yapılmayan ve neredeyse her sorunda sıkça başvurulan bu tarz gücünü yitirmeye başladı. Artık yüz binlerin katılımı yerini on binlere hatta binlere bıraktı. Katılımın sürekli düşmesi kitlelerde bir yandan moral bozukluğuna diğer yandan bu tip eylemlere duyulan inançsızlığa yol açtı.

Merkezi eylemler örgütlülüğün zayıf olduğu değil; güçlü olduğu dönemlerde etkili olur. Bazı sol yapılar var olan gerçeklik üzerinden değil de kimi zorlama yöntemlerle varsayıldığı doğrular üzerinden çeşitli çağrılar ve eylem biçimleri öne sürmekle kalmıyor; taleplerini karşılamayan, yanlış bulan duruşları da peşinen pasifist, sağcı ilan edebiliyor. Emek hareketinin örgütlülüğünün dibe vurduğu bir ortamda kolayca Genel Grev çağrısı yapabiliyor. Bilinir ki Genel Grev fabrikadan tarlaya; okuldan yaşamın diğer tüm alanlarına kadar ülke çapında hayatın durdu-

ğu, adeta yaprak kıpırdamadığı siyasal eylemlerdir. Türkiye'de hem nice-lik hem nitelik anlamında böylesine örgütlü ne sendikalar ne de siyasal özneler var. Karşılaşılan her zorlukta tekerleme gibi sürekli Genel Grev çağrısı yapmak yaşanan gerçeklikle örtüşmediği gibi ilgili yapıların kendi tabanına mesaj vermek, moral grafiğini yükseltmek yani kendi ihtiyacını karşılamaktan başka bir işe yaramamaktadır. Genel Grev iddiasıyla gerçekleştirilen 5-10 bin kişilik mitinglerin de gösterdiği gibi bu eylemlerin hayatı durdurmak şöyle dursun protesto niteliğini aşmadığı görülmüştür. Sürekli Genel Grev çağrısı ilgili yapıların çalışma yaptıkları alanlarda işçi ve emekçilere ulaşmak, onları örgütlemek için sıkça başvurdukları bir yöntem haline gelmiştir. Ancak bilinmelidir ki örgütlenmek için gittiğimiz insanlara gerçekleri olduğu gibi anlatmazsak kitlelerle aramızda bir güven bunalımı doğacaktır. **Somut durumu ifade etmeyen hiçbir sloganının etki gücü yoktur.**

Günümüzde sol, merkezi eylemlere sıkça başvuruyor. 1 Mayıs dönemlerinde pek çok yapının ülke çapında tüm kitlesini Taksim'e toplama yönündeki tercihi kortej oluştururken belki görsel bir doyum yaratıyor ancak katılım sağlayamadığı illerdeki ilişkilerinde atıl kalmasına yol açıyor. Dergi kapaklarını Taksim görüntüleriyle süslemek tabanda belki geçici bir iyimserlik havası estirebilir ancak kaybedilen şeyin büyüklüğünün zaman içinde anlaşılması telafisi zor yaralar oluşturacaktır. **Güven vermek adına yalnızca Taksim'de görkemli kortej oluşturma çabası kitlelere bardağın yalnızca dolu tarafını göstermek olduğu için popülizmdir.** Kitleler pratiktir, yaşayarak öğrenir. Kitleler 2 Mayıs'tan itibaren günlük yaşamında aynı görkemi görmeyeceği için yapılan işin moral etkisi çok uzun sürmez. Aksine kitlelerle araya mesafe girmesine, güven bunalımına yol açar. 1 Mayıs'ın Taksim'e endekslenmesi diğer illerdeki çalışma-

Sol da görülen popülizmin kaynağında halkı aldatmaktan ziyade kolay yollardan başarı elde etme arzusu yatmaktadır. Amacın bulanıklaştığı yerde ona ulaşacak araçlar da işlevsizleşir. Her bilim dalının kendine özgü disiplini, ilkeleri vardır. Sosyal devrimler son derece kompleks bir yapıya sahip olduğu için disiplin ve ilkelere bağlılık çok daha fazla önem arz etmektedir. Devrim, sadece iktidar değişimi olarak görülmemelidir. Devrim, bir toplumun en küçük hüccresine kadar dönüşümünü hedefler. Sınıflı toplumlarla birlikte atılan bireycilik, bencillik tohumlarını kurutmaya "herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacına göre" ilkesini gerçekleştirmeye çalışır. Böylesine kapsamlı bir projenin kendi zararına da olsa halka yalnızca gerçeği söylemesi bir tercih değil, zorunluluktur. Devrim süreçlerinde kolay başarıya yer yoktur. Bazen bir dizi yenilgi kolay başarılarından çok daha ilerletici olabilir. Kazanmak için kolayca kaçıldığı durumlarda ilkelerin ve ölçüklerin aşındığı görülür. Böylesi durumlarda popülizm kolayca gelişir.

ların zaafa uğramasına yol açacaktır. Devrimci yapıların böyle bir tercihte bulunması tabii ki onların tasarrufunda ve biz buna saygı duyarız ancak, yerellerdeki çalışmaların geri plana itildiği görüntüsü, coşku ve motivasyona da olumsuz etkiler yapacaktır. 1 Mayıs sürecinde sürdürülen faaliyetler, devrimcileri kitlelerle buluşturur. Yerelerde kitleleri katılamayacakları yerlere (Taksim) davet etmek hem inandırıcılık hem de ilişkilene için sorun teşkil eder. Taksim'in tek mekan olarak tercih edilmesi zaman içinde yerellerdeki çalışmaların öneminin zaafa uğramasına, tali kalmasına yol açacaktır.

Son yıllarda merkezi eylem tarzının sirayet ettiği gündemlerden birisi de 2 Temmuz'dur. 1993 yılın-

dan beri Sivas Katliamı ülkenin her yanında çeşitli miting ve gösterilerle protesto edilirken son yıllarda organizasyonun Alevi Dernekleri'ne havale edilmesi çeşitli handikapları da beraberinde getirmiştir. Sivas bir Alevi katliamı değil; devrimci, demokrat tüm kesimleri hedef alan faşizmin bir vahşetiydi. Tıpkı Maraş, Çorum vb. gibi. Bu katliamların amacını anlamamak, görevlerinden birisi de halkı bilinçlendirmek olan devrimcilerin başarısızlığını gösterir. Son yıllarda her 2 Temmuz'da toplantı çağrısından organizasyona; miting başvurusundan kürsüden okunacak metinlere kadar tüm sürecin Alevi derneklerine havale edilmesi, bugün geldiğimiz noktanın

tesadüf olmadığının göstergesidir. Sivas davasının düştüğü, failerin adeta ödüllendirdiği bir dönemde, her ilde yaygın miting, gösteri çağrılarımız, önerilerimiz pek çok yapı tarafından çeşitli gerekçelerle kabul görmedi. 1 Mayıs'ta olduğu gibi tüm güçler bu yıl da Sivas'a çağrıldı. Böylece yerelerde çok cılız birkaç basın açıklaması dışında adeta hiçbir şey yapılmamış oldu. İstanbul, Ankara, İzmir gibi milyonların yaşadığı yerler o gün tepkisiz, atıl kalmış oldu.

Popüler hale gelen eylem biçimlerinden bir diğeri ise basın açıklamalarıdır. Son yıllarda hemen her kesimin sıkça başvurduğu basın açıklamalarının ne getirip ne götürdüğü tartışma konusudur. Karşılaşılan sorunun siyasal mı, ekonomik mi ya da sosyal mi olduğuna bakmaksızın sürekli basın açıklaması yapmak o aracı da zaman içinde işlevsiz kılmıştır. İmzacı sayısından daha az katılım sayısı kadar katılımın 5-10 kişiye kadar düştüğü basın açıklamalarına tanık olmaktadır. Kimi zaman yüzlerle ifade edilen basın açıklamalarına başarı gözüyle bakılır hale gelindi.

Öğrenim gençliği içinde popüler olan yumurta atma, ayakkabı fırlatma, saç kesme gibi aktiviteler kimi sol kesimlerin nerdeyse tek eylem biçimi haline geldi. Dünyada sivil toplum kuruluşlarının başvurduğu bu tip eylemler kimi sol kesimlerce çoğu zaman radikal eylem biçimleri olarak kabul görmektedir. Sivil toplumcu yapılar bile sembolik bir anlam yükledikleri bu tür aktiviteleri Başbakan, Bakan gibi üst düzey devlet görevlileriyle sınırlı tutarken ülkemizde çevik kuvvete bile yumurtayla karşı koyacağını (püskürteceğini) düşünen çevrelerin olması trajik-komiktir.

12 Eylül referandumu ardından hükümet çevrelerince faşist darbenin ve darbecilerin yargılanacağı propagandası gündemi uzun süre işgal etti. Faşizmin darbeyi yargılamaktan ziyade aklamaya dönük manevraları karşısında yapıların adeta basireti bağlandı. Niyetten bağımsız

olarak hiç aklımıza gelmeyen kişi ve çevreleri dahi etkisi altına alan bir girdaba dönüştü. Hükümetin devletin tüm olanaklarını seferber etmesi yanında burjuva meydanın da desteğiyle bir çadır tiyatrosu kuruldu. Adeta akıl tutulmasının yaşandığı bu dönemde Marksizm'in ABC'si diye bilinen tanımlar dahi unutuldu; devlet, faşizm, emperyalizm gibi temel kavramlar bir kenara atıldı. Sanıksız mahkeme itibara bindi. Bu hengâme içinde kimi devrim şehitlerinin yakınlarını bile mahkeme salonlarına taşıma gayreti bize idamlardan, kurşunlardan ve işkencelerden daha ağırdı. Günü kurtarmak adına mahkeme önüne adeta çadır kuranlar geleceklerini kaybettiklerinin farkında değildi.

12 Eylül bir tesadüf ya da solun önemli bir kesiminin düştüğü talihsiz bir yol kazası değildir. Bunun böyle olmadığını Ergenekon duruşmaları için Silivri yollarına düşen kimi sol yapılar daha önce göstermişti. **Umudu sürekli faşizmin mahkeme kapılarında tüketenler gün gelir kendisi tükenir.** Madımak, Hrant Dink, 1 Mayıs 1977 vb. daha nice olayda tanık olduğumuz bu popülist tutum yaşananların tesadüf olmadığının birer kanıtıdır. William Shakespeare'in dediği gibi: *"Her parlayan şey altın değildir."*

Slogan, ele alınan sorunun nasıl çözüleceğini kitlelere en basit, en anlaşılır yoldan anlatılmasıdır. Sovyetler Birliği'nin faşizme karşı savaşta *'Her şey zafer için!'* sloganı kitleleri seferber etmeye yetmişti. İspanya İç Savaşı'nda *'Faşizme geçit yok!'* sloganı da son derece yalın ve etkiliydi. Türkiye'de Hrant Dink cinayeti ardından çok da doğru seçilmemiş *'Hepimiz Ermeniyiz!'* sloganının kimi sol yapılarca türevlerinin geliştirilmesi uzun sürmedi. 8 Martlarda *'Hepimiz Kadımız!'*, Newroz'da *'Hepimiz Kürdüz!'*, 2 Temmuz'da *'Hepimiz Aleviyiz!'* vb. Hızını alamayan kimi sol çevreler ise işi daha ileri götürdü. İzmir'de eşcinsellere yönelik saldırıları protesto etmek için bir araya gelen kimi sol yapılar *'Hepimiz eşcin-*

seliz!' sloganını keşfetti! Taksim'de hayvan haklarını savunmak için bir araya gelenlerin *'Hepimiz Pitbulluz!'* sloganı atarak yürümleri gelinen noktanın vahametini bir kez daha göstermiş oluyordu.

DEVRİMCİLİK İHTİYACA GÖRE ARAÇ GELİŞTİREBİLME BECERİSİDİR

Devrimcilik hayatı durağan olarak görenlerin değil; yaşam içindeki çelişmeleri ve gelişmeleri doğru analiz edip ihtiyaca göre araç geliştirebilenlerin işidir. Marksizm doğmalar bütünü değil, bir eylem kılavuzudur. Gıdasını Marksizm'den alanların üretim kısırlığı yaşaması bir şeylerin yanlış yapıldığını gösterir. **Devrimcilerin en büyük silahı söz ve eylem birliğidir.** Kitleler ancak bu yolla örgütlenir. İddialı, cüretli olmak önemlidir, ancak kitlelerden kopuk hiçbir sözün ve pratiğin sonuç alma şansı yoktur.

Popüler eylem biçimlerini ya da sloganları seçerek halka ulaşacağını, örgütlenebileceğini düşünen yapıların iyi niyet taşıdıklarını, belki de çaresizlikten bu tür yollara başvurduklarını düşünüyoruz. Ancak bilinmelidir ki, geleceği ana kurban edenlerin başarılı olma şansı yoktur. Türkiye'de doğru veya yanlış her pratik faaliyetin bir miktar taraftar toplaması mümkündür. Ancak önüne devrim gibi son derece zor ve kapsamlı bir hedefi koyanların işin kolayına kaçma şansı yoktur. Devrimci yaşam bir tohumdur. Hızlı büyümesi için tohumun genetiğini değiştirmeye çalışmak son derece yanlıştır. Belki ortaya bir çiçek çıkacaktır ancak bu çiçeğin sağlıklı ve dayanıksız olması tüm çabanın boşa gitmesine yol açacaktır. Tohumun çiçek açması için gerekli ortam yoksa bugün devrimcilere düşen görev onu korumak, sağlıklı kalmasını sağlamak olmalıdır. Hastalıklı bir çiçek büyümektense sağlıklı bir tohumu korumak önemlidir. Toprak arındığında, güneş açtığında, su köküne yürüdüğünde sağlıklı tohum eşsiz güzellikte tomurcuklar açacaktır.

1 MAYIS KATLIAMI VE 'ŞİDDET' TARTIŞMALARI

1 Mayıs 1977 Katliamı'nın devrimcilerle ilişkilendirilmesi tartışması, suya atılan bir taş gibi, yeni ve farklı halkalar halinde büyüyor.

Aslında mesele, tek başına ne 1 Mayıs Katliamı ne de şiddetin tarihsel arka planıdır. Bugün gelinen aşamada, sistemin sola dönük yıpratıcı saldırıları ile solda liberalleşme eğilimleri, yer yer kesişir hale gelmiş durumda. Diğer bir ifadeyle konunun seçimi, zamanlaması ve tartışmanın yürütülüş biçimi, ister istemez niyeti de kuşkulu hale getiriyor. Yoksa devrimciler, ne yöntemlerinin ne de şu veya bu pratiklerinin sorgulanmasına kapalı değildir. Bunu da, dün solda durup, bugün sisteme 'taraf' olanlar, bilmiyor olamaz.

Bugün artık, devrimciler müdahil olsa da olmasa da bu türden gündemler oluşturmak, yaşamın hemen her kesitini yönlendirmeyi önüne amaç olarak koymuş iktidar sahipleri için zor değildir. Buna uygun ortam da, kişi ve yapılar da vardır. Üstelik mesele, ne 1 Mayıs Katliamı ile ne de darbeler, kayıplar, vb. ile sınırlıdır. Sistem, tepeden tırnağa, emperyalist sermayenin geniş coğrafyalara ve on yıllara uzanan hesapları dahilinde yeniden biçimlendirilirken, sadece 'asker-sivil', 'vesayet-vesayetsizlik' gibi ikilemler değil, toplumun demokratikleşmeyle beraber anılan beklentileri dahil, hemen her sorun, gündem yapıcılarının elinde bir araca dönüşmekte ve halk adına birikmiş ne varsa tüketmeyi amaçlayan bu yeniden yapılandırma sürecinde toplumun, %50'yi de aşan oranda destek vermesi için her yola başvurulmaktadır. Bununla, günümüz egemenleri, kimilerinin sandığı gibi bir hesaplaşmayı değil, halkın beklentilerini yeni sistemin betonunda harç yapmayı amaçlıyor.

Böyle bir sürecin, solun önemli bir kesiminde, temel nitelikteki fikri dayanakların disiplinsiz (ve hatta sorumsuz) bir şekilde tartışmaya açıldığı süreçle paralel yürümesi, soruna tutarlı bir noktadan dahil olup çözüm geliştirme amacı taşıyanların işini daha da zorlaştırıyor.

DEĞERLER, SORUMLULUĞU DA ORTAKLAŞTIRIR

Elbette tartışmak kimsenin tekelinde değil. Ne var ki, ortak değerler, ortak sorumluluklara dair adı konmamış da olsa, bir çerçeve çizer. Örneğin aynı olguyu çok daha farklı ve güçlü anlatmak, temellendirmek varken, inanılmaz basitlikte mantıklar yürütüp karşıtlarının elini güçlendirmek, sorumluca bir davranış olmasa gerek. '1 Mayıs'ta silah kullanıldı-kullanılmadı' tartışması da ne yazık ki, büyük oranda bu çerçevede yürüyor. Aynı konu, çok güçlü argüman-

larla tartışılabilecekken ve mesele devletin yüzünü teşhir etmekse, (açılan potaya girmeden) kırk çeşit yol ve kanıt varken, Taraf'a yazan Aytekin Yılmaz, bakın ne diyor:

"(...) Örgütler arası şiddet 13 Eylül 1980 günü sona erdi. Solun tarihinin cevap bekleyen en kıymetli sorusu şudur: birbirine yıllardır silah sıkanların kavgası bir günde nasıl son buldu?"

Esasen bu bir son değil. 13 Eylül 1980'de son bulan örgütler arası şiddet, 1990'larda örgüt içi şiddet ve infazlara dönüştü, sadece biçim değiştirdi.

(...)1990-2000 yıllarında sadece hapisanelerde onlarca örgüt infazı olurken, 19 Aralık 2000 F tipi operasyonlarıyla birlikte son bulmuştur bu infazlar. Şimdi cevap bekleyen ikinci soru geliyor, tıpkı örgütler arası sol şiddet, 13 Eylül 1980'de durduğu gibi, sol içi şiddet bu kez 19 Aralık 2000'de son buluyor. Her iki durumda da devlet müdahalesi söz konusu. Böylesi bir durumda insanın aklında başka bir soru işareti daha oluşuyor. Yoksa örgüt içi infazları başlatan da devlet miydi?" (Taraf, 21 Mayıs 2012)

Gerçekte bu tartışmalar, içerdiği kimi mantık yürütmelere ve iddialara yanıt vermekten öte bir duruş ve değerlendirmeyi gerektiriyor. Konunun tepeden tırnağa sorunlu bir mantık ve hatta niyet üzerine oturtulması bir yana, iddia edildiği gibi, bahsi geçen "filler" in son bulmasının veya sınırlı hale gelmesinin nedeni 12 Eylül Darbesi veya "Hayata Dönüş" operasyonu değildir. Yani olgu da tarihçe de doğru aktarılmamakta ve devlet eleştirilir gibi yapılırken bile, gerçekte devlete değil sola/devrimcilere vurulmaktadır.

Yazarın "örgütler arası şiddet" ve "örgüt infazı" diye nitelendiği konuları ayrıntılı biçimde ele almak, bu türden yazıların kapsamını aşar. Ne var ki, yazar da zaten tartışmıyor, dokunup geçiyor; atıfta bulunuyor, hatta laf atıyor veya 19 Aralık operasyonu gibi eşi benzeri görülmemiş bir vahşetten, örgüt içi şiddeti önlemiş olmak gibi bir sonuç damıtıyor.

Meraklısı olanlar ve gerçekten bu türden süreçleri araştırmak isteyenler için bu ülkede başvurulabilecek pek çok kaynak vardır. O tarihlerde, sözü edilen filler de muhataplarınca ayrıntılı biçimde değerlendirilmiştir. Doğru veya yanlış bulunur; ama, eleştirilecekse, o doğrudan/somut kaynaklar ölçü alınmalıdır. Devrimcileri bir kalem darbesiyle "1977 1 Mayıs'ın katilleri veya müsebbipleri" ilan etmek veya örgütleri devletin elinde piyonmuş gibi göstermek; "Sivas'ta aleviler/aydınlar kendi kendini yaktı" veya

“1978 Aralık’ında Maraş’ta katliamı devlet destekli faşistler yapmadı” demekten çok farklı değildir; iktidarın, ezilenler lehine, egemenler aleyhine ne varsa silip yeniden yazma eylemini (bilerek veya bilmeyerek) destek vermektir.

“Şiddet”e de, devlete de, modernizm veya sınıflar olgusuna da devrimciler elbette değinecek, tartışacak, yeni süreçte uygun yeni açılımlar da geliştirecektir. Ancak, bunun akla gelen ilk gereği konuyu uygun zeminde, biçim ve derinliklerde ele almaktır. Örneğin şiddetin tarihsel olarak ezilenlere değil ezenlere dayandığı; yani ezilenlerin başvurduğu “meşru şiddet”in müsebbibinin ezenler olduğu, sorundan bir nebze haberli herkesçe biliniyordur. Kaldı ki bu türden tartışmalar da yeni değildir. Örneğin Paris Komünü’nde, kimileri, sınıflı toplumlar tarihinin en vahşi katliamının yaşandığını söyler (ki gerçekte doğru olan budur) kimileri de bu vahşeti, “Petrolcü Kadınlar” dahil, Paris halkının geliştirdiği savunma araçlı pratiklerle gerekçeler. Bu türden meşru savunma nitelikli pratiklerden, devrime ve devamındaki kamulaştırmaya kadar her fiil ve süreç, belirli bir mantıksal örgü içinde ve gerektirdiği birikim/derinlikte ele alınmalıdır. Geçenlerde Birgün yazarı Ali Şimşek de bu konuya değinmiş, kâr için her türlü zorbalığa başvuran büyük sermaye sahiplerine, devrim sonrasında, ‘fabrikanızı kamulaştıracamız, anahtarları verin’ mi denecektir?” diye sormuştur. Diğer bir ifadeyle, sınıflar mücadelesinin gereklerini, ‘kibarlık ve rica’ya dek daraltmak ve tartışma içinde ezenin rolünü ve şiddetini yok saymak, kimin yararınadır?

Gerçekte devrimcilerin ‘şiddet meraklısı’ olmadığını Aytekin Yılmaz da, benzer tartışmalar başlatan bir başkası da biliyor. Bu nedenle, tek tek niyetleri tartışmak, cevap yetiştirmek ve sonuçta devrimcilerin giderek içine sokulmak istediği bu havuza girmek yerine, tartışmaları da, alternatif arayışlarını da özgürlük menzilli ufuklara yakışan zeminlerde ve içeriklerde yürütmek daha doğru olacaktır.

GERÇEKTEN ÇÖZÜM ARANACAKSA...

Evet algıda da, kavrayışta ve çözüm arayışlarında da sorun vardır. Yaşamın/mücadelenin çeşitli yerlerinden alınan kesitlerde bu sıkıntı net olarak gözlenmektedir; değerlerin tanımını ile yaşamdaki karşılığı arasında hafife alınmayacak bir açığı söz konusudur. Eğer gerçekten çözüm aranacaksa, öncelikle var olan durum bütünlük içinde okunabilmeli ve “fotoğrafı” da olsa, doğru çekilmelidir. Ancak unutmamak gerekiyor ki, fotoğrafa gerçeğin sadece bir karesi/bölümü girer; yani doğru fotoğraf çekmek gereklidir, ama yeterli değildir.

Konuların bulanık bir zeminde, yöntemsiz biçimde tartışılması da bir tesadüf değildir. Kurdun puslu havayı sevmesi gibi kimileri de bulanık suları sever. Bu nedenle, doğrulardan/gerçeklikten yana olanlar, tartışmanın zeminine dikkat ederek hareket etmelidir. Kimileri, Malcolm X’in dediği gibi; “söyleyecek sözü olmadığı için küfreden”. Kimileri de sınıfsal (veya öznel nedenlere dayanan) kinini/öfkesini kusmak için...

Devrimciler, söylenen her söze, yapılan her sataşmaya yanıt yetiştirmek zorunda değildir. Ancak, eğer gerçekten alternatif yaratmak ve yaşanmakta olan bu dönemsel si-

kışmayı aşmak istiyorsa, kendi içinde veya dışında, hiçbir koşulda, temelsiz iddia ve duruşları tercih etmemeli; savunurken de eleştirirken de güçlü-tutarlı argümanlara dayanmalıdır. Bu, devrimciliğin kimlik gereklerinin, hayatın her alanına taşınması ve yeniden üretilmesi ile yakından ilintilidir.

Bir dönem, sorgu süreçlerinden, Saygon’vari zindanlardan değerlerini ve morallerini ezdirmeden çıkabilen devrimcilerin, bugün de bu şans ve potansiyeli vardır. Ancak, F Tipi hücrelerde de, dışarıdaki F Tipi yaşamda da özneliği kırmak için, çözümü ‘post’ söylemli arayışlarla değil, marksizmin pratikte de sınanmış, dünden bugüne uzanan devamlılığında aramalıdır. Moral kaynaklarda, günü doğru yorumlama ufku da bu yöntemde içkindir. Aksi takdirde ‘ben’, ‘biz’in; görüngüler gerçek nedenin ve anı kurtarma kolaylığı, yöntemin yerine geçer.

SONUÇ YERİNE VEYA POSTMODERN

KAMUFLAJLAR İÇİNDE DÖNME EGZERSİZLERİ

Öyle bir süreçten geçiyoruz ki,

Oscar Wilde’in dediği gibi

“Yerinde sayanlar

yürüyenlerden daha çok gürültü çıkarıyorlar.”

Hayatın örsü ve çekici arasında,

Suyunu alarak çelikleşen,

bilgi ve tecrübeyle bilinen akılların,

yürek ve bedenlerin yerini,

serada yetiştirilmiş veya

hormonla şişirilmiş ilişkiler alıyor.

Ne yazık ki kapitalizmden ibaret değil bu başkalaşma.

Solun bilgi kaynaklarına da,

dağarcığına ve yaşam alanlarına da sirayet etmiş durumda.

Kimi söylemini değiştirmeden yerini,

kimi de yerini değiştirmeden söylemini terk ediyor.

Ve giderek ortalığı bir red iklimi,

kendi kendini tasfiye eğilimi kaplıyor.

Artık marifet,

marksizmi kavramakta ve yeni güne taşımakta değil;

“red”in yeni versiyonlarını üretmekte araniyor.

Öyle ki iş, bir çeşit oto-asimilasyona,

yani kendini karşıtlarına benzetme ve

farkları egeleme yarışına dönmüş durumda.

Boşuna değil bunca ilgi gösterilmesi,

imparatorluk yazarları Negri ve Hardt’a.

Adamlar, marksizmin temel tezlerini ters-yüz ediyor,

sonra da kapitalizmden komünizm üretiyor.

Bu bulamaç nedense,

hala solda duruyor görünen birilerini heyecanlandırıyor.

Marks’ın reddi, Marks’tan daha çok ilgi görüyor.

Ve bütün bunlar,

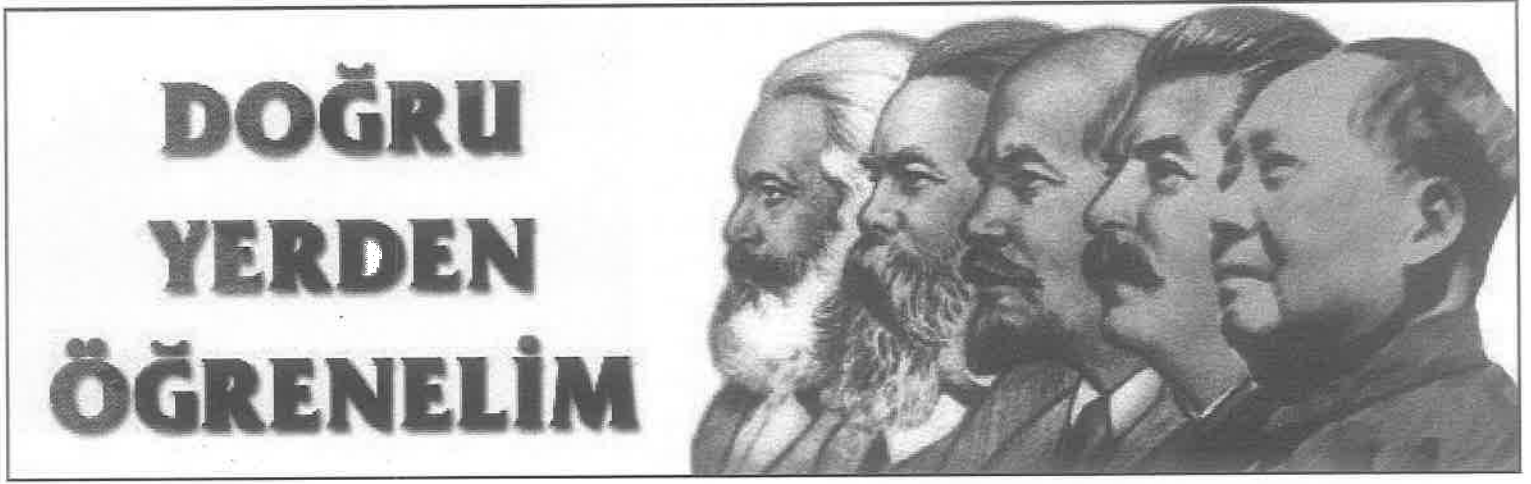
kapitalizmin en ağır komasını yaşadığı

bir tarihsel anda gerçekleşiyor.

Ne demeli?

Demek ki doğrudan dönemeyenlere,

postmodern kamuflajlar gerekli...

İSPANYA İÇ SAVAŞI - 1

Devrimler tarihini başarılar ya da başarısızlıklar üzerinden açıklamaya çalışmak yanıltıcıdır. **Kimi devrimler vardır kolay gerçekleşmesine rağmen fazla yaşayamaz; kimi devrimler ise, zor gerçekleşmesine ve hatta yenilgiyle sonuçlanmasına rağmen geride bıraktığı miras, deneyim sebebiyle zaman aşımına uğramaz.** Paris Komünü yalnızca 72 gün sürmesine rağmen hala taptaze. Vietnam devrimi onlarca yıllık uzun bir süreçte yayılmasına ve çok büyük kayıplara yol açmasına rağmen, tarihin akışını değiştirme özelliğine sahiptir. Vietnam'da yenilen Fransız emperyalizmi, sonra ki yıllarda adeta tüm sömürgelerini kaybetti. Amerikan emperyalizmi ise aldığı yenilgi sonrası, uzun süre kendine gelemediği gibi günümüzde karşılaştığı en ufak bir direnç karşısında bile, Vietnam sendromu devreye girmektedir.

İspanyol Devrimi'ni incelerken, sonuçtan yola çıkarak yapılan değerlendirmeler yüzeysel ve sığ kalacaktır. 1929 bunalımı sonrası kapitalizmin içine düştüğü kriz, on milyonlarca insanın sokağa atılmasına yol açtı. Emperyalist ülkelerde açlığın, yoksulluğun salgın hastalık gibi her yanı kavurduğu bir ortamda, işçi sınıfı ve ezilen halkların

kapitalizm hastalığından kurtuluş projesi olarak sosyalizm yükselişe geçti. SSCB'ne dünyanın her yanından gelen heyetler, insana verilen değer karşısında şaşkına döndü. Eğitimden sağlığa; tarımdan sanayiye kadar yaşamın her alanında, Sovyetler Birliği'nin hayata geçirdiği dev projeleri yerinde görme, bilgi alma şansı yakalayan heyetler, döndüklerinde sosyalizmin propagandasını yapar duruma geldiler. Sovyetler Birliği'nde yaşananlar hakkında hazırlanan kitap, broşür, film vb. propaganda malzemeleri pek çok ülkede köylere kadar ulaştırılarak halkın bilgilenmesi sağlandı. Kapitalist ülkelerde yaşayan halkın SSCB hakkında duydukları ve okudukları karşısında etkilenmemeleri mümkün değildi. Kapitalist sistemin çökmesi ve sosyalizmin bir alternatif olarak işçi sınıfı ve ezilen halkların umudu haline gelmesi, emperyalistleri çeşitli önlemler almaya itti. İşte bu koşullarda krizin yükünün baskı, şiddet ve zor yoluyla işçi ve emekçilerin sırtına yüklenebilmesi için faşizmin ve militarist yöntemlerin dünya çapında yükselmesi sağlanırken; Sovyetler Birliği'nin yok edilmesi için de faşizme ihtiyaç duyuluyordu.

Dünya devrimler tarihine ait

bilgi, belge ve materyallere ulaşmak yıllar geçtikçe zorlaşmaktadır. Ulaşılabilen kaynakların büyük bir çoğunluğu ise burjuva, anarşist ve troçkist yazarlara aittir. Dünyanın her yanından yazar, sanatçı ve komünistlerin savaşmak için gittiği İspanya İç Savaşı'na ait bu kadar az şey bilinmesi ve belgelere zor ulaşılması bir başka handikaptır. Bu yazımızda ele aldığımız İspanya İç Savaşı, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı öncesi dünyanın içinde olduğu kaotik bir ortamda farklı etnik, dinsel ve sınıfsal özelliklere sahip bir ülkenin karmaşık ilişkilerini inceleme zorunluluğunu doğurmaktadır.

İspanya'da köklü bir tarihsel geçmişe sahip olan krallık rejimi ve aristokrasi güçlü bir feodaliteyi temsil ediyordu. Kiliseler ise tıpkı Ortaçağ'daki gibi son derece güçlü bir ekonomiye ve siyasal etkiye sahipti. Kapitalizm öncesi sınıf ve tabakaların yanı sıra burjuvazi ve işçi sınıfının hızla büyüyen mücadeleye atılması, sınıf savaşının ibresini daha da yükseltiyordu. Feodalizm ile kapitalizm arasında kalan küçük burjuva tabakaların hızla radikalleşmesi, Marksizm'in geçmişte mahkum ettiği Anarşizm, Troçkizm gibi anlayışların güç kazanmasına yol açıyordu.

Bu kadar yoğun iç çelişkilerin ve uzlaşmazlıkların yanı sıra, uluslararası güçlerin ve çelişmelerin de doğrudan müdahil olduğu İspanya'da, İç Savaşı incelemek karşımıza çeşitli zorluklar çıkarmaktadır. Tüm bu zorluklara rağmen sabırla ve büyük bir dikkatle yazıyı ele almak konunun anlaşılmasında faydalı olacağı gibi bugün karşılaştığımız olguların incelenmesinde de doğrudan katkı sağlayacaktır.

FAŞİZMİN YÜKSELİŞİ

1929 krizi dünyanın her yanında emperyalizmin özel gayretlerle büyüttüğü faşizmin ayak seslerinin duyulmasına yol açtı. Faşizmin yükselişinin emperyalistlerce desteklenmesi, yalnızca Sovyetler Birliği'ni yok etmek için değil; sosyalizmin dünya çapında gelişimini engellemek amacı da taşıyordu.

1. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında ve sonrasında devrimci bir kabarış vardı. Faşizmin dünya çapında yükselişe geçmesi tesadüfen gelişen ya da yerel bir olay değildir. İspanya İç Savaşı'nın nedenlerini ve sonuçlarını daha iyi anlayabilmek için o tarihsel konjonktürdeki dünyanın siyasal atmosferini bilmek gerekir. **Bugünün ölçek ve değerleriyle tarihe bakmak pek çok yanlışlığa yol açar. 1930'ların dünyasının siyasi, ekonomik, sosyal gerçekleri göz ardı edildiğinde tarih bilimi açısından idealizme düşülür. Tarih bilimini salt kronolojik (şematik) olarak incelemek doğruları değil ancak elde edilmek isteneni verir.**

1930'larda sanki bir merkezden

düğüme basılmışçasına faşizm tüm dünyayı sarmıştı. Amerikada faşizm, devlet tarafından destekleniyor, itibar görüyordu. Ku Klux Klan ve Amerikan Nazi Partisi gibi oluşumlar siyahlar, yahudiler, göçmenler vb. üzerinde terör estiriyordu. Fransada burjuvazi neredeyse savaşmadan ülkeyi faşizme teslim etti. İngiltere ise ancak savaş başladığında faşist oluşumlara tavır alabilirdi. İspanya'da yaşananları doğru kavrayabilmemize yardımcı olacak bütünlüklü bir tablo elde edebilmek için faşizmin dünya çapında yükselişinin kısa bir tarihsel kronolojisini hatırlamakta fayda var:

-1919 yılında Almanyada Rosa

Lüksemburg ve Karl Liebknecht'in katledilmesiyle sekteye uğrayan devrim 1923 yılında Hamburg bari katlarında tekrar ortaya çıkıyordu.

-1919 yılında Macaristan'da Bela Kun önderliğinde gerçekleşen sosyalist devrim çeşitli hatalar sonucu yenilgiye uğruyor ve 1920 yılında General Miklos Horthy faşist diktatörlük kuruyordu.

-1922 yılında Polonya'da Josef Pilsudski önderliğinde kurulan diktatörlük Sovyetler Birliği'ne ve komünizme düşmanlığıyla ün salmıştı. Ekim Devrimi sonrası yaşanan iç savaş sürecinde Polonya orduları Sovyet Devrimi'ni yıkmak için emperyalistler tarafından kullanıldı.

-İtalya'da savaş sonrası ortaya çıkan İşçi Konseyleri ülkenin her yanında yaygınlaşmış ve devrimin taşları örülürken 1922 yılında sermaye çevrelerinin yardımıyla Mussolini darbe yaparak faşizmi kurdu.

-Bulgaristan'da 1923 yılında Dimitrov'un yönettiği ayaklanma başarısız olunca Tsankov liderliğinde darbe yapılarak faşizm ilan edildi.

-1923 yılında İspanya'da General Primo de Rivera darbe yaparak askeri diktatörlüğünü ilan etti.

-1927 yılında Avusturya'da işçi sınıfının ayaklanmasının başarısız olması ardından ülke hızla faşizme kaydı. 1933 yılında parlamento kapatıldı ve komünist parti yasaklandı. 1934 yılında faşizme karşı işçi sınıfının gerçekleştirdiği Şubat ayaklanması da başarısız olunca Avusturya'da faşizm kuruldu.

-1928 yılında Arnavutluk'ta Ahmet Zogu krallığını ilan ederek faşist bir rejim kurdu.

-Romanya'da Kral II. Carol 1930 yılında faşizm ilan etti.

-Japon faşizmi uzun yıllar sürdürdüğü sömürge siyasetine 1931 yılında Çin'in Mançurya bölgesini işgal ederek hız verdi. Bu olayın hemen ardından Çin'in işgaline başlandı.

-Portekiz'de 1932 yılında Salazar 36 yıl boyunca sürecek olan faşist diktatörlüğünü ilan etti. Salazar'ın sloganı "Tanrı-Vatan-Aile-Çalışma-Otorite" idi.

-1933 yılında Naziler seçimleri kazandı. 1934 yılında Hitler Şansölye (Cumhurbaşkanı) ilan edildi. Almanyada faşizm kuruldu.

-1936 yılında Yunanistan'da General Metaxas faşizmi ilan etti.

-1936 yılında Yugoslavya'da Dragas Cvetovic tarafından faşizm ilan edildi.

Avrupa'nın büyük bir kısmında faşist rejimlerin kurulmuş olması yükselen halk muhalefetine ezmek amacı taşıyordu. Komünist Enternasyonel'in dünya çapında yürüttüğü faaliyetler pek çok ülkede devrimci mücadelenin görülmemiş ölçüde yükselmesine yol açtı. Kriz sonrası Latin Amerika'da Küba, El-Salvador, Şili, Brezilya gibi ülkelerde birçok devrimci kalkışma yaşanırken; Avrupada Fransa ve İspanya'da Halk Cephesi hükümetleri işbaşına gelebiliyordu. Asya'da Çin, Vietnam gibi ülkelerde halklar bağımsızlıkları için savaşı yükseltiyordu. **Sosyalizmin gücünü sırf Sovyetler Birliği'nden ibaret görmek kadar faşizmin gücünü de yalnızca faşist rejimlerden ibaret görmekte yanlıştır. Faşizm, emperyalist-kapitalist sistemin bir çocuğudur ve emperyalizm tarafından özel gayretlerle desteklenmiş, büyütülmüştür.**

İSPANYA'YI TANIMAK

İspanya çok çeşitli milliyetlerden oluşmuş bir mozaiktir. İspanya'da şu an bile Bask, Katalonya, Endülüs, Galiçya vb. birbirinden farklı dillere ve kültürlere sahip 17 özerk bölge var. İspanya, coğrafi

keşifler sonrası sömürgeciliği başlatan ülkelerden biridir. İspanyol denizciler girdikleri her yerde yağma, talan, katliam yapmıştır. İspanya, 1588 yılında İngiliz donanması tarafından yenilgiye uğradıktan sonra pek çok sömürgesini kaybetti. 1898 yılında ABD ile yaptığı savaşı da kaybeden İspanya, Küba, Filipinler, Porto Riko gibi elinde kalan hemen tüm sömürgeleri kaybederek siyasi ve ekonomik bunalıma sürüklendi. 1909 yılında Fas'ın bir bölümünü işgal etti ancak 1921 yılında İspanyol ordusunun yenilgisi İspanya'da siyasal krizin doğmasına yol açtı. 1923 yılında ise General Primo de Rivera darbe yaptı. 1929 krizi sonrası gözden düşerek iktidardan uzaklaştırıldı.

1931 yılına gelindiğinde krizin yükü altında ezilen işçi sınıfı ve yoksul halk ayaklandı ve cumhuriyet ilan edildi. Kral XIII. Alfonso sürgüne gönderildi. Monarşi taraftarları bir yıl sonra General Sanjurjo önderliğinde cumhuriyete karşı başarısız bir ayaklanma düzenledi.

Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte cumhuriyetçi koalisyon partileri çeşitli adımlar attı. Bunlardan birisi eğitim reformuydu. Eğitim tamamen laikleştirilirken dini eğitim veren okullar kaldırıldı. Geniş bir eğitim seferberliği başlatıldı. Ancak 1933 seçimlerini milliyetçi partilerin kazanması ardından sağcı partiler eğitim alanındaki kazanımları tamamen

ortadan kaldırdı. Ayrıca 1932 yılında Katalonya'ya özerklik statüsü verildi. Cumhuriyetçi partilerin bir başka adımı ise askeri alanda yaptığı düzenlemeydi. 1931 yılında 866'sı general olmak üzere 21 bin subay ve 130 bin er vardı. Cumhuriyet 8 bin subayın dışındaki tüm rütbelileri emekli etti ancak bu önlem bile orduda istenen başarıyı sağlamaya yetmedi. Cumhuriyetçi partiler subayların büyük bir kısmını tasfiye etmekle beraber yerine bir şey koyamadılar. Eski sistem büyük oranda korundu. Tekellerin ve büyük toprak sahiplerinin hizmetinde olan ordu iç savaş sırasında aşağı yukarı tam kadro karşı devrimin safına geçti. İç Savaş başladığında toplam 10 bin civarındaki subaydan

sadece 200'ü cumhuriyete bağlı kalmış, tamamına yakını ise askerleri de yanlarına alarak karşı devrimin saflarına katılmıştı.

1933 seçimlerini kazanan Milliyetçi Cephe gerici subayları tekrar en kilit noktalara getirmiş; Genelkurmay Başkanlığı'na ise Franko'yu atamıştı. 1936 seçimlerini kazanan Halk Cephesi ise bu generaller ve subayların yerlerini değiştirmekle işe başladı. General Franko Kanarya adalarına; General Goded Barsolena'ya; General Mola Navarre'ye; General Yagüe ise Tercio'ya atanmıştı. Generallerin faaliyetlerine yeterince önlem alamayan Halk Cephesi karşı devrimci komployu engelleyemediği

gibi daha da hızlanmasını izlemekle yetindi.

İspanya sağı iç savaşa 1936 seçimlerinden çok önce yani cumhuriyetin ilanından (1931) itibaren hazırlanıyordu. 31 Mart 1934 tarihinde Mussolini ile monarşistlerin yaptıkları gizli toplantı ve imzaladıkları anlaşma ortaya çıkarıldı. Mussolini, anlaşma karşılığında başlangıç olarak 20 bin tüfek, 20 bin el bombası, 200 mitralyöz ve 1,5 milyon peseta para vermeyi taahhüt ediyordu. Alman ve İtalyan faşistlerinin İspanyol gericilerine yardım etmesinin sebeplerinden biri Cumhuriyet'i yıkmak iken bir diğer sebep de demir, bakır, civa gibi değerli madenlerin işletim hakkına kavuşmaktı. Ayrıca Fransa'nın Akdeniz ve Prine dağları üzerinden yani güneyden kuşatılması da bir başka amaçtı. Faşistler bu yolla Fransızların Afrika'daki sömürgeleleriyle irtibatını kesmeyi amaçlıyorlardı.

Burjuvazi ve monarşistlerin Cumhuriyet'i yıkmak için attıkları adımlardan biri de terördü. Karşı devrimciler faşizmin Almanya'daki başarısının yarattığı atmosferle harekete geçip José Antonio Primo de Rivera ve Onesimo Redondo önderliğinde Falanj (faşist) partisini kurdu. Falanjın kurulma amacı iktidarı ele geçirmek değil; terör yoluyla ülkenin iç savaşa sürük-

lenmesini sağlamaktı. Falanjistler ülkenin her yanında harekete geçerek çeşitli suikastlar ve katliamlar gerçekleştirdi. 1933 yılı sonunda yapılan seçimlerde reform yapmakta yetersiz kalan Cumhuriyetçiler başarısızlığa uğradı ve aşırı sağ koalisyonun (CEDA)'nın başarısı ve Radikal Cumhuriyetçi Parti ile birlikte koalisyon hükümeti kurması üzerine politik durum daha da gerginleşti. Yeni hükümet Mussolini ile gizli bir anlaşma yaptı. Monarşi yanlıları İtalya'ya askeri eğitim almak için gönderildi. Hükümetin işçi düşmanı uygulamaları başlangıçta çeşitli eylem ve grevlere yol açmış; bir süre sonra ise işçi eylemleri ayaklanmaya dönüşerek ülkenin çeşitli yerlerinde komünler kurulmuştur. Bunun üzerine sağcı hükümet Fas'ta bulunan lejyoner ordusunu ayaklanmaları bastırması için İspanya'ya getirmişti. General Franko Asturias madencilerinin ayaklanmasını binlerce kişiyi öldürüp on binlercesini de tutuklayarak bastırmıştı.

İSPANYA'DA KAPİTALİZMİN GELİŞİMİ

Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında İspanya savaşa katılmadığı gibi savaşan tarafların ihtiyaç duyduğu ürünleri ihraç ederek sermaye birikimini görülmemiş düzeyde artır-

dı. İhracat ekonomisi kısa sürede kapitalizmin gelişmesine yol açtı. Kapitalizmin gelişmesi burjuvazinin yanı sıra işçi sınıfının da siyasal olarak gelişmesine yol açıyordu. İhracat ekonomisi sanayinin daha çok liman kentlerinde kurulmasına yol açtı. Atlas Okyanusu yoluyla İngiltere, Almanya ve ABD'ye açılan kapı olan Bask bölgesi ile Akdeniz üzerinden Fransa ve İtalya'ya açılan kapı olan Katalonya bu dönemde çok yoğun sanayi bölgeleri oldular. Savaş sonunda ortaya çıkan büyük şirketlerin %80'i Katalonya'da kurulmuşken; yaklaşık %15'i ise Bask bölgesinde bulunuyordu.

İspanya'da kapitalizm, içsel dinamiklerden ziyade uluslar arası tekellerin kontrolünde gelişti. Hemen her sektör yabancı tekellerin doğrudan kontrolü altındaydı. Kimya sanayi Fransız ve Alman tekellerinin; demiryolları İngiliz ve Fransız tekellerinin elindeydi. Tramvay işletmesi, Belçika tekellerinin; Turizm ve haberleşme Amerikan tekellerinin elindeydi. Madencilik sektöründe de değişen bir şey yoktu: Bakır, demir ve civa gibi madenler yine yabancıların denetimindeydi. Ayrıca tekstil sektörü de yabancı tekellerin denetimindeydi.

İspanya sınıf çelişkilerinin keskinleştiği bir ülkeydi. Toprakların yarısından fazlası nüfusun %1'ini geçmeyen zengin ailelerin elindeydi. Krallık rejimi altında monarşi o kadar baskındı ki köylü kitleleri din tüccarlarının elinde uyuşturulmaya, gericileştirilmeye çalışılıyordu. Eğitimsizlik cehaleti daha da büyütüyordu.

İşçi sınıfı nicel gelişimini nitelik

sıçramasına çevirerek sendikal ve siyasal alanda çeşitli örgütlenmeler kurma yoluna gitti. Bunlardan biri ağırlıklı Katalonya bölgesinde örgütlü olan CNT'dir (Ulusal Emek Konfederasyonu). 1910 yılında Anarko-sendikalist temelinde Barselonada kurulan sendika Anarşizmi benimsiyordu. İlerleyen yıllarda gücünü daha artıran örgüt üye sayısını 1 milyona çıkararak ülkenin en büyük sendikası haline geldi. Anarşist hareketin siyasal örgütlenmesi ise FAİ (İspanya Anarşist Federasyonu) idi. **Anarşistler İspanya'da büyük bir siyasal ağırlığa sahipti.** Troçkistler de İspanya'da güçlenmişti. 1935 yılında Andres Nin ve Juan Andradé'nin liderliğinde POUM (Marksist İşçi Birliği Partisi) kuruldu. Bu parti de Katalonya bölgesinde güçlüydü. POUM'un en öne çıkan yönü ise anti-Stalinizm söylemidir. İç Savaş sırasında bu söylem Stalin ve SSCB düşmanlığına kadar vardırılabilecekti. İspanya'da öne çıkan örgütlenmelerin en eskilerin biri de PSOE'dir (İspanya Sosyalist İşçi Partisi). 1879 yılında kurulan PSOE İkinci Enternasyonal üyesiydi ve Ekim Devrimi sonrası kurulan Komünist Enternasyonal'e girmeyi reddetti. PSOE, sendikal alanda ise 1888 yılında kurulan UGT (Sosyalist Genel İşçi Birliği) üzerinde etkiliydi. UGT'nin 200 binin üzerinde üyesi vardı. PSOE'nin İkinci Enternasyonal'den yana tavır koyması parti içinde bölünmeyi getirdi. 1921 yılında İspanyol komünistleri birleşerek PCE'yi (İspanya Komünist Partisi'ni) kurdu ve Komünist Enternasyonal'e üye oldu. PCE'nin liderliğini Jose Diaz ve Dolares Ibarruri yapıyordu.

İSPANYA'DA SEÇİM SÜRECİ

1933 seçimleriyle iktidara gelen sağcı partilerin gerici uygulamaları Cumhuriyet'in kazanımlarını tehlikeye sokmuştu. Eğitimin laikleştirilmesi sağcı hükümet tarafından baltalanmış tekrar eski düzen tahsis edilmişti. 1934 yılında As-

turya bölgesindeki büyük işçi grevi Franko komutasındaki askerlerce tam bir katliamla bastırılmıştı. 5 binin üzerinde işçi katledilirken 30 bini ise hapisanelere dolduruldu. Sağcı hükümetin hem cumhuriyete hem de işçi, köylü ve küçük burjuva kesimlere saldırısı karşısında sol partiler birbirlerine daha fazla yaklaşarak hemen seçimlerin öncesinde 15 Ocak 1936 tarihinde Halk Cephesi'ni kurdular. Halk Cephesi'nin sağ kanadı Cumhuriyetçi sol, Cumhuriyetçi Birlik, Esquerra Katalonya Partisi ve Federal Cumhuriyetçi Parti'den oluşuyordu. Sol kanat ise 200 bin üye ve köklü bir geleneği olan UGT sendikasını arkasına almış Sosyalist Parti, sağlam bir kadro yapısına sahip Komünist Parti, küçük çaptaki sendikalist partiler ve Marksist Birlik Partisi. Halk Cephesi'nin ve seçim mücadelesinin dışında tutulmasına rağmen, güçlü iki anarşist örgüt yani FAİ (İspanya Federasyonu) ve CNT (Milli Emek Federasyonu) Halk Cephesi'ne geniş ölçüde destek oluyordu. CNT'nin o dönem ki üye sayısı 1 milyona yakındı.

Halk Cephesi'nin programına göre hapisanelerdeki 30 bin sosyalist serbest bırakılacak, iş günü 8 saat ve haftalık yasal çalışma süresi 40 saat olarak kabul edilecek, çalışanlar için asgari bir ücret belirlenecek; tarım vergisi indirilecek, küçük ve orta köylüye kredi açılacak; din ve devlet işleri birbirinden ayrılacak; eğitim tümüyle laikleştirilecekti.

16 Şubat 1936'da yapılan seçimlerin milletvekilliği dağılımına bakıldığında solun tam bir zafer elde ettiği görülür. Cephelerin oy ve milletvekili dağılımı karşılaştırıldığında ise bir tutarsızlık olduğu görülür. Halk Cephesi ile Bask Milliyetçileri'nin toplam 4.352.000 oyu varken 280 milletvekili çıkarabilmiş; sağcı cephe 3.783.000 oy almasına rağmen bunun ancak yarısı kadar milletvekili çıkarabilmiştir. Seçim sonuçlarına bakıldığında

Cepheler	Oy Sayısı (Bin)	Millet Vekili Sayısı
Milliyetçi Cephe	3.783	142
Merkez Partiler	681	31
Halk Cephesi	4.176	271
Bask Milliyetçileri	176	9

İspanya'nın İç Savaş öncesi tam olarak kamplaştığı görülür.

Seçimin gösterdiği bir diğer gerçek Halk Cephesi'nin içindeki karmaşık yapıdır. Halk Cephesi'nin görece sağ kanadı 155 milletvekili çıkarmışken; sol kanadı ise 116 milletvekili çıkarmıştır. Sol partiler içinde Sosyalistler ağırlıktayken Komünist Parti yalnızca 16 milletvekili çıkarabilmiştir. O dönem komünist partisinin üye sayısının yalnızca 30 bin idi.

Halk Cephesi Partileri	Millet Vekili Sayısı
Cumhuriyetçi Birlik	37
Cumhuriyetçi Sol	80
Katalan Solu	38
Toplam	155
Bask Milliyetçileri	9
Sosyalistler	90
Sendikalistler	2
Komünistler	16
Bağımsız Sol	8
Toplam	116
Genel Toplam	280

FAİ ve CNT gibi İspanya'da çok güçlü anarşist parti ve anarko-sendikalistler seçimlere katılmayıp Halk Cephesi'ni desteklemişlerdi. O yüzden sol partilerin milletvekili sayısı gerçeği tam olarak yansıtmamaktadır. Bu ayrıntılar İspanya İç Savaşı'ndaki sınıf mücadelesinin ve siyasi oluşumların ne denli karmaşık olduğunu ve toplumun bütün kesimlerinin politikleşmiş olduğunu göstermektedir. Bir İç Savaş'ın bütün özellikleri o tarihsel kesitte mevcuttu.

ÜRETEBİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

EGEMENLERİN "ULUSAL İSTİHDAM STRATEJİSİ" UCUZ İSTİHDAMIN TA KENDİSİDİR

Kapitalizmin krizi hızla derinleşirken yeni sömürge ülkelerin ihtiyaca göre şekillendirilmesi de o oranda artıyor. Özelleştirmelerden ucuz üretim üssü zemini yaratan istihdam paketlerine, grev yasaklarından tutuklama furçasına kadar birçok yöntem egemenlerin çıkarları çerçevesinde hayata geçiriliyor. Sahneye konulan senaryolar ise manipülatif yöntemlerle zenginleştiriliyor ve algılar egemen yönlendirmeler doğrultusunda şekillendiriliyor.

Bu bağlamda Türkiyeli egemenlerin/AKP iktidarının göz boyayan yeni argümanlarından biri de Ulusal İstihdam Stratejisi oldu. 2010 yılından bu yana aralıklarla kamuoyuyla paylaşılan ve geçtiğimiz günlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 'işsizliği önlemek' amacıyla 2012 ve 2023 yıllarını kapsayacak bir istihdam programı yayınlaması, başta işbirlikçi medya olmak üzere burjuva basının "işsizlik artık hayal" türünden manşetler atmasına neden oldu.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk Çelik ise taslağını hazırladıkları stratejinin işsizliği önleyecek esaslı bir çalışma olduğunu belirterek, bu stratejinin işsizliğin dünyada önemli boyutlara ulaştığı bir süreçte ele alındığını ve bunun bilinciyle böylesi bir çalışmaya yoğun bir tempoyla hazırlandıklarını belirtti. Ancak bu temponun nedeni, metnin kamuoyuna sunulmasıyla birlikte açığa da çıkmış oldu.

Bilindiği gibi meclisten çıkartılan torba yasalarla birlikte, ülkenin emperyalist sömürü anlamında dikensiz bir gül bahçesine dönüştürülmesi karar altına alınmıştı. Çıkarılan yasalarla, istihdamın yeniden biçimlendirildiği bir sürecin adımları atılırken, söz konusu adımların sermaye çevrelerinin ihtiyacını karşılaması hedeflenmişti. Hatta torba yasayla birlikte, salt istihdamın yeniden düzenlenmesi değil, 2B ile orman arazilerinin satışını, afet riskli bölgelerde kentsel dönüşümü, yabancılara toprak satışını, bor madenlerinin özelleştirilerek satıl-

masını sessizce geçiren bir süreç izlenmişti. Bu sürecin ise ülkeye 400 milyar dolarlık bir gelir getireceği argümanlarıyla, ülke ekonomisinin refah seviyesini artıracacağı vurgusu yapılmıştı.

Ülkemizin kamusal yapısının özellikle 90'lı yıllardan itibaren değiştirildiği biliniyor. Özelleştirmeler ve Yap-İşlet programlarıyla birlikte ülkenin hemen her alanı özel sermayenin himayesi ve kontrolüne girmiş durumda. Bilindiği üzere 80 sonrası izlenen politikalarla devletin ekonomideki rolü giderek azaltılmış ve özellikle istihdam yaratacak alanlardan devletin çekilmesi sağlanmıştı.

Son yıllarda yaşanan gelişmelerle birlikte sermaye yapısındaki büyük değişimlerin de küresel sermaye lehine değiştirilmesi yıllardır uygulanan politikaların devamı niteliğindedir. Ve bu durum küresel çapta yaşanan krizin derinleşmesiyle birlikte egemenler tarafından acil önlemlerin alınmasını zorunlu hale getirmektedir.

EGEMENLERİN 'KATI' İSTİHDAMI 'YUMUŞATMA' ÇABALARI

Başta Dünya Bankası, IMF ve OECD gibi emperyalist mali kuruluşlar olmak üzere emperyalist/kapitalist sistem Türkiye'de halen istedikleri tarzda ekonomik bir alanın yaratılmadığını ifade ediyor. Son dönemlerde Türkiye'nin de içinde yer aldığı dünya ekonomisini ilgilendiren toplantılarda ülkemiz için oluşturulan gündemlerin başında bu olgu yer alıyor. Görülüyor ki kısmen de olsa varlığını sürdüren çalışanların haklarını koruyucu ve düzenleyici yasalar egemenler için katı ve yumuşatılması gereken bir özellik taşıyor.

Bu bağlamda Ulusal İstihdam adı altında ortaya konan projelerin çalışma yaşamını esnekletiren bir düzenleme olduğu açıkça ortaya çıkıyor. Söz konusu stratejinin içeriği de doğal olarak "işgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması" anlayışıyla düzenleniyor.

Egemenler her ne kadar istihdam ya da iş yaşamında güvence olarak konuya ilişkin vurgularda bulunsalar da, bu güvenceyi esas itibariyle kapitalistlerin güvencesi olarak algılamak mümkün.

Bu bağlamda stratejinin içeriğine bakmanın önemli olacağını düşünüyoruz.

Ele alınan programın hedefleri arasında belirtilen başlıklar şöyle sıralanıyor

- İşsizlik oranı 2023 itibariyle % 5 düzeyine indirilecek.
- İstihdam oranı % 50'ye yükseltilecek.
- Tarım dışı istihdamın büyüme esnekliği 0.52 düzeyinden, 0.62'ye

yükseltilecek.

• Tarım dışı sektörlerde %29,1 düzeyinde olan kayıt dışı istihdam oranı, 2023 yılında %15'in altına indirilecek. (Bkz. *Ulusal İstihdam Stratejisi S: 20*)

İlk bakışta kulağa hoş gelen bu hedeflerin nasıl gerçekleşeceğine dair somut öneriler programda yer almasa da (buna hasıraltı da diyebiliriz) yine programda yer alan kimi vurguların gerçek niyeti yeterince ortaya çıkaracağını düşünüyoruz.

Taslak esas itibariyle 4 başlık altında şekillenmiştir.

Bunlar:

"Eğitim-İstihdam ilişkisinin güçlendirilmesi"

Kapitalizmin krizi hızla derinleşirken yeni sömürge ülkelerin ihtiyaca göre şekillendirilmesi de o oranda artıyor. Özelleştirmelerden ucuz üretim üssü zemini yaratan istihdam paketlerine, grev yasaklarından tutuklama furyasına kadar birçok yöntem egemenlerin çıkarları çerçevesinde hayata geçiriliyor. Sahneye konulan senaryolar ise manipülatif yöntemlerle zenginleştiriliyor ve algılar egemen yönlendirmeler doğrultusunda şekillendiriliyor.

"İşgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması"

"Özel politika gerektiren grupların istihdamının artırılması"

"İstihdam-sosyal koruma ilişkisinin güçlendirilmesi"

Bu başlıklarda önemli olan nokta politika eksenlerinin belirlenmesinde, makro ekonomik politikaların istihdamı teşvik edecek biçimde sürdürülmesi, işgücünün verimliliğinin artırılması, işgücü piyasalarının katılıktan arındırılması gibi konuların önemsendiği belirtilerek, işgücü piyasalarına ve istihdamda yaşanan sorunlara dikkat çekilmektedir vurgusunun yapılmasıdır.

Soruyoruz: İstihdam yaratmayı hedefleyen AKP bu istihdamı yara-

tırken devletin konumunu/etkisini ne olarak belirliyor? Devlet kurumsal olarak yeni istihdam alanları mı açacak? Ya da istihdam sermayenin/burjuvazinin lehine düzenlenen kanunlarla yine devlet desteğiyle burjuvazinin desteklenmesiyle mi sağlanacak?

Görünen o ki hazırlanan taslakta bu durum özel sermayenin devlet tarafından her anlamda desteklenmesi şeklinde düşünülüyor. Zira bu konuda "işverenler üzerine ek yük getirilmemesi" başlığı önemli bir yer tutuyor. Bu bölümde yer alan "Uygulanacak yeni teşvik politikalarının maliyetleri firmalarca değil, genel bütçe ve işsizlik sigortası fon

kaynaklarıyla karşılanmalı, böylelikle işletmelerin rekabet gücü gözetilmelidir." vurgusu, kaynakların yine devlet eliyle yani halkın cebinden karşılanacağını özetidir.

Eğitim ve İş Yaşamı

"Eğitim ve istihdam ilişkisinin güçlendirilmesi" başlığıyla

kastedilen vurgu ise ucuz işgücü yaratmanın sadece bir alanını kapsıyor. Hatırlanacağı gibi Mart ayında 4+4+4 ile ilgili yapmış olduğumuz açıklamada bu duruma dikkat çekmiş ve kesintili eğitimin halkın değil yeniden şekillendirilen devletin ve sermayenin ihtiyacı olduğunu şu sözlerle ifade etmiştik: "AKP'nin hayata geçirdiği yıkım yasaları artık kendi oy tabanını rahatsız etmeye başladı. Taşeronlaştırma, güvencesiz çalışma, GSS vb. uygulamalar işsizliği ve yoksulluğu artırmaktadır. Halkın algısını ve tercihlerini yönetme konusunda, din üzerinden geliştirilen ataklar egemenleri rahatlatma amacını güdüyor. Bunlara ek ola-

rak, emperyalizmin Türkiye'yi ucuz üretim üssü olarak devreye sokmak istediği de biliniyor artık. Mevcut ücretlerden daha ucuzu ancak çocuk emeği üzerinden sağlanabilirdi. İşte bu eğitim tasarısı, sermayeye bu olanağı da sunmaktadır. Kısacası bu proje ile toplum, biat eden uysal kitleler halinde sisteme ucuz iş gücü olarak hazırlanıyor." (Bkz. 24 Mart 2012 tarihli Devrimci Hareket açıklaması Sayı 36)

Taslakta "İşgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması" adıyla konulan madde ve içeriği ise Türkiye'nin yabancı sermaye lehine ucuz üretim üssü haline getirilmesini ifade etmektedir. Bilindiği gibi Türkiye emperyalist/kapitalist sistemin ihtiyaçları çerçevesinde ucuz üretim anlamında ülke nüfusunun genç oluşu ve stratejik konumu vb çerçevede önemli bir yerde durmaktadır. Bu anlamda Türkiye diğer yeni sömürge ülkeler arasında özgün bir yere sahiptir. Dolayısıyla ülkenin bu niteliği, emperyalist denklemlerde rol almasını da zorunlu kılıyor. Ve hem uluslararası hem de ulusal anlamda çıkarılan/uygulamaya konulan her yasa ya da önlem paketi bunun bir bileşeni haline geliyor.

Güvenceli Esneklik!

Raporda yine "İşgücü piyasasında güvence ve esnekliğin sağlanması" adlı başlıkta yer alan vurgulardan biri de "güvenceli esneklik" kavramı.

Bu kavramla birlikte Avrupa İstihdam Stratejisi'ne paralel olarak kullanılan güvenceli esneklik vurgusu, işin korunmasını ve aynı işte kalabilme güvencesini ifade eden iş güvencesi yerine istihdamın korunması ve tek bir işverene bağlı olmadan çalışmanın sürdürülebil-

mesi anlamında ele alınmaktadır. Bu uygulamayla birlikte emekçilerin işsizlikle yüz yüze kalması durumunda hiçbir güvenceye sahip olmamasının zemini hazırlanmaktadır. Yine taslakta bu durum şöyle ifade ediliyor. "İşgücü piyasasının esnekliği artırılırken buna paralel olarak güvencenin de artırılması hedeflenmekte ve esnek çalışanların da standart çalışanlar gibi emeklilik, işsizlik ödeneği gibi sosyal güvenlik haklarından yararlanabilmeleri amaçlanmaktadır." (Bkz. Ulusal İstihdam Stratejisi Temel Amaçlar Bölüm 2)

Bu anlamda, mevzuatta yer alan kısmi süreli çalışma, belirli süreli çalışma ve çağrı üzerine çalışmaya ek olarak geçici istihdam büroları aracılığıyla geçici süreli çalışma,

Bilindiği gibi Türkiye emperyalist/kapitalist sistemin ihtiyaçları çerçevesinde ucuz üretim anlamında ülke nüfusunun genç oluşu ve stratejik konumu vb çerçevede önemli bir yerde durmaktadır. Bu anlamda Türkiye diğer yeni sömürge ülkeler arasında özgün bir yere sahiptir.

uzaktan çalışma, iş paylaşımı ve esnek zaman modeli gibi yeni çalışma biçimlerinin uygulanması planlanmaktadır. İşgücü piyasasının esnekliği artırılacaktır bölümünde ise özel istihdam bürolarının önünü açan şöyle bir tanımlamaya yer verilmektedir. "Özel istihdam bürolarının geçici istihdam büroları olarak da faaliyette bulunmalarına yönelik düzenlemeler yapılacak; bu kapsamda, geçici olarak çalışanlara yönelik haklar, "Eşit Muamele İlkesine" göre yasayla güvence altına alınacaktır." (Bkz: UİS Hedefler Bölüm 1) Bu anlamda, mevzuatta yer alan kısmi süreli çalışma, belirli süreli çalışma ve çağrı üzerine çalışmaya ek olarak geçici istihdam büroları aracılığıyla geçici süreli çalışma, uzaktan çalışma, iş paylaşımı ve esnek zaman modeli gibi yeni çalışma biçimleri-

nin uygulanması planlanmaktadır. Ve böylece Özel İstihdam Büroları iş bulmaya aracılık etmekten ziyade işçi kiralama, satın alma, satma bürolarına dönüşeceklerdir. Aynı zamanda bu bürolar işveren rolü oynayacak ve dolayısıyla özel istihdam bürolarıyla kurulan geçici iş ilişkisi neticesinde işçinin sendikal örgütlenmesi engellenecek, toplu sözleşmeden yararlanması kısıtlanacak, grev hakkı etkisiz hale getirilecektir.

Bölgesel Asgari Ücret

Stratejinin bu bölümünde yer alan düşünce, bölgesel asgari ücret uygulaması anlayışıyla belirli alanlarda kölelikle eşdeğer hale gelen çalışma yaşamının daha da yaygınlaştırılması anlamına gelmektedir. Zira bu bölümde işçilik maliyetinden kaynaklanan mali yükleri azaltmanın yolu bölgesel asgari ücret uygulamasını zorunlu kılmayı öngörüyor.

Peki bölgesel asgari ücret nedir?

Hatırlanacağı gibi Maliye Bakanı Mehmet Şimşek daha önce "Türkiye'nin doğu ve güneydoğusu Türkiye'nin Çin'i olacak" demişti. (Bkz. 12 Nisan 2012 tarihli gazeteler) Mevcut asgari ücret düzeyinin bir ailenin geçimini sağlayacak miktarın oldukça aşağısında olduğu biliniyor. Buna göre sadece dört kişilik bir ailenin masrafı hükümet yanlısı sendika Kamu Sen'in verilerine göre 3 bin 82 lira olarak hesaplanıyor. Salt bu rakam bile mevcut asgari ücret uygulamasının insani olmayan yanını ortaya koymaya yetiyor. Kaldı ki bölgesel asgari ücret uygulamasıyla, seçilen bölgelerdeki oranın varolan uygulamadan daha aşağıya çekileceği ifade edilmektedir. Bu oran egemenlerin insana verdiği değer en tam ifadesidir. Mevcut uygulamaya göre tespit edi-

len asgari ücret, zaten açlık ve yoksulluk sınırının altında kalıp, işçinin geçimini sağlamaktan uzakken; asgari ücretin bölgesel olarak belirlenmesi ise söz konusu sefaleti daha da derinleştirecektir.

Geçici İş Sözleşmesi

Taslağın bu konudaki ifadesi de işçi kiralama ve kısa süreli sözleşmelerle işçi çalıştırmayı öngörmekte ve yine işverenin ihtiyaçlarını düzenleyecek şekilde ele alınıp tasarlanmış. Ve buna göre "belirli süreli sözleşme esaslı bir neden olmadıkça sözleşme birden fazla yapılamaz ibaresi" maddenin özünü oluştururken iş hukukunda yer alan "süresi belli olmayan sözleşmeler" ibaresi rafa kaldırılmakta ve işçinin tazminatsız işten çıkarılmasının yolu hazırlanmaktadır.

Kıdem Tazminatının

Fona Devredilmesi

Kıdem tazminatlarının fona devredilerek işsizlik fonuna dönüştürülmesi çabaları emekçilerin yıllardır en büyük kazanımlarından olan bu hakkın gasp edilmesidir. Egemenler kıdem tazminatının iş güvencesi ve işsizlik sigortasının yerine geçtiği söylemleriyle sanki emekçilere yeni bir hak kazanımı sunduklarını iddia etmektedirler. Egemenler bu durumun teorisini ise şöyle oluşturmaktadırlar; "ülkemizde işsizlik sigortasının ve iş güvencesinin var edilmesinden sonra Kıdem Tazminatına gerek olmayacaktır". Ancak bilinmektedir ki Kıdem Tazminatı çalışanın ücretinin ileride ödenmek üzere ayrılan bir parçasıdır. Bu nedenle Kıdem Tazminatı ücret dışı işgücü maliyetinin bir unsuru şeklinde görülemez ve rekabet gücünü arttırmak amacıyla azaltılması düşünülen bir ödeme türü olarak ele alınamaz. Bu "uydurulmuş" gerekçe temelden yanlıştır. Çünkü Kıdem Tazminatı ödeme durumu, iş güvencesinin olduğu yerde değil; iş güvencesinin bittiği yerde başlamaktadır. Bu anlamda iş güvencesi ile Kıdem Tazminatı birbirinin yerine geçen değil, güvence-

li ve insanca bir çalışma yaşamı için birlikte bulunması gereken iki ayrı düzenleme niteliği taşımaktadır.

AKP'nin hazırlayıp kamuoyuna sunduğu Ulusal İstihdam Stratejisi'nden kısaca ele aldığımız başlıklar böyle. Kaldı ki taslağın bütünü işçi haklarına dair gaspın aritmetiği haline getirilmiş.

Bilindiği gibi kapitalizmin genel karakteristiği emek ve sermaye arasındaki bağımlılığı sermaye lehinde geliştirdiği uygulamalarla biçimlendirmek ve sömürüyü kalıcı hale getirmektir. Bu nedenle emek gücünü tamamıyla denetime almak ister. Ölümü göstererek halkı/emekçileri sıtmaya razı etmek ister. Kriz vb. gibi durumları dahi kendi çıkarına tahvil ederken faturayı onların üzerine yıkar.

Kapitalist sistemin doğasında var olan kriz eğilimi, sermaye birikim sürecinin dönemsel olarak tıkanmasını beraberinde getirmektedir. Bu tıkanıklık, özellikle kriz dönemlerinde, ekonomik ve toplumsal yapıların sermaye birikiminin devamını ve yeniden istikrarlı hale gelmesini sağlamak üzere birtakım yeni düzenlemelerin yapılmasını gerektirir. Bu yüzden de ekonomik krizle ya da resesyon denilen durgunluk dönemlerinde gelişen süreçler sermaye lehine düzenlenirken emekçiler aleyhine gelişen bir seyir izler. Bu aynı zamanda kapitalizmin diyalektigidir.

Bu bağlamda yeni istihdam senaryolarını ne işsizliğe karşı bir önlem, ne de emekçiler lehine düzenlenmiş, ülke ekonomisini canlandıran ve ülkenin refah seviyesinin yükseltildiği bir dönem olarak algılamamak gerekir.

Tayyip Erdoğan'ın Kasımpaşalı tarzıyla IMF'ye kafa tutar gibi gözükmesi ise tribünlere oynamaktan başka bir şey değildir. Zira yeni çıkan sömürge yasalarının tamamı emperyalistler ve onların kurumları tarafından Türkiye'ye dayatılmakta ve Türkiyeli egemenler de bu konuda onlara hizmet etmekte-

dirler. Emperyalistlerin Türkiye'de istihdam yapısını katı görmeleri yeni bir olgu değildir. Bu durum daha 2000'li yılların başlarında da vurgulanan ve önlem alınması gereken bir konuydu. Hatırlanacağı gibi Türkiye'nin 2002-2005 yılları arasında "18. Stand By" anlaşmalarında da bu konu özenle vurgulanmış ve daha sonra yapılan "19. Stand By" görüşmelerinde bu konu gündeme tekrar getirilmişti. Bu görüşmeler ne ilk ne de sondur. Türkiye'yi arka bahçesi olmaktan dahi çıkarıp kendi toprağı haline getiren emperyalistler yaşadıkları krizi atlattıkları için yeni yeni senaryoları şimdiden planlamaktadırlar.

Torba yasada yer alan yabancılarla toprak satışı maddesi bunun en açık ifadesidir. Yine Dünya Bankası'nın direktifleriyle önümüze konulan ve torba yasa içerisinde yer alan bölgesel asgari ücret uygulaması tekellerin daha ucuza üretim yapabileceği bir zeminin yaratılmasının ön koşullarındandır.

Esnekliğin kaldırılmasının özünde ise işçi ya da emekçilerin iradesinin hiçe sayıldığı bir anlayış yatmaktadır. Bu anlayış emekçileri hiçe sayarken kapitalistlerin istek ve beklentilerine de kapı aralayan bir özellik taşımaktadır.

Krizle birlikte küresel sermayenin ihtiyaçları bu saldırıları kaçınılmaz hale sokmaktadır. Bu nedenle sadece ülkemizde değil, dünya çapında emperyalist/kapitalist saldırıların boyutları artmıştır. Afganistan işgalinden, Suriye'ye dönük hamlelere kadar yaşanan süreci ve Avrupa'da gündeme gelen kemer sıkma politikalarını ve gelişen işçi hareketlerini de bu minvalde düşünmek gerekiyor.

Bu halka/emekçilere karşı saldırıların en açık ifadesidir. Zira sadece ülkemizde 2000 yılından bugüne, işçi sınıfı ve emekçilere yönelik yapılan saldırılar alt alta sıralandığında dahi, emekçilerin hak kayıplarındaki artışın ürkütücü boyutlara vardığını görebilmekteyiz.

**YA BARBARLIK
YA SOSYALİZM**

SERMAYE İLE GERİCİLİĞİN TARİHSEL ORTAKLIĞINDA YENİ ADIM: 4+4+4

Son günlerin en yaygın tartışma konularından biri de hiç kuşkusuz AKP'nin kesintili eğitim yasasıdır. Gündemin bu kadar sıcak sorunlarla yüklü olmasına rağmen bu sorunun yakıcılığını korumasının birçok sebebi var. Bu yasa, her şeyden önce yoksul halkın yaşamına bire bir müdahale olması nedeniyle gündemdeki yerini uzunca bir süre koruyacağı benziyor. Peki, yeni eğitim yasası ne gibi değişikliklere yol açacak? Bu soruya iki boyutuyla bakmakta yarar vardır. Birincisi uygulamanın yaratacağı aksaklıklar ve rahatsızlıklar ki bu bölüm yakın vadeli sıkıntıları içermektedir. İkincisi ise uzun vadeli olanı yani eğitim politikasıyla ilgili bölümdür.

Yürürlüğe konulan kesintili eğitim yasasının dikkat çeken ve en çok rahatsızlık yaratan uygulaması, çocukların 5,5 yaşında zorunlu eğitime başlatılmasıdır. Bedensel ve ruhsal gelişimini tamamlamamış çocukların okul ortamına sokulması, bu çocukların okulu sevmeyeceklerini ve hayatla sorunlu hale geleceklerini görmek için eğitimci olmaya dahi gerek yoktur. Henüz küçük kas gelişimini tamamlama-

mış ve kalem tutmakta başarısız olacak çocuklardan birkaç ayda okuma-yazma beklentisi de ayrıca işkencenin diğer adı olsa gerek. 6 yaş uygulamasının bile tartışma konusu olduğu ortamda 5,5 yaş zorlamanın hiçbir bilimsel dayanağı yoktur. Bu grup çocukların öz bakım becerisinden yoksun oluşları da dikkate alındığında, altını ıslatma başta olmak üzere iz bırakacak sorunlar yaşamalarına yol açacaktır.

Okul öncesi eğitimi yaygınlaştırmak ve hatta zorunlu hale getirmek gerekirken, okul öncesi kurumların karşılaması gereken eğitim, ilkökulla havale edilmektedir. Peki, bunca tepkiye rağmen okula başlama yaşının erkene alınmasının sebebi ne olabilir? Bizce iktidar her şeyden önce çocuk emeğini bir an evvel sermayenin hizmetine sunmak istemektedir. Tabi bunun yanında sosyal açıdan da sebepleri olsa gerek. Ergenlik çağına gelen kız çocuklarını bir an önce karma eğitimden koparmak istediği yönündeki görüşler de yabana atılır gibi değil doğrusu.

Mevcut yasa için hiçbir alt yapı hazırlığının yapılmadığı da anlaşılmaktadır. Kalabalık sınıflar ve ikili

(sabahçı-öğlenci) eğitim hala varlığını korurken yeni uygulamayla bu sorunlar en az iki kat artacaktır. Ders yükünün artması ve sabahçı-öğlenci uygulaması öğrencilerin sabah güneş doğmadan ders başı yapmasını, akşamları da karanlıkta okuldan ayrılmasını beraberinde getirecektir. Bunun yanında okulların ilkökul, ortaokul ve imam hatip ortaokulu olarak ayrılması binlerce öğrencinin uzak okullara gitmesini beraberinde getirecektir. Dolayısıyla bu durum, velilere servis ücreti ve güvenlik sorunu olarak da yansıtacaktır. Ülke genelinde sayısı şimdilik yüzlerle ifade edilen imam hatip ortaokullarında ise en az üç yıl boyunca eksik sınıflarla eğitim yapılacaktır. Yani imam hatip ortaokullarında 6,7 ve 8. Sınıflar olmayacak. Bir tarafta derslik ve öğretmen sorunu yaşanırken bu okullarda derslikler boş bekleyecek.

Kesintili eğitim yasası yalnızca öğrenci ve veliler açısından sorunlar yaratmıyor. Aynı zamanda öğretmenler açısından da sıkıntılı bir süreci işaret etmektedir. Beşinci sınıfların ortaokullara kaydırılması, ilkökul öğretmenlerinde fazlalığa,

ortaokul öğretmenlerinde de eksikliğe yol açıyor. Norm fazlası duruma düşecek yaklaşık 50 bin sınıf öğretmenin yerleri değiştirilecek. Dolayısıyla hem öğrenci hem de öğretmenleri fiili bir sürgün bekliyor. Başka bir ayrıntıdan daha söz edecek olursak, önceki uygulamada 4. Sınıflarda okutulan yetenek derslerine (beden eğitimi, görsel sanatlar ve müzik) ve İngilizce derslerine ilgili branş öğretmenleri girmekteydi. Okulların ayrılmasıyla birlikte bu alanlardaki öğretmenlerin de ders yükünde azalma ve norm fazlası duruma düşme durumu yaşanabilecektir.

Velileri ilgilendiren bir diğer konu da parasız eğitim güvencesinin kaldırılmasıdır. Önceki uygulamada 1739 sayılı yasanın 22. Maddesinde ifadesini bulan "ilköğretim kız ve erkek bütün çocuklar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır" ibaresi kaldırılmıştır. Bu yasa hükmüne rağmen okullardaki ticarileşmenin geldiği boyut düşünülürse, bu hükmün kaldırıldığı ortamda piyasalaşma ve imkan eşitsizliği uç noktalara sıçrayacaktır. Yeri gelmişken bir kavram bulanıklığını da burada ortadan kaldırmak gerekiyor. Yasal düzenlemelerde fırsat eşitliği olarak dile getirilen konu, aynı sınava girme eşitliğini dile getirmektedir. Oysa aslanan imkan eşitliğini sağlamaktır.

Bugüne kadar AKP tarafından hazırlanan yıkım yasalarında göze çarpan bir hukuk tekniği kullanılmaktaydı. Yıkım yasalarına karşı oluşacak tepkileri azaltmak için kamuoyu önceden hazırlanırdı. Ama bundan daha önemli taktikleri ise ölümcül değişiklikleri gölgelemek için magazine olacak ve herkesin hoşuna gidecek bir yasa maddesi konulurdu. Örneğin torba yasaya vergi borcu affını yerleştirmek gibi. Oysa bu ataklarında buna da ihtiyaç duyulmamış, toplumun tüm kesimleri hiçe sayılarak adeta zorbalığını perçinlemiştir.

AKP'nin bu yasada bu kadar ace-

leci ve katı olmasının sebeplerini anlamak aslında uzun vadeli beklentilerine de açıklık getirecektir. Kuşku yok ki iktidarın bu eğitim sisteminden beklentileri halk açısından geleceğin karartılması anlamına geliyor.

Eğitimin içeriği egemen sınıfların ihtiyaçlarına göre şekillenir. Yeni eğitim sistemini anlamak için sermayenin ne istediğini anlamak gerekiyor.

Küresel çapta emperyalistler arası pazar savaşında öne geçmenin tek yolu emeği ucuza getirmekten geçiyor. BRİÇ olarak adlandırılan ülkelerdeki ucuz emek, pazar savaşında özellikle Çin ve Rusya'yı avantajlı hale getirmiştir. Başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler rekabet gücünü arttırabilmek için ucuz üretim üslerine ihtiyaç duymaktadır. Bu üslerden biri de Türkiyedir. Ulusal İstihdam Paketi ve bölgesel asgari ücret uygulamalarıyla yeni eğitim sistemi yan yana düşünüldüğünde,

birbirini tamamlayan unsurlar olduğu görülecektir. Ucuza üretilen malların dünya pazarına Türkiye gibi açık denizlere kıyısı bulunan bir yerden ihracı ise uluslar arası tekeller için ayrıca bir avantaj oluşturmaktadır.

Kesintili eğitim, okullaşma oranını düşürecek ve en ucuz olan çocuk emeğini piyasaya sürecektir. (Bu arada yasanın ilk hazırlığında yer alan, ilkokuldan sonrası açık öğretimle tamamlanır hükmü şimdilik kaydıyla kaldırılmıştır. İlk fırsatta gerekçeleri yaratılarak birinci 4'ten sonrası açık öğretime havale edilecektir.) Bölgesel asgari ücret uygulamasında çocuk emeğinin ön sırada yer alacağından kimsenin kuşku olmasın. İktidarın hazırlıkları arasında yer alan meslek liselerini patronlara devretme gayretini de burada belirtmekte fayda var.

En sık rastladığımız yöntem hatalarından birisi de sosyal olguları ekonomik gidişattan bağımsız ele

Kesintili eğitim yasası yalnızca öğrenci ve veliler açısından sorunlar yaratmıyor. Aynı zamanda öğretmenler açısından da sıkıntılı bir süreci işaret etmektedir. Beşinci sınıfların ortaokullara kaydırılması, ilkokul öğretmenlerinde fazlalığa, ortaokul öğretmenlerinde de eksikliğe yol açıyor. Norm fazlası durumuna düşecek yaklaşık 50 bin sınıf öğretmenin yerleri değiştirilecek. Dolayısıyla hem öğrenci hem de öğretmenleri fiili bir sürgün bekliyor. Başka bir ayrıntıdan daha söz edecek olursak, önceki uygulamada 4. Sınıflarda okutulan yetenek derslerine (beden eğitimi, görsel sanatlar ve müzik) ve İngilizce derslerine ilgili branş öğretmenleri girmekteydi. Okulların ayrılmasıyla birlikte bu alanlardaki öğretmenlerin de ders yükünde azalma ve norm fazlası duruma düşme durumu yaşanabilecektir.

En sık rastladığımız yöntem hatalarından birisi de sosyal olguları ekonomik gidişattan bağımsız ele almaktır. Konumuz bağlamında en yaygın kanaat, AKP gerici dolayısıyla dinci/gerici bir eğitim sistemi oluşturdu biçimindedir. Yeni sistemin dinci/gerici olduğu doğrudur ancak bu durum iktidardaki kişilerin tercihlerini aşan bir genişliğe sahiptir. Nasıl ki AKP'nin kendisi sistemin bir ihtiyacı ve sonucuysa, dinci/gerici eğitim modeli de sistemin bir ihtiyacı ve sonucudur.

almaktır. Konumuz bağlamında en yaygın kanaat, AKP gericidir dolayısıyla dinci/gerici bir eğitim sistemi oluşturdu biçimindedir. Yeni sistemin dinci/gerici olduğu doğrudur ancak bu durum iktidardaki kişilerin tercihlerini aşan bir genişliğe sahiptir. Nasıl ki AKP'nin kendisi sistemin bir ihtiyacı ve sonucuysa, dinci/gerici eğitim modeli de sistemin bir ihtiyacı ve sonucudur. Ayrıca din ve gericilik sınıflı toplumlar tarihinde hep egemenlere hizmet etmiştir. Günümüzde de İslami akımların sermaye ve emperyalistlerle kol kola oluşunu başka türlü açıklamak mümkün değildir.

Bilimin okullardan kovularak yerine dinsel eğitimin yerleştirilmesinin sermayeye ne gibi bir yararı vardır? Bu sorunun yanıtı biraz da sosyal psikolojinin alanına girmektedir. Kısaca açıklamak gerekirse; biat kültürüyle yetiştirilen kuşakların sorgulama yeteneklerinin olmayacağı açıktır. Dünyada yaşanan sıkıntıları kader olarak algılayan ve mutluluğu ahirete saklayan kuşakların, ne iş güvencesi talebi olacaktır ne de açlık ve işsizliğe isyani söz konusu olacaktır. Dolayısıyla sömürü ve baskılara itiraz etmeyen, düşünmeyen ve sorgulamayan bir kuşak en çok egemenlerin işine yarayacaktır. Var olan cemaat ilişkileri içinde yer alan insanlar, nasıl ki ira-

delerini okyanus ötesine teslim ediyorsa dinsel gericiliğin arttırıldığı bu eğitim sisteminden de bu sonuç beklenmektedir. Ancak iktidarın tüm hazırlıklarına karşın açlık ve yoksulluk kitlelerin memnuniyetsizliğini arttıracaktır. Doğal olarak devrimcilerin de payına düşen dünyevi sorunlara çareler üretmektir.

Herkesçe bilinir ki kapitalist sistemde emekçiler her geçen gün geçmişini özler. Tam da burada devrimcilerin görevi, geçmişini özleyen kitlelere, geleceği elle tutulur somutlukta göstermekten geçiyor.

Halkın iktidarında eğitimin nasıl olacağını çerçevesiyle tarif etmek gelecek umudunu canlandırmak açısından önemli bir yere sahiptir. Geleceğin reçetesini yazmak ne denli yanlışsa, bugüne protestoculukla sınırlı muhalefet etme anlayışı da bir o kadar eksiktir. Buradan hareketle çocuğu eksen olarak eğitimin şemasını çıkartacak olursak şunları sıralamak ve tartışmak başlangıç olabilir kanaatindeyiz:

Her şeyden önce çocuk doğumundan itibaren iki yaşına kadar annesiyle birlikte yaşamalıdır. Bu arada anne iki yıl boyunca ücretli izin kullanabilmelidir. Bu süreçten sonra yedi yaşına kadar kreş ve okul öncesi eğitim kurumlarından ücretsiz ve eşit imkanlarla hayatı tanımları sağlanmalıdır.

Temel eğitim diye tanımlayacağımız sekiz yıllık eğitimin asıl amacı ise çocuğun ilgi ve yeteneklerini açığa çıkartarak gelişimine uygun ortam hazırlamak şeklinde tasarlanabilir. Bu süreçte çocuk; zihinsel, bedensel ve ruhsal açıdan bir bütün olarak ele alınmalı ve yarıştırmacı/ elemeci mantıktan uzak tutulmalıdır. Daha ziyade hayatta herkes için gerekli olan bilgi ve beceriler kazandırılmalıdır(yüzme, trafik, doğa ve tarım faaliyetleri vb. uygulamalı olmalıdır). Nota dayalı olmayan ölçme teknikleri sonucu elde edilen verilere dayalı olarak lise eğitimine yönlendirme yapılmalı, burada çocuk ve velinin görüşü mutlaka alınmalıdır.

Eğitim, her aşamasında hayatla iç içe olmalıdır. Okulların fiziki yapısından programın içeriğine kadar her şey yaşamın ihtiyaçlarına göre şekillenmelidir. Eğitimin hiçbir aşamasında elemeci sınav olmamalı herkese üniversite eğitim olanağı sunulmalıdır. Belki burada direkt insana yönelik olan mesleklerde (eğitim, sağlık) bir seçicilik gerekli olabilir.

Alternatif bir eğitim sistemini dile getirmenin ve giderek somutlaşmanın mücadeleye ivme kazandıracığını düşünüyoruz. Ancak mevcut gericiliğe karşı güç oluşturmak için yeterince neden olduğunu da unutmamak gerekir.

AKP tarafından aceleyle yasalaştırılan kesintili eğitim modeline karşı mücadele asıl şimdi başlıyor. İnsan karşıtı bu modelin tüm aksamlarına ve olumsuzluklarına karşı mücadele araç ve yöntemleri geliştirilmelidir. Tek tek mahallelerde ve okullarda yaşanan sorunlara karşı oluşan tepkiler merkezleşen mitinglere evirilebilir. Okulların açılacağı Eylül ayı bölgesel mitinglerle karşılanmalıdır. Bu kitlesel mitinglerde öğrenci, öğretmen ve veliler buluşarak, sermaye ile gericiliğin ortaklaşa oluşturdukları çarkın kırılacağını haykırmalıdır.

ADANA'DA KUMARSAL DÖNÜŞÜM

Çocukluğumuzda Seyhan Nehri'nin yanından geçerken mis gibi portakal çiçeklerinin kokusu ciğerlerimize dolardı. Bazen o koku için yolumuz uzasa da, Seyhan Nehri'nin yanında uzayıp giden portakal bahçelerinin yolunu izledik: Önce, o güzelim bahçeleri yok ettiler. Çeşitli bahanelerle ağaçları kesip yerine çimlerle dolu parklar yaptılar. Hızlarını alamadılar. Ve Hilton Otel'inin yapımına başladılar. Üstelik bunu otelin yapılacağı yerde bulunan yüzlerce işçinin çalıştığı fabrikayı yıkarak yaptılar. Çok geçmeden aynı bölgede bir de AVM inşaatına başladılar. Sonra bir otel, bir otel daha konurdular Çukurova'nın gözbebeğine.

Bilindiği gibi, adeta bir tarım üssü olan Adana, uzun süredir çeşitli projelerle uluslararası arenada yer almaya başladı. Bölgede emperyalizmin uluslararası anlamda en büyük projelerinden olan İncirlik Üssü'nün olması, enerji koridoru görevi görmesi, ve serbest bölgelere çok yakın olması, Adana üzerinden bir rant sürecinin başlamasına neden oldu. Son dönemlerde Adana'yı adeta bir şantiye olarak görmek mümkün. Beş yıldızlı otel inşaatlarından, çeşitli türdeki AVM'lere kadar yapılan bir çok inşaat, Adana'da bir kentsel dönüşüm sürecinin başladığını gözler önüne sermeye yetiyor.

Peki Adana'da Neler Oluyor?

Bilindiği gibi kapitalizm, gölgesini satamadığı ağacı keser. Dolarıyla kendisine en büyük rantı getirecek alanları hazırlarken doğal dokuyu değiştirmekten çekinmez. Bunun için kamu alanlarını parabalalarına peşkeş çekmekten verimli üretim alanlarını elden çıkarmaya kadar bir çok adımı kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirir. Zarar ettirir, özelleştirir, satar... Dahası, halka ait ne varsa ranta dönüştürür. Tıpkı şeker fabrikalarının satılıp/kapatılıp uluslar arası şeker üreticilerinin pazar alanında tekel olmasını sağlamak, altın ve gümüş madeni işleten tekellerin çıkarı için insan hayatını hiçe sayması gibi.

Adana'da uzun süredir yaşanan kentsel dönüşümü de bu bağlamda düşünmek gerekiyor. Zira bölgenin uluslararası anlamdaki statüsü, onun tekeller için cazip bir alan olarak görülmesine neden oluyor.

Bilindiği gibi geçtiğimiz günlerde Adana gündemine yansıyan tartışmalardan biri de; Adana'nın kumar cenneti haline getirilmeye çalışılmasına ilişkindi. Birçok turizm şirketi ve otel yetkilisinin yerel basında da dillendirmeye başlaması ve "Adana kumarhane cenneti olsun" gibi önerilerin basına yansımaları, uzun süredir gerçekleştirilen kentsel dönüşümün arka planının gün yüzüne çıkmasına yardımcı oldu. Zaten bir süredir Turizm Bakanlığı tarafından dillendirilen, Türkiye'de

bir kumarhane merkezi oluşturulsun tartışmaları kamuoyuna yansımaktaydı. Özellikle Kıbrıs'la ilgili yaşanan sorunların giderek arttığı ve Türkiye açısından dengelerin giderek değiştiği böylesi bir süreçte, kar getirecek önemli bir "sektör" olarak görülen kumar piyasasının kendi denetimi dışında olması, Türkiye'li egemenleri rahatsız etmişe benziyor. Böylelikle küresel krizden payını almış olan Türkiye'nin, kendine gelir getirecek bir alan olarak turizm alanlarını (kumar sektörünü) devreye sokması planlanıyor. Adana'nın son dönemlerde kentsel dönüşüm adı altında bir sürece girmesi ve şehrin adeta yeniden dizayn edilmesi bu süreçle örtüşen bir seyir izliyor. Görünen o ki, henüz alt yapı aşamasında bulunan böylesi bir sürecin kısa zamanda tamamlanacağı, önümüzdeki süreçte gündemdeki yerini alacağı görülüyor.

Bu anlamda Çukurova bölgesinde çokuluslu şirketlerin cirit atacağı bir alan oluşturulurken bunun da bölgeyi kalkındıracağı imajı yaratılmaya çalışılıyor. Ancak bu tür hamlelerin, bırakalım bölgeyi kalkındıracağını düşünmeyi, varolan üretim alanlarını dahi ortadan kaldıracığını bilmemek safdillik olur.

Bu, esas itibariyle 'dönüşüm' adı altında bir soygundur. Değerlerimizin, kaynaklarımızın kar hırsı uğruna rafa kaldırılacağı bir süreçtir.

Ancak buna izin vermeyeceğiz.

Tarımımızın, evlerimizin, dahası emeğimizin emperyalist tekellere peşkeş çekilmesine karşı çıkacağız.

BAŞKA BİR DÜNYA MÜMKÜN

**EMPERYALİZME VE
OLİGARŞİYE KARŞI
TEK YOL DEVRİM!**

ADANA DEVRİMCİ HAREKET

Bu anlamda Çukurova bölgesinde çokuluslu şirketlerin cirit atacağı bir alan oluşturulurken bunun da bölgeyi kalkındıracağı imajı yaratılmaya çalışılıyor. Ancak bu tür hamlelerin, bırakalım bölgeyi kalkındıracağını düşünmeyi, varolan üretim alanlarını dahi ortadan kaldıracığını bilmemek safdillik olur.

LİNYİT SAHALARI DA SATILYOR

Ekonomik ve siyasal saldırılar olanca hızıyla devam ederken, neredeyse herhangi bir yıkım yasa-sının/uygulamasının çıkmadığı bir gün dahi geçmiyor. Bu anlamda son olarak torba yasa kapsamında ele alınan saldırı paketinin son hamlesi de Linyit sahalarının tekellere peş-keş çekilebilecek şekilde düzenlenmesi oldu. Ve bir gece operasyonu şeklinde alınan karar, egemenlerin neredeyse tüm kaynakları tekellere açma konusunda ne kadar kararlı olduklarını gözler önüne serdi.

Elektrik üretiminde tek yerli kaynaklarımızdan olan **linyit kömürü**, devletin kontrolünde olan ve kamu yararı gözetilen önemli alanlardan biri. Zira TKİ'nin elinde bulunan bu linyit sahaları, yerli kaynak niteliğiyle ülkemizin enerji güvenliğinin stratejik teminatı durumundadır. Bu teminat daha önce alınan kararlarla birlikte (2172-2840 sayılı yasa kastediliyor) linyit sahalarının devlet eliyle işletilecek madenler kapsamına alınmıştır. Ancak 28 Haziran'da yapılan gece operasyonu ile birlikte bu kararlar bozulmuş ve 4046 sayılı özelleştirme yasası kapsamında bu alanların özelleştirilmesi karar altına alınmış oldu. Esas itibarıyla

bu hükümle birlikte Türkiye Kömür İşletmeleri'nin (TKİ) işlettiği ve termik santrallere kömür sağlayan bütün linyit sahalarının, özelleştirme çalışmaları süren termik santraller ile birlikte yerli-yabancı enerji te-kellerine verilmesinin yolu açılmış oldu. Bu durum özellikle krizin fa-turasını halka ve onun kaynaklarına çıkartan egemen duruşun ifadesi anlamına gelmektedir. Öyle ki; linyit işletmelerinin ülkedeki tüm termik santrallerin ihtiyacını karşılıyor olması bu alanın kapitalist rant anlamında iştah kabartıcı bir nitelikte olduğunun ifadesidir. Aynı zamanda bu işletmelerin elektrik üretimi anlamında ihtiyacın %30'unu karşılıyor olması da kapitalist pazar için önemli bir faktör olarak görülüyor.

Ülkenin enerji kaynaklarına ilişkin uygulanan saldırı politikaları ise uzun süredir gündemdeki yerini koruyor. Ve bu anlamda daha önce başlamış ve kararları alınmış olan alanlarda yapılan özelleştirmelerin yine benzer argümanlarla (kar ve refah getireceği söylentileriyle) gündeme getirildiği biliniyor. Hatırlanacağı gibi Eti Gümüş, Eti Krom, Eti Alüminyum, Eti Elektro Metaruliji bu anlamda özelleştirmesi gerçekleşen

alanlardan sadece bazılarıydı. Madencilikğin birçok alanında yapılan özelleştirmelerin olumsuz sonuçları ortadayken bugün enerji kullanımında % 70 dışa bağımlı hale gelen enerji sektörümüzde, dağıtım şebekelerinin dahi özelleştirildiği biliniyor.

Çıkarılan bu yasayla birlikte enerji sektöründe kamusal hiçbir hakkın kalmadığı bir sürecin adımları da atılmış oluyor. Zaten bu anlamda yapılan yeni hazırlıklardan biri de termik santrallerin özelleştirme kapsamına alınmış olmasıdır. Ve bu doğrultuda uzun bir süredir Türkiye'de kurulu bulunan 18 termik santralin özelleştirmesi Özelleştirme İdaresi ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından koordineli bir şekilde sürdürülüyor. Hatta alınan son kararlar birlikte onlarca linyit sahasının emperyalist tekkellerin eline geçeceği bir zemin de yaratılmış oluyor.

Türkiye'de linyit rezervi olan MUĞLA (Yatağan - Turgut, Milas - Ören), MANİSA (Soma), ANKARA (Beypazarı - Nallıhan), BURSA (Orhaneli, Keles), SİVAS (Kangal), BİNGÖL (Karlıova), KONYA (İlgın), BOLU (Göynük) ÇANAKKALE (Çan), ÇORUM (Osmancık- Dordurga) gibi bölgeler ise özelleştirmelerden nasibini alacak olan ilk yerler.

Bilindiği gibi kapitalistler her kriz döneminde faturayı halka ve halkın kaynaklarına çıkarmayı doğal sorumluluk olarak görürlerken, buna yönelik tüm hamlelerini de "daha iyi hizmet", "sorunsuz üretim" ve "iş olanağı" yalanlarıyla örtbas etmeye çalışırlar. Bu anlamda istihdamı yeniden düzenler ve her alanı kara tahvil ederler. Dolayısıyla kendi krizlerini halkın omuzlarına yüklerler. Bunu yoğunlaşan kapitalist saldırı sürecinden bağımsız düşünemeyeceğimiz ise ortadır.

İstanbul'dan Bir Devrimci Hareket Okuru

METİN LOKUMCU ANILDI

Devrimci Hareket, 31 Mayıs 2012 Perşembe saat 19:00'da Galatasaray Lisesi önünde düzenlediği basın açıklamasıyla Metin Lokumcu'yu andı. Metin Lokumcu Onurumuzdur pankartının açıldığı basın açıklamasında Metin Lokumcu Ölümsüzdür, faşizme ölüm tek yol devrim vb sloganlar atıldı. Açıklamada şöyle denildi:

Metin Lokumcu, 31 Mayıs 2011 tarihinde Hopa'da devlet tarafından katledildi. Yaşamı Türkiye emekçi halkları için bir cehenneme çeviren işbirlikçi AKP hükümetinin seçim propagandası için Hopa'ya gitmesi, Hopa halkının haklı ve onurlu direnişi ile karşılaştı. Emperyalizme ve onun işbirlikçisi AKP'ye tepkisini sokakta gösteren Hopa halkının devrimci evladı öğretmen Metin Lokumcu, gaz bombalarıyla katledildi.

Devletin Hopa halkına saldırması bir tesadüf değildir. Hopa, on yıllardır devrimci kimliğiyle emperyalizme, faşizme ve her türden gericiliğe karşı direnişin kalelerinden biridir. **Katledilenin Metin Lokumcu olması da tesadüf değildir. Öğretmen Metin Lokumcu, 1977'den bugüne bayraklarımızda onurla dalgalandırdığımız değerlerimizin taşıyıcılarındandı.**

Metin öğretmen, 12 Eylül faşizmine karşı direndi; teslim olmadı. O, devrimci kimliğin gereklerini unutup yaşamda ölçeksizliği seçmedi hiçbir zaman. Bundan dolayı son nefesine kadar direniş alanlarındaydı. Metin öğretmen işçinin,

köylünün, emekçinin yanındaydı her daim. **O'nun kimliğini oluşturan nitelikler ne öğretmenliğiyle ne de çevreciliğiyle açıklanabilir. Tüm bunların üstünde ve bunları kapsayan biçimde bir Devrimci Yolcuydu o. Diğer bir ifadeyle; doğa da, doğa için verdiği mücadele de devrim perspektifinin bir parçasıydı.** İşte egemenler bu yüzden katlettiler Metin öğretmeni. O'nu ve koskoca bir halkı, kan ve zulümle teslim alabileceğini zannedenler yanılıyorlar. Bugün bu-

rada ve memleketin her köşesinde binlerce Metin Lokumcu haramilerin saltanatını yıkmak için dimdik ayakta.

Hepimiz Metin Lokumcu'yuz!

Emperyalizmin ve onun ülkemizdeki işbirlikçisi AKP'nin halklarımıza dayattığı kriz, yoksulluk ve açlığı birgün mutlaka ortadan kaldıracak, insanın insanca yaşadığı bir düzen kuracağız.

Hepimiz Metin Lokumcu'yuz!

Emperyalistlerin jandarması olarak kardeş halkların kanını dök-

menize izin vermeyecek, askeri üslerinizi, tanklarınızı, toplarınızı, tüfeklerinizi birgün mutlaka çöpe atacağız.

Hepimiz Metin Lokumcu'yuz!

Sermayeye peşkeş çekmeye çalıştığınız derelerimizin, çayımızın, fındığımızın başında nöbete duracak sizlere teslim etmeyeceğiz.

Hepimiz Metin Lokumcu'yuz!

Taşeronluk sisteminiz aracılığıyla işlediğiniz iş cinayetlerinde daha fazla işçi kardeşimizin katledilmesine izin vermeyecek, işçinin-

emekçinin haklarına sahip çıkacağız. Yasaklamaya çalıştığınız grev hakkımızı, ortadan kaldırmaya çalıştığınız sendikalarımızı savunacağız.

Hepimiz Metin Lokumcu'yuz!

Kendi yasalarınıza bile tahammül edemeyerek hapisanelere doldurduğunuz binlerce aydını, devrimciyi, yurtseveri sahiplenmeye ve onların özgürlüğü için mücadeleye devam edeceğiz.

Bu topraklarda tek bir kişi bile kalsak, yıldızlı yumruğun yol gösterdiği biçimde mücadele edecek ve sizlere boyun eğmeyeceğiz. Metin Lokumcu gibi yaşayacak, ondan öğrenmeye devam edeceğiz.

METİN LOKUMCU ÖLÜMSÜZDÜR!

FAŞİZME ÖLÜM TEK YOL DEVRİM!

**31 MAYIS 2012
DEVRİMCİ HAREKET**

ÖNDER BABAT KÜLTÜR MERKEZİ THY İŞÇİLERİNİ ZİYARET ETTİ

10 Haziran pazar günü Önder Babat Kültür Merkezi emekçileri “THY işçisi yalnız değildir!” yazılı pankart ve dövizlerle işten atılan ve havalimanı önündeki bekleyişlerini sürdüren işçileri ziyaret etti. TİS sürecinde hava iş koluna grev yasağı getiren düzenlemin meclise taşınmasına karşı olarak iş bırakan THY işçisi etkili bir direniş sergilemişti. Bunun üzerine de 305 işçiyi

THY yönetimi cep telefonlarına mesaj atarak işten çıkardığını duyurmuştu. Sonrasında da TİS süreci bütünüyle kesildi. Yaklaşık 13 gündür havalimanı önünde bekleyişlerini sürdüren işçileri ÖBKM’de ziyaret etti. İş koşullarının ağırlığından ve THY yönetiminin kabin personelini azaltarak insan hayatını nasıl tehlikeye attığı üzerine sohbetler edilen ziyarette ADALILAR da türkü ve marşlarıyla ziyarete renk kattı. Zafer direnen emekçinin olacak, Havayolu işçisi yalnız değildir, Yaşasın devrimci dayanışma sloganlarının atıldığı ziyaret mücadeleyi büyütme kararlılığıyla son buldu.

HAVAYOLU İŞÇİSİ YALNIZ DEĞİLDİR

10 gündür korsan bir şekilde çıkartılan yasaya karşı direnişlerini sürdüren hava yolu işçileri Devrimci Hareket, BDSP, DHE, EHP Kaldıraç, TKP 1920 ve EÖC tarafından 7 Haziran Perşembe günü ziyaret edildi. Ziyarette Yaşasın sınıf dayanışması” yazılı pankart açılarak, “Havayolu işçisi yalnız değildir”, “Direne direne kazanacağız”, “Grev hakkı yasaklanamaz” sloganları atıldı.

15-16 HAZİRAN’IN KARARLILIĞIYLA, DİRENE DİRENE KAZANACAĞIZ!

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin 42. yılında emekçiler bir aradaydı. Saat 19:00 da Galatasaray Lisesi önünde bir araya gelen içinde Devrimci Hareketi’nde yer aldığı siyasi yapılar, sendikalar ve Demokratik Kitle Örgütleri sloganlarla Taksim gezi parkına doğru yürüyüşe geçtiler.

Yürüyüş esnasında Faşizme Karşı Omuz Omuz, Direne Direne Kazanacağız, Üreten Biziz Yöneten de Biz Olacağız, gibi sloganlar atılırken, direnişte bulunan işçilerin mücadeleleri de selamlandı. Taksim Gezi Parkında sonlanan yürüyüşün ardından konuşmalar ve müzik dinletilerinin yer aldığı bir etkinlik düzenlendi. Direnişteki Hava İş, Kampana, Hey Tekstil, Bedaş ve Borusan işçileri içinde buldukları direnişin kısa bir özetini yaparlarken birlikte mücadelenin önemine dikkat çektiler. İki direnişçi işçi

tarafından okunan ortak açıklamanın ardından eylem, müzik dinletisiyle sona erdi.

DİSK’İN 15-16 HAZİRAN ANMASINA SANATÇILARDAN DESTEK

15-16 Haziran işçi direnişinin 42. yılı ülkenin birçok ilinde yapılan anmalarla selamlanıyor. 15 Haziran günü DİSK’in çağrısı ile bir araya gelen Sendikalar, DKÖ’ler ve aralarında ADALILAR’ında yer aldığı sanatçılar Şişli’den Taksim meydanına bir yürüyüş gerçekleştirdiler.

Yürüyüş esnasında 15-16 Haziran işçi direnişine yönelik yapılan konuşmalar ile birlikte Grev’de olan Hava yolu işçilerinin direnişleri de sloganlarla selamlandı. Eylemde ayrıca “Faşizme Karşı Omuz Omuz”, “Direne Direne Kazanacağız” gibi sloganlarda haykırıldı. Taksim Meydanı’nda sendika yöneticilerinin yaptığı konuşmaların ardından ise içinde Adalılar, Grup Yorum, Kutup Yıldızı, Grup Munzur, Emeğe Ezgi ve Onur Akın’ın da bulunduğu sanatçılar Avusturya İşçi Marşı ve Çav Bell’ayı hep birlikte seslendirerek eyleme destek verdiler.

SİVAS'TA YAKAN DA AKLAYAN DA DEVLETTİR! SİVAS'I UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu - Devrimci Hareket - Emekçi Hareket Partisi - Emek ve Özgürlük Cephesi-KÖZ- Proleter Devrimci Duruş - TKP1920 - Mücadele Birliği, 2 Temmuz Sivas katliamını lanetlemek ve şehit düşen 35 canı anmak için 1 Temmuz 2012 pazar günü saat 15:00'te Galatasaray Lisesi önünde buluşarak Taksim'e bir yürüyüş gerçekleştirdi. Basın açıklamasında kısaca şöyle denildi:

Tarihi Alevilere ve Kürtlere, işçilere ve emekçilere, devrimci ve ilerici güçlere yönelik sayısız vahşet ve katliamlarla dolu olan devlet, bundan tam 19 sene önce, 2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde, dinci-gerici ve faşist gruplar eliyle 35 canımızı diri diri yakarak katletti. 35 aydın, 35 sanatçı, 35 bilim insanı, devletin tepeden tırnağa tüm birimlerinin bilgisinin ve katkısının olduğu bir katliamda yanarak can verdiler. Bir devlet organizasyonu olan Sivas Katliamı'nda başbakanından içişleri bakanına, valisinden emniyet müdürüne jandarma komutanlarından devletin diğer etkili ve yetkili isimlerine değin herkes, olayı saatlerce izleyerek bu katliamın gerçekleşmesini sağladı.

Aradan geçen 19 sene içinde olayın üstünün örtülmesi için gereken herşey yapıldı. Ve nihayetinde 13 Mart 2012'de Sivas Davası düşürüldü. Vahşi katliamın ardından açılan göstermelik davadan tam da beklenildiği gibi "zamanaşımı" kararı çıktı. Böylece katliamcı devlet ve onun tetikçiliğini yapan dinci-gerici ve faşist gruplar düzen yargısı tarafından alenen aklandı.

...
(Bu tablodan da açıkça görüldüğü gibi, Sivas'ta 33 canımızı alan ateş bugün de yanmaya devam etmektedir. Dinci-gerici ve faşist grupların tuttuğundaki alevler, bugün sömürü düzeninin dümeninde oturan AKP tarafından harlanmaktadır. Dün Sivas'ı 33 cana diri diri mezar edenler, bugün de kıyım ve katliamlardan vazgeçmemektedir. Dün bu katliamların üzerini örten düzen yargısı ise, bugün de katliamcı devleti aklamayı sürdürmektedir.)

Ancak düzenin düzmece mahkemelerinin de göstermelik davalarının da sınıf mücadelesinde hiçbir hükmü bulunmamaktadır. Çünkü işçi sınıfı ve emekçilerin sınıfsal belleğinde zamanaşımına yer yoktur! Emekçiler, tarihin sayfalarına not düşülen tüm öteki katliamlarla birlikte Sivas Katliamı'nın hesabını da er ya da geç mutlaka soracaktır!

Bizler imzası olan devrimci-demokrat kurumlar olarak bir kez daha haykırıyoruz:

**SİVAS'TA YAKAN DA AKLAYAN DA DEVLETTİR!
SİVAS'I UNUTMADIK UNUTTURMAYACAĞIZ!
KAHROLSUN EMPERYALİZM, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!
SİVAS'IN HESABI SORULACAK!**

İZMİR'DE 2 TEMMUZ ANMASI

Devrimci Hareket, İzmir'de 2 Temmuz Pazartesi günü saat 18.00'de Cumhuriyet Meydanı'ndan, Konak Eski Sümerbank önüne yürüyüş ve basın açıklaması gerçekleştirdi. Alınteri, Emek ve Özgürlük Cephesi, Mücadele Birliği ve Demokratik Haklar Federasyonu ile birlikte "DÜN MARAŞ'TA BUGÜN SİVAS'TA ÇÖZÜM FAŞİZME KARŞI SAVAŞTA" yazılı ortak pankart taşındı. Kitleli katılımıyla gerçekleşen eylemde yoğun olarak faşizm vurgusu ile faşizme karşı savaşı büyütme çağrısı yapıldı.

YAŞAM BİÇİMİ NİTELİĞİN TURNUSOLUDUR FARKINDALIK DA BİREYSEL DEĞİL TOPLUMSAL OLMALIDIR

İnsanların baskı, yokluk ve mutsuzluk karşısında arayışa girmesi nasıl sürecin diyalektiği gereği ise yöntemsizlik halinde arayış yoluna döşenmiş çeşitli tuzaklara düşmesi de sürecin en sık rastlanılan olasılıkları içindedir.

Hemen hepimiz, psikolojik sorunu olan insanlara, “spor yap, yoga kursuna git, filanca romanı/kitabı oku” gibi öğütlerde bulunulduğuna tanık oluruz. Bunlar yanlış olmaktan çok eksik/yetersiz önerilerdir. Kaldı ki çoğu kez “öneri sahibinin teşhis imkanı ne kadar var ki, tedavi için yöntem geliştirebilirsin?” denebilecek durumlar yaşanmaktadır. Sonuçta konu, dönüp dolaşıp yöneme gelmektedir. İşte bu “yöntem malulü” ortamda, belki de en sık rastlanan ve son zamanlarda giderek rağbet gören yönlendirme ve tercihlerden biri de, “kişisel gelişim/uyanış yöntemleri”dir. Büyük ölçüde öznel nitelikler taşıyan bu yöntemler, sorunun kaynağına inmekten çok motivasyon oluşturmak üzerine şekillenir. Bu konuda en çok ilgi gören ürünlerden bir ide Robin Sharma'nın “Koza Kelebeği Bilmez” adlı kitabıdır.

Kitaptan bir kesit: *Dan'a yedi aşamalı uyanış için rehberlik eden Julian, onu bir hastaneye götürür ve çok yaşlı ölümü bekleyen hastalarla görüşür. Hastalardan birinin Dan'a aktardığı fikirler önemli ama...*

“Artık hayatımın sonuna vardığım şu günlerde tek pişmanlığım, içimdeki müziğin şarkısını söylemesine izin vermemiş oluşum. Yüreğimin ta içinde, biliyorum, bende ifade bulmayı bekleyen bir şarkı vardı.” Şiir gibi konuşuyordu. “İçinde saklı yaratıcı bir misyon vardı. Serbest bırakılmak, gerçekleşmek için durmaksızın sesleniyordu bana. Demek istediğim hepimizin hayatında yapmamız gereken bazı özel bir şeyler var. Her birimiz özel yaratıklarız, içimizde mucizevi güçler, inanılmaz yetenekler var.” (age, s:114)

Bu fikirlerin/duruşun eksiği sanki insanın içinde o güzellikler, potansiyel olarak değil de hazır paketlenmiş halde varmış gibi sunulması ve başarmak için sadece uyarılmanın veya motive edilmenin yetecekmiş gibi gösterilmesidir. Aslında, hemen hiçbir insan yoktur ki durduğu yer ile arasında bir açığı olmasın. Ve hemen her insan, belirli bir dönem o açığı kapatmaya çalışır. Ne var ki çok azı bunu başarır. Hatta onların da bir kısmı ya başardığını sanmaktadır ya da hedefini/amacını yanlış seçmiştir. O halde mesele farkındalıktan ibaret değildir. Kaldı ki farkındalık bile “neyin farkındalığı; nasıl?” gibi sorular gerektirir. İkincisi farkında olduğu halde insanın yaşamında irade ve emek eksikliğinden veya yanlış yöntem uygulamaktan dolayı aşılamayan pek çok sorun olmakta; amaçlanmış ama bir ukde olarak kalan pek çok hedef bulunmaktadır. Hatta, “anı yaşa!” biçiminde özetle-

yeceğimiz bu yönlendirmeler, çoğu kez, hızlı bir tüketime ve tükenmeye yol açabilmekte; ortaya yalnızca kendini düşünen, ölçüsüz bir tip çıkabilmektedir. Bu nedenle, devrimci zeminlerde dahi, salt teşvik ve motivasyonun, salt ajitasyon ve semboller üzerinden “ben’e dönük okşamalar eşliğinde değerlere yapılacak vurgunun, yarardan çok zarar verebileceği üzerinde, özellikle durulmalıdır.

“Bireysel gelişim yöntemleri”, adı üzerinde, zaten bireyseldir. Kişiyeye adeta, “hiç kimseye göre hareket etme, kendi hayatını yaşa” denmektedir. “Ölüm döşeğindeyken cevap vermen gereken tek kişi, her sabah aynaya baktığında gördüğün kişi oluyor.” (age, s:115) biçimindeki örnekler, nasıl bir yönlendirme yapıldığının göstergesidir. Halbuki, seksenindeki insan da, bir başkası için, toplumsal bir amaç için bir şeyler yapabilmek ister; yapabilmekten umutlanır. Örneğin Vedat Türkali'nin veya Yaşar Kemal'in durumu, yukarıdaki ayna örneğine nasıl sığdırılabilir? Hatta diyebiliriz ki insanlar, toplumsal bağlamda bu denli geniş çaplı etki alanı yaratamadığı durumlarda, sınırlı da olsa, toplumsal mesaj alışverişi içinde olmak isterler. Bu bir vakıf çalışması biçiminde de, ihtiyacı olan birine yardımcı olmak sınırlılığında da olabilir. Veya hiç bir şey yapamazsa, yaşamını çocuklara adaması bile, insanın bu toplumsal alışveriş bağlamındaki ihtiyacını giderme eğilimi ile ilintilidir. Demek ki “uyanış” da bireysel değil toplumsal olmalıdır. Bu bağlamda düşünüldüğünde, örgütlü ortamda bulunup, imkân ve arayışı bireyselleştirmenin nasıl bir “sapma” olduğu ve “büyüklük okulunda küçülmede ısrar” anlamına geldiği daha iyi anlaşılır.

Etrafa karşı kalınlaşan bireysel duvarlar,

bir korunma değil, bir boğulma sebebidir.

Kişi etrafına deşebildiği oranda

çok ve çokluk halindedir

Duyu organları, uyarılma açıklığı kadar

işlevseldir.

Gerçekte her birey, bir evren kadar zengindir.

Bunu da aktif kılabilmenin yolu,

toplumsallık bilincidir...

TOPLUMSAL DÜZENİN DEĞİŞİMİ BİREYİN GELİŞİMİ İÇİN ZORUNLU KOŞULDUR

Diğer bir ifadeyle birey, toplumun bir çeşit özetidir. Ve girilen hemen her ilişki, bir yanıla toplumsaldır. Bu nedenle, toplumsallığın yerine bireyciliğin ikame edilmeye çalışıldığı, kökene inmeden görüngülerle yetinen, gerçekte kökene inmenin de etnik köken grafiği çıkarmakla karıştırılır olduğu günümüz koşullarında, Marks'ın Feuerbach' a karşı 6. Tez'i büyük önem taşımaktadır.

“...insanın özü her tekil bireyin bir parçası olmuş bir soyutlama değildir. Kendi gerçekliğinde toplumsal ilişkilerin toplam sonucudur.”

Böyle der Marks. Ne var ki, ne bu tez, ne de yol gösterici pek çok doğru, bir toplumsal ilaç veya tedavi yöntemi değildir. Kültür, zamana yayılarak, görerek veya yaşayarak oluşmuş/kökleşen bir olgudur. Bu bağlamda, sorunlara dışa vurduğu noktada, adeta merhem sürer gibi biçimsel çözümler aramak kalıcı sonuç vermez. **Zor geliyor diye okumamak, eğitimden kaytarmak, renkli/zevкли değil diye kimi görev ve sorumlulukları atlamak ortaya ne kendisi ne de başkası olamayan, küçük burjuva bir kişilik çıkarır.**

Kültür, tadıyla ve kokusuyla, acıları ve mutluluklarıyla, geçmiş birikimi ve gelecek tasarımıyla örülü bir ağıdır. Bu nedenle, toplumsal bir yapının öyküsü veya tarih yazımı, dışarıdan ikame edilecek bir tür değildir. Uzun süreli bir gıdalanma ve sindirme süreci gerektirir. Bugüne dek, devrimci kimlikleri veya tarihsel dönemleri konu alan filmlerin büyük oranda başarısız olması, canlandırılmaya çalışılan karakterin oyuncunun üzerinde bir yama gibi durması, yanlış oyuncu seçimi veya senaryo eksikliği ile açıklanamayacak denli, temel önemde yöntem yanlısına dayanmaktadır. Ve abartısız diyebiliriz ki, hemen her sorunun kaynağında, şu veya bu oranda “olguya özgü gereklerin hafife alınması” olarak özetlenebilecek, bu yöntem eksikliği/yanlışı gizlidir.

“Dünyadaki herkes yarım saat için bir araya gelse ve hayatları boyunca tahammül ettikleri acıların tamamını paylaşsa, hepimiz dost olurduk. Hiç düşman kalmazdı. Savaşların da sonu gelirdi.” (age, s:115) biçiminde, sosyal birikimin pek çok kuralını bir cümlede reddeden görüşler ortaya atmak, büyük zirvelere küçük adımlarla ulaşabileceği yanlısından ve olguyu hafife alarak gerekli emek sürecinin üzerinden atlanmasından başka nasıl açıklanabilir?

Laboratuvar faresi gibi görür,
kâr eksenli iradeler insanı.
Yedirmek için değil, istismar için kullanır,
elindeki peynir parçasını.
Ne görüngü yeter, ne de tüzük ve disiplin,
anlatmak için aramızdaki farkı,
Bunca nitelik farkına rağmen,
egemenle aynı kumaştan kesilmiş gibi
göstermek halkı;
Ya teslimiyet ya da başarısızlığa vardırır,
iyi niyetli de olsa yapıları.
Dün de çap ve derinlik meselesiydi,
sistemli düşünüp uygulama işi.
Bugün çok daha özenli ve incelikli
bir emek gerektiriyor, bilim ve felsefe ilişkisi.
Ne Platon'un mağara metaforu,
ne Sokrates'in ölüme gönüllü yolculuğu,
bir filtre oluşturmuyor,
fikri karbondioksit karşı,
Ve “ha!” deyince buldurmuyor hakikati.
Hatta arayış halindeki bile,
artık boğabiliyor birbirini.

Çünkü yabancılaşma,
en kapalı ilişkiye bile sızacak kadar inceldi.
Bu nedenle, temel önemdeki ilkeyi,
her eyleminin odağına koyabilmeli
günümüzün devrimcisi...

AŞKLA ÖRÜLEN İLİŞKİLERDE TOPLUMSAL BİREY VARLIK BULACAKTIR

Yani artık hiç birimiz, “aşk” deyip geçmemeli; sevdayı devrimcilikten, devrimciliği yaşamdan koparmadan el alabilmeliyiz. Mutsuzluk, acı ve yanlıgı, sadece dışımızdakilere özgü değildir. Eğer gerçekten “farklı” olacaksak, ilkin kendi gerçekliğimize tutabilmeliyiz feneri. Ve gerekirse, bu işin ilkokuluna dönecek denli ciddiye alabilmeliyiz eksiklerimizi.

Biz, hemen her yapıdan farklı algıladık, sosyalizmi ve gereklerini. Bir toplumsal aşk olarak algıladık amacımızı ve bunu tutkal edinip, yarına bırakmadık karşılığını. Yoldaşlarımız, bu bilinçte örmeli ikili aşkı ve hareketin bedenleşmiş hali gibi kucaklamalı, yanındaki varlığı. İşte bu nedenle, söze sığmaz ve hafife alınmaz türdendir aşkın gerekleri...

“İnsanların yürekleri arasındaki en kısa yol
birlikte gülmektir.” derler.
Doğrudur, ama bu,
yüreklerin el ele vermesi için yetmez.
Sanıldığı aksine yürek,
bilmediği yolda yürümez,
tanımadığı organdaşı öpmez.
Bilinçtir yani aşkın da hammaddesi.
Ve kimi şarkılardaki gibi “nedensiz” olmaz,
hiçbir yürek terlemesi.
Bir aşksa eğer devrimcinin bizzat kendisi;
o halde şekle, tadilat ve geçiştirmeye
bırakılmayacak denli önemlidir.
temel ilkeleri.
Ancak o zaman, ayakları üzerine oturur,
insanın hem bedeni, hem de ruhsal evreni.

Belki bir yaşam boyu sürecek bu değişim ve güzelleşme yönündeki iradi evrim. Hazır doğrulara veya her koşula uygun davranış normlarına sahip değil hiçbirimiz. Ne var ki, öznelleşme bükülmelerine maruz kalmadan gelişmiş, ender yol göstericilerdendir yöntemimiz. Mesele, “eski”lik değil; ama, birimizden diğerine akarak çoğalan bir şelaleye dönüşebilmeli, yoldaşlık ilişkimiz.

Biz, hem kardeş hem aileyiz; hem yoldaş hem örgütlenmeyiz. İnsanlığın tüm birikimlerinin tarihsel döneme özgü adıdır, yöntem ve ilkelerimiz. Böyle okunmalı bayrak veya kimliğimiz. Hangimiz bunu, tek başımıza taşıyabilir veya karşılayabiliriz? Budur bizim fiili tüzük veya kolektif dediğimiz. Bakmayın siz kimilerinin elinde sistemin yeniden üretimine dönüşmüş olmasına, örgütsel yol ve yöntemlerin ve hatta sosyalizmin.

Elbette hepimiz birer bireyiz. Ama bireyci değiliz. En küçük işi bile önemseyeceğiz, küçülmeyeceğiz. Yüreğimiz de

bedenimiz de acıyabilir; kayıpla tanımlanabilecek anlar da geçirebiliriz ama unutmamak gerekir ki, tarihsel anı güzelleştirmektir kimliğimizin niteliklerinden biri. Ve küllerinden yeniden doğabilmektir, bizi düne ve geleceğe bağlayan devamlılık diyaletliğinin en özlü ifadesi.

İşte bu kapsamlı tanım nedeniyle hiçbir küçülme bize yakışmaz ve hiçbir öznellik, bizi tanımlamaz. Ufkumuzu âna taşıyabildiğimiz oranda, altına girdiğimiz yüklerin “yük” olmadığını, güzellikle güçlüğü iç içe geçtiğini görebiliriz. Elbette biz, arabesk bir tanımla söylersek, “acıların çocuğu” değiliz. Ama, mutluluk ve sevincin, hayatın bir yerlerinde saf halde bulunmadığının bilincindeyiz. Bu bilinç, her emeği, her güçlük ve zoru, bir doğuma çevirebilme bilincidir. Hepimizin hayatında, zorlu/acılı anlar olmuştur. İnsan genellikle böyle anları adeta ek bir enerjiyle karşılar. Bu, potansiyel enerjidir. Çoğu kez de, bu tür hayat sınavları sonrasında in-

san, daha da güzelleştiğini hisseder. Yani emekten, güçlüklerden kaçmak, kendini (potansiyel üretkenliğini) sınırlamaktır. **Süreç kendimizi daha aktif ve üretken kılmaya, potansiyel enerjimizin gereğini yerine getirmeye çağırıyor. Bunu başarabildiğimizde göreceğiz ki her kişi bir dünyadır; kolektif varlığımız ise dünyalar toplamıdır.** İşte ancak bu bilinç ve kavrayış oturduğunda; kişi hiçbir şeyi bireysel olarak ele almaz. Bulunduğu çatı altındaki tüm eksikleri kendi ekşiği olarak kabul eder; başka bir bireyin sebep olduğu sorunda bile kendi payını arar.

Bugün hemen hiçbir yapının anlayamadığı budur. Kolektivizm, toplam güç veya sinerji deyince, sayısal olanın yan yana getirilip toplamı alınıyor. Gerçek kolektivizm başarılamayınca “yöntemde kaytarma” (ve tabi ki kolaya kaçma) sayılabilecek yöntemlere başvuruluyor. Devrimci çalışma tarzıyla niteliğin büyütülmesi sağlanamayınca, “kongre” yön-

temiyle “temsil cazibesi” öne çıkarılarak sayısal çokluk (nicelik) amaç haline getiriliyor. İşte bu, nasıl bir yöntem sorunu, potansiyel eksiklik ve hatta sistem karşısında geri adım ise; bizlerin zoru başarma adımı, aynı zamanda değerlerimize bağlılığın ve değerlerimizin bizzat kendisinin sınavı olacaktır.

Devrimci yolda, güzelliğin ve zirvelerin sonu olmaz. Büyüklük büyüklüğü, kalite kaliteyi doğurur. Böyle bir ufuk her an bulunulan yerin koordinatlarını gözden geçirmeyi; otokontrol ve oto sorgulamayı gerektirir. En sağlıklı ve en isabetli sonuç, kişinin kendine uygulayacağı samimi testlerde ortaya çıkar. Böyle bir samimiyet aynı zamanda kişinin bir kimlik, bir yaşam biçimi olarak benimsediği değerlerle her an temas halinde olmasını gerektirir. Devrimcilik, bir hobi, bir amatör uğraş gibi boş zamanlarda konu edilen aktivitelerle karıştırılmamalıdır.

HASAN'A

“Duydun mu?” dedi yoldaşım.

*Daha “neyi” diye sormadan,
verdi cevabını:*

“Hasan’ı vurmuşlar.”

Tüm bedenim o an üniversite yıllarıma savruldu.

Bir yaprak gibi tttredim.

Aylardan sanki Kasım’dı.

Edebiyat Fakültesi’ne , Hergele Meydanı’na gittim.

Yan yana atılan voltalarda,

Elimizdeki çayın buğusu doldu gözlerime.

Hasan’ı düşündüm.

Boylu poslu o yığıdı.

Her boylu posluya “yiğit” denmez bilirim.

Fakat o, bu tanımın hakkını verenlerdendi.

*Bilincim beni, bir üniversite amfisine
taşıdı sonra.*

Derin tartışmalardaki derin sabrımıza...

Hasan aldı sözü:

“Düşman karşısında geri adım atmamalıyız.”, dedi.

Bir gün sonra önündeydik Sultanahmet Adliyesi’nin

Aylardan sonbahardı.

Yine yan yana,

kardeş sohbetlerin demindeydik.

Yine saldırı, yine direnç vardı.

Yine tel örgülü, soğuk otobüslerdeydik.

Botlarımızın iplerini sökmüşlerdi.

*Ve yine demir parmaklıktı türkülerimizin
karşısına diktikleri.*

*Ve sınıksız kucaklaşmalardı adliye çıkışında
en büyük sevincimiz.*

Hasan’ı vurmuşlar,

Son anlarında da direngenmiş.

Gazi’nin tüm gecekonduları şahit olmuş buna.

Gel Hasan’ım

Kulağıma bir çift söz fısıldayayım

Düştüğünü duyunca,

Hergele Meydanı’nı dolaştı yüreğim.

*Gönül gözüm, adımlarımın hala orada
olduğunu söyledi.*

*Duvarları hala ıslakmış Edebiyat’ın,
çayımızın buğusundan.*

*Ve hiçbir kurşun koparamazmış,
bir devrimciyi sevdasından.*

**Devrimci Hareket’ten Üniversite Yıllarından
Bir Siper Yoldaşı**

SİVAS'TA YAKAN DA AKLAYAN DA DEVLETTİR KATLIAM SALT ALEVİLERE DEĞİL BÜTÜN BİR HALKA YÖNELİKTİR

Bilindiği gibi 2 Temmuz 1993 tarihinde faşizmin kanlı çarkları işlemiş, Sivas Madımak Oteli'nde 33 alevi, devrimci, demokrat yakılarak katledilmiştir. O tarihten bu yana her sene devrimci, demokrat kurumlar, alevi dernekleri, sivil toplum örgütleri tarafından katliam lanetlenmekte, katledilenler anılmaktadır. Sivas Katliamı yaygın kanının aksine salt alevilere değil bütün devrimcilere, demokratlara, tüm ezilen halklara karşı uygulanan bir saldırdır. Bunun yanında birçok defa dile getirdiğimiz gibi, solda kendini gösteren bir edilgenlik, kendiliğindencilik, gündem tayin edememe veya mevcut gündeme yön verememe durumu söz konusudur. Solun içinde bulunduğu bu durum 2 Temmuz gibi önemli gündemlerde de kendini hissettirmektedir.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da Sivas Katliamı ülke genelinde anılmış, çeşitli etkinlikler, eylemlilikler organize edilmiştir. Fakat uzun yıllardır olduğu gibi bu yıl da 2 Temmuz sürecinin alevi derneklerinin inisiyatifine terk edilmesi sürecin devrimci kurumlar tarafından örgütlenememesi bir eksiklik olarak önümüzde durmaktadır.

Alevi dernekleri ideolojik örgütlenmeler olmadığı gibi ne kadar ilerici bir yönü olsa da bağrında birçok gerici, feodal unsuru da taşıyabilmektedir. Bu sebeple 2 Temmuz Sivas Katliamı'na bakış açıları, çözüm önerileri, devrimcilerin bu konudaki bakış açılarından uzak olmaktadır. Devrimciler esas olarak bu gibi süreçlerde halka Sivas Katliamı'nın gerçek faillerini göstermeli, çözümün "Madımak Oteli'nin utanç müzesi" olmasında değil, Sivasların, Maraşların, Çorumların, Gazilerin, Roboskilerin tekrar tekrar yaşanmaması için faşizme karşı savaşta, devrim mücadelesinde olduğunu anlatmalıdır. Aksi taktirde mücadele imza kampanyalarına indirgenmekte, Sivas'ta merkezi

olarak yapılan eylemde "Sivas esnafından alışveriş etmiyoruz" gibi yanlış bakış açıları halka sunulmakta, Sivas halkı bütün olarak suçun failleri durumuna getirilmektedir.

Bugün solda kendini gösteren dağınıklık, ortak iş yapma kültürünün eksikliği gibi sebeplerle bir araya gelişlerde sorunlar yaşanmakta, sonuçta ortak gündem belirlemek veya mevcut gündemlere ortak refleks göstermek/ müdahale etmek olanaksız hale gelmektedir. Ortak iş yapmadaki yetersizlik sonucu ülke çapındaki önemli gündemlere etki etme potansiyeli düşmekte, bütün bir solun belirlenen gündeme dahil olma sorunu kendini göstermektedir.

Bütün bu sorunların sonucunda merkezi olarak organize edilen miting dışında, yerel eylemlilikler güçlendirilmemiş, Sivas Mitingi'nin organizasyonunda da bir çok sıkıntı yaşanmıştır. Devrimci kurumlara ise ya sürecin başlamasından çok sonra çağrılar yapılmış ya da hiç yapılmamıştır. Özne olma şansını en başından kaybeden devrimciler ancak sürece sonradan dahil olmuş, müdahale şansı bulamamıştır.

Etkinliklerin düzenlendiği illerden biri olan İzmir'de de yukarı da değindiğimiz sorunlar yaşanmış, sonuçta devrimci kurumlar tek tek müdahaleler dışında sürece yön verememiştir.

Genel anlamda süreç reformist partilerle örgütlenmiştir. Eylem komitesinde bulunan dost devrimci kurumlar dahi sola sirayet eden dağınıklık

neticesinde sürece ortak müdahale adına diğer devrimci kurumlara çağrıda bulunmamıştır. Geline noktada ise süreç kimi yerelerde CHP'yle örgütlenmiş ve bu durum devrimcilere dayatılmış, ortak yürüyüşte ise devrimcilerin iradesi görmezden gelinmiş, reformist partilerin disiplinsizliğinin, genel eylem kararlarına uyulmamasının dahi üstü örtülmüş devrimciler karşısında reformist partilerin yaptıkları mazur(!) görülmüştür.

2 Temmuz Sivas Katliamı niteliği gereği devrimciler açısından alevi derneklerinin inisiyatifine terk edilemeyecek kadar hassas bir noktada durmaktadır. Bu sebeple önümüzdeki dönemde alevi derneklerinin içerisinde yürütülen çalışmanın dışında, dost yapılarla ortaklaşabildiğimiz oranda ortaklaşmalı, yerel etkinliklerden genel, ülke çapında gündemi belirleyecek etkinliklere kadar bütün olanakları değerlendirmeli, bu noktada devrimcilere yakışır bir çaba içerisinde girilmelidir.

**DÜN MARAŞ'TA BUGÜN SİVAS'TA
ÇÖZÜM FAŞİZME KARŞI SAVAŞTA !**

İZMİR DEVRİMCİ HAREKET

ANILARI MÜCADELEMİZE ÖNDER OLACAK!..

Mine BADEMCI
(22 Eylül 1980)

Gürsel ÇAVUŞLU
(23 Eylül 1980)

Ergül DİNÇ
(23 Eylül 1980)

Feridun AYDINLI
(25 Eylül 1980)

Mehmet KURU
(25 Eylül 1980)

Zeynel Abidin CEYLAN
(26 Eylül 1980)

Metin ERYAŞAR
(27 Eylül 1980)

İhsan Abdi ÖNAL
(6 Ekim 1980)

Abdurrahman ÇETİN
(10 Ekim 1980)

Alaattin BÖLÜKBAŞ
(20 Ekim 1980)

Ahmet YÜKSEL
(27 Ekim 1980)

Sadi EKİZ
(30 Ekim 1980)

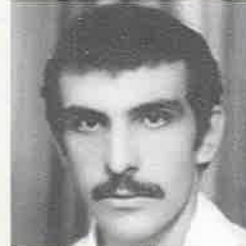
Özbil ARAS
(31 Ekim 1980)

Harun GÖKKAYA
(31 Ekim 1980)

Şener YAZAR
(31 Ekim 1980)

Mustafa ÖZENÇ
(20 Ağustos 1981)

Metin SERTBULUT
(25 Ağustos 1981)

Hıdır ERDEMİR
(4 Ekim 1981)

Mustafa SEVİL
(10 Ekim 1981)

Alaattin DEMİRCİ
(Ekim 1981)

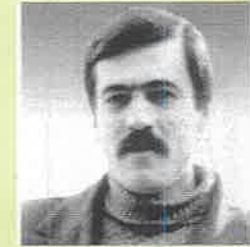
Vahap ATILGAN
(10 Ekim 1982)

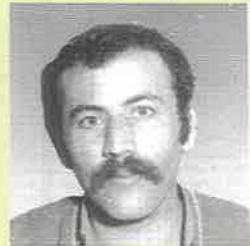
Zafer MÜCTEBAOĞLU
(15 Ekim 1982)

Turgay ERBAY
(22 Ekim 1982)

İlyas HAS
(7 Ekim 1984)

Hıdır ASLAN
(25 Ekim 1984)

Kenan ÖZCAN
(20 Ekim 1985)

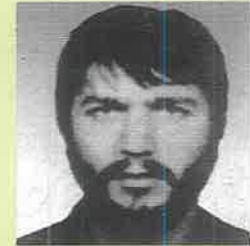
Aydın EROL
(23 Ekim 1987)

İnkılap DAL
(22 Ağustos 1989)

Zeki DÜMEN
(3 Eylül 1989)

Recep DEMİR
(7 Eylül 1989)

1980 Sonrası Devrimci Yol Ağustos - Eylül - Ekim Şehitleri